

MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA AL
CARRER DE LA PRINCESA, 19
DISTRICTE DE CIUTAT VELLA– BARCELONA
(CODI 068/18)

Data d'intervenció / Núm. Exp. DGPC:

28 de maig - 15 de juny de 2018 / 1-22051

21 -29 de juny de 2018 / 2-22214

ESTHER MEDINA GUERRERO

Mataró, març 2020

ÍNDEX

1.	FITXA TÈCNICA	3
2.	INTRODUCCIÓ	4
3.	ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC	5
4.	NOTÍCIES HISTÒRIQUES I ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS	9
5.	METODOLOGIA.....	23
6.	DESCRIPCIÓ DE LES TROBALLES	24
7.	CONCLUSIONS	37
8.	BIBLIOGRAFIA	40
9.	MATERIALS MOBLES	43
9.1.	Inventari	43
9.2.	Làmines de material.....	76
10.	REPERTORI ESTRATIGRÀFIC.....	82
11.	DOCUMENTACIÓ GRÀFICA.....	128
11.1.	Documentació fotogràfica	128
11.2.	Documentació planimètrica	196
12.	INFORME ANTROPOLÒGIC	212

1. FITXA TÈCNICA

NOM DE LA INTERVENCIÓ	Carrer de la Princesa, 19
UBICACIÓ	Districte de Ciutat Vella, Barcelona (Barcelonès)
COORDENADES UTM UTM ETRS89:	X: 431434.5 Y: 4581823.0 Z: 4,45 msnm
CONTEXT	Zona urbana
TIPUS D'INTERVENCIÓ	Preventiva terrestre
CLASSE D'ACTIVITAT	Control i excavació
DATES D'INTERVENCIÓ	28 de maig- 29 de juny de 2018
PROMOTOR	OPTIMUM RE SPAIN, SOCIMI SA
EQUIP TÈCNIC	Direcció: Esther Medina Arqueòleg: Jose Espejo Cartografia: Àlex Moreno

2. INTRODUCCIÓ

En la present memòria es recullen els resultats de la intervenció arqueològica que es desenvolupà en el subsòl del carrer de la Princesa, 19 (Districte de Ciutat Vella, Barcelona), amb motiu de la rehabilitació de l'edifici. El projecte urbanístic incloïa millores en la fonamentació i la instal·lació de la xarxa de sanejament, raó per la qual fou necessari excavar 6 encepats, 5 riostes, i dues rases. Les dimensions dels encepats, tots ells de planta rectangular, són majoritàriament d'1,20 x 1,40m, un d'ells de majors dimensions (3,30 x 2,50) amb una fondària mitjana d'1,20m, i màxima de 2m.

La direcció arqueològica d'aquesta intervenció (Codi 068/18) fou assumida per l'arqueòloga Esther Medina Guerrero de l'empresa d'arqueologia **ATICS S. L. Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric** i sota supervisió del **Servei d'Arqueologia de Barcelona, Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona.**

Els treballs arqueològics es van iniciar el 28 de maig de 2018 amb la supervisió dels treballs d'extracció del paviment actual. Un cop localitzades les estructures arqueològiques s'engegà la seva excavació i documentació sistemàtica amb un equip d'operaris que facilita la Constructora del Cardener, l'empresa adjudicatària de l'obra. L'obra va ser promoguda per OPTIMUM RE SPAIN, SOCIMI SA. El sistema de registre utilitzat durant els treballs fou l'ideat per Harris i Carandini.

3. ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC

La comarca del Barcelonès, comprèn el territori existent entre la Mediterrània i la Serralada Litoral, en el tram conegut com a Collserola i delimitat pels rius Llobregat i Besòs. Des del punt de vista morfològic s'aprecien dues grans unitats, la Serralada de Collserola i el Pla de Barcelona.

A la Serra de Collserola hi trobem una formació de *horst*¹ compostat per materials granítics i esquistosos, limitat al Nord pel Vallès (Sector central de la Depressió Prelitoral), a Llevant amb el Turó de Roquetes (Besòs), al Sud el Turó de Valldaura i a l'Oest pel Llobregat.

El Pla es troba obert a mar i limitat per la Serralada Litoral i a migjorn per la falla que segueix ran de mar des del Garraf i el turó de Montjuïc fins al Turó de Montgat, més enllà del Besòs. La falla, originada al moment de la fractura del Massís Catalano-balear, va dibuixar el que a grans trets, havia de ser la costa catalana.

En el miocè i el pliocè, damunt del sòcol paleozoic, sedimentaren dipòsits marins del qual son testimonis una sèrie de petits i suaus turons (dels Ollers, del Tàber, de les Falzies, de la Bota). La falla es fa visible al Pla ja que si des de Collserola els dipòsits baixen d'una manera continuada, suau i regular, al punt de contacte entre Ciutat Vella i l'Eixample es produeix una ruptura amb la presència d'un salt d'uns 20 metres, clarament visible en la morfologia urbana (les baixades de Jonqueres, de la Via Laietana, els carrers d'Estruc, de les Moles o de Jovellanos). Aquest salt fou aprofitat per la defensa de la ciutat situant-hi les muralles o a nivell econòmic, explotat amb la ubicació de diversos molins a la zona coneguda com de les moles (actual carrer de les Moles).

De l'esglaó cap a mar hi ha un mantell al·luvial format per les aportacions de les rieres, dels torrents, dels deltes dels rius veïnals i el corrent litoral. En aquest sector del pla es formaren maresmes i estanyols que ja no existeixen a l'actualitat per la reculada del mar i com a conseqüència d'una intensa urbanització. Malgrat això, molts d'ells han continuat vius en els topònims de la

¹ Bloc de l'escorça terrestre elevat entre fosses tectòniques i delimitat per falles.

ciutat: Banyols a la marina de Provençals, la Llavineria al Portal Nou, la Llacuna i la Llanera al Llobregat o l'estany del Cagalell a la zona del Port.

Litològicament el material quaternari es pot dividir en dues unitats. Per una banda hi ha la plataforma superior, que s'inicia des del peu de la Serralada del Tibidabo i baixa fins al mar. Es troba molt afectada per l'acció dels torrents, és on s'assenta la ciutat, sobre tot el sector antic. El substrat presenta argiles i sorres grogues pliocèniques damunt de les quals trobem els derrubis quaternaris molt potents, graves anguloses dins d'una matriu d'argiles vermelles que provenen de la zona del Tibidabo per aportacions torrencials (Palet, 1994).

D'altra banda, hi ha la plataforma baixa, que va del graó o talús erosiú de 20 o 30 metres de desnivell fins a la línia de costa. Està constituït per la formació de les terrasses i deltes dels rius Llobregat i Besòs (Palet, 1994).

L'acció sedimentària de la plataforma presenta una sèrie de característiques que ha permès definir-la com un procés cíclic. Sembla que allà on l'efecte dels torrents no ha estat tan violent, es poden diferenciar tres nivells (de baix a dalt són argiles vermelles, llims groguencs i torturà) que es superposen quasi sempre en el mateix ordre i que es repeteix cíclicament unes tres vegades, és per aquest motiu que se'l coneix com "tricycle" (Palet, 1994).

Sobre aquests nivells anirien incidint els diferents torrents i rieres, encaixant-se i produint formacions al·luvials i col·luvials de llims i argiles poc consolidades, la qual cosa explicaria l'aparició esporàdica de llengües de còdols i graves que trenca aquest cicle. En aquest context caldria situar els efectes que va tenir la riera d'en Malla procedent de la serra de Collserola, en el seu curs inferior, el que es correspon amb el que avui coneixem com la Rambla.

El terme municipal de Barcelona arriba a una extensió de 1.754.900 h i s'estén a la costa mediterrània en una plana de 5 Km d'amplada limitada al NW per la Serra de Collserola (que culmina a 512 metres amb el Tibidabo), entre els sectors deltaics del Llobregat i el Besòs.

A nivell geogràfic, el terme municipal de Barcelona arriba a una extensió de 1.754.900 h i s'estén a la costa mediterrània en una plana de 5 Km d'amplada limitada al NW per la Serra de Collserola (que culmina a 512 metres amb el Tibidabo), entre els sectors deltaics del Llobregat i el Besòs.

Topogràficament, la ciutat de Barcelona s'estén a la costa de la mar Mediterrània en una plana d'uns 5 km d'amplària, limitada al NW per la serra de Collserola, entre els sectors deltaics del Llobregat i el Besòs. La seva funció de capital ha estat afavorida per la situació geogràfica d'aquesta plana, on conflueixen els dos grans eixos de comunicació que travessen en direcció Nord - Sud la Catalunya central (el Llobregat i l'eix dels rius Besòs - Congost -Ter) i que accedeixen a la ciutat a través del congost de Martorell el primer i del coll de Finestrelles, sota el turó de Montcada, el segon.

Pel que fa a l'àrea de la present intervenció, el carrer de Vigatans es troba situat a l'extrem occidental del barri de la Ribera, limitat a la banda occidental per la Via Laietana, al nord pel carrer de la Princesa fins el carrer del Rec, a l'est pel passeig Picasso fins el passeig del Born, i al sud per l'avinguda Marquès d'Argentera, tot incloent Santa Maria del Mar i el Pla de Palau.

Relacionat amb el sistema hidrològic, cal esmentar que les rieres i torrents han tingut una especial incidència en la configuració de la xarxa viària i en l'estructuració del territori de Barcelona. El caràcter torrencial d'aquests cursos fluvials ha afavorit el seu aprofitament com a vies de comunicació (Palet, 1994). Una de les característiques físiques d'aquests cursos fluvials, com el seu encaixonament, és un aspecte que incideix en el substrat fins al punt que poden arribar a confondre's amb traces viàries enfonsades (els populars camins fondos). En aquest context, hi ha en el Pla de Barcelona, un tipus d'arenys, o llit de riera, sobreelevat sorgit com a conseqüència de la protecció amb tàpies i terraplens del llit fluvial, per tal d'evitar que s'obri en braços divergents. És el cas de la Rambla, que es correspon amb el curs inferior de la riera d'en Malla (Palet, 1994) que procedeix de la unió de les rieres de Sant Gervasi i de Vallcarca (Ventayol, 2002), en el sector central del Pla.

El sector central recollia totes les aigües del vessant del Tibidabo. Al cantó de llevant del Puget, les aigües del sector dels Penitents i les del vessant nord de la Muntanya Pelada davallaven cap a la ciutat pel torrent del Coll i el de l'Andalà, formant la riera de Vallcarca o l'Ariga. Sembla que en temps relativament recents, no es pot afirmar si per raons naturals o per l'acció antròpica², les aigües de l'Ariga foren captades pel torrent de l'Olla i emmenades, junt amb les del torrent d'en Vidalet, afluent seu, cap a la badia de les Falzies i el Merdançà, a llevant del Tàber. Aquestes aigües, després de baixar l'esglaó del Pla pel grau de Jonqueres, reben el nom de riera de Sant Joan. Sembla que el ramal d'aquesta riera que aprofitava el salt de l'actual carrer de les Moles per a moure alguns molins fariners.

A ponent del Puget, la riera de Sant Gervasi, que abans de la captura també rebia les aigües de la de Vallcarca, recollia les del cantó del Tibidabo en la capçada formada entre Monterols i el Puget. Més avall, la riera canviava de nom i s'anomenava riera de Sant Miquel, seguia el curs de l'actual passeig de Gràcia i, en un primer curs, penetrava a la ciutat pel portal de l'Àngel, seguia el carrer del Pi, la plaça de Sant Josep Oriol (molt a prop de la present àrea d'intervenció), i desembocava al mar pel carrer dels Còdols.

Aquest curs d'aigua exercí la seva influència sobre l'àrea de la present intervenció. Amb la construcció de la muralla medieval, el traçat d'aquesta riera vorejava els murs del nou recinte i portava les aigües cap al Cagalell. Probablement, amb aquest canvi de traçat es pretenia minimitzar els efectes de les pluges torrencials. No obstant, en alguns moments d'aiguats extraordinaris, aquesta riera penetrava a la ciutat pel portal de Canaletes, convertint la Rambla i els seus carrers adjacents de nivell més baix, en veritables torrenteres.

² Com s'ha esmentat anteriorment en relació amb la presència de farciments antròpics i/o geològics que incideixen en la configuració hidrològica del Pla, les antigues rieres poden tenir sediments fluvials poc consolidats associats al seu llit, o bé nivells freàtics relacionats amb aquests sediments i amb la dinàmica hidrogeològica antiga del torrent (Ventayol, 2002).

4. NOTÍCIES HISTÒRIQUES I ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS

Des del punt de vista urbanístic, podem diferenciar tres zones dins la ciutat. Prop del mar i dominat al sud pel gran promontori de Montjuïc hi ha el nucli antic, que resta emmurallat fins la desaparició de les muralles, a mitjans del segle XIX. Aquest espai inclou d'una banda, un nucli central conegut com a barri gòtic que correspon a la primitiva ciutat romana. Al seu voltant hi trobem tot un seguit de petites viles que es van formar en època medieval, dins el perímetre de les muralles aixecades al segle XIII. Aquestes viles noves són els actuals barris coneguts amb els noms de les esglésies que els centralitzen: del Pi, de Santa Anna, de Sant Pere, de Santa Maria del Mar i de la Mercè. Els darrers sectors del nucli antic de la ciutat, és a dir, la Rambla i el Raval, començaren a ser urbanitzats quan quedaren inclosos dins el tercer recinte fortificat de la ciutat que es bastí al llarg de la segona meitat del segle XIV.

En segon lloc tenim tot un seguit de pobles que neixen entorn de la ciutat, i que n'acabaran formant part a finals del segle XIX. Per últim hi trobem l'Eixample, una àmplia zona quadriculada, de carrers amples, planificada a la segona meitat del segle XIX, seguint el Pla d'Ildefons Cerdà, quan ja s'havien enderrocat les muralles que impedièn el creixement urbanístic de Barcelona.

Pel que fa a l'àrea de la present intervenció, l'actual barri de la Ribera ha estat des de l'antiguitat una zona caracteritzada per la seva proximitat al mar. En un primer moment, aquesta zona costanera estava formada per aiguamolls on hi desembocaven nombroses rieres, entre les quals destaca la de Merdança o riera de Sant Joan, que seguia el curs aproximadament per l'actual Via Laietana i desembocava en una zona molt propera a l'església de Santa Maria del Mar.

Aquesta àrea formava part de l'ager o territori de la *Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino*, ciutat romana fundada en època d'August entre els anys 15 i 13 aC. Aquests espais fora muralla van ser ocupats per les *villae* (se n'han documentat restes o indicis a la plaça d'Antoni Maura, a l'avinguda Francesc Cambó, a la plaça de l'Àngel, a la plaça Víctor Balaguer i al carrer de Montcada). També hauria format part de la necròpolis romana tardana

documentada àmpliament a l'entorn de la ciutat, a banda i banda de l'antiga via d'accés, la Via Augusta, que desembocava al *cardo maximus* de la ciutat pel NE.

En època altimperial la zona fou destinada a l'abocament de deixalles, a la producció de ceràmica (aspecte conegut per la localització de material de rebuig de forns d'àmfores; Granados, et alí, 1984; Piera, 1998), i també va funcionar com a necròpolis, amb evidències puntuals d'hàbitat dispers.

En l'Antiguitat Tardana (segles IV - V dC) aquesta funció canvia i el lloc es converteix en un gran àrea d'enterraments situats a banda i banda de les principals vies d'accés a la ciutat, com ho posa de manifest la necròpolis de l'Avinguda Francesc Cambó i el conjunt funerari documentat dins del mercat de Santa Caterina. Aquest tipus de poblament es manté fins a la meitat del segle X i és a partir del segle XI quan es comença a ocupar aquesta zona

No és fins a finals del segle X o inicis del segle XI que es comença a ocupar de manera més estable la zona fora muralles, amb l'aparició de nous nuclis de poblament, anomenats *burgs* o *vilanoves*. Un d'aquests nuclis és el conegut amb el nom de Vilanova del Mar, el qual estaria situat a l'entorn del camí que anava des de la porta de la muralla (a l'actual plaça de l'Àngel) fins als entorns de l'església de Santa Maria de les Arenes (998), la qual durant el segle XIV (1329-1383) va patir una important reforma que la transformaria en l'actual Santa Maria del Mar.

Santa Maria del Mar està situada en el lloc d'una primera capella dita Santa Maria de les Arenes, on sembla fou enterrada la màrtir Santa Eulàlia l'any 303.

Durant el segle XIII, la ciutat va tenir un intens creixement en la seva activitat comercial fora muralles, en el barri que anomenem La Ribera i, en aquells temps, Vilanova del Mar: hi havia construcció de naus, importació- exportació de tota mena de mercaderies, tallers de totes les arts i oficis de l'època, com encara avui queda reflectit en els noms dels carrers. És el temps en que foren edificats els palaus del carrer Montcada on vivien els rics comerciants i els nobles.

Aquest progrés material i la pietat pròpia de l'època van fer desitjar un temple de més grans dimensions que l'anterior. L'estil gòtic havia entrat feia poc a Barcelona. Les dignitats eclesiàstiques van donar suport a l'iniciativa, els comerciants contribuïren econòmicament i els obrers de càrrega i descàrrega (bastaixos de capçana), els pescadors i la gent senzilla hi posaren llurs mans, espatlles i barques per transportar les pedres, que el rei Pere III el Cerimoniós havia donat permís per a extreure de Montjuïc.

El fet que el temple fos edificat sense interrupció, seguint el mateix disseny inicial, durant un període de 55 anys i mig (1329-1384), temps que podem considerar breu per a aquest tipus de construcció, li donà una unitat i una bellesa arquitectònica extraordinàries.

A l'est d'aquesta àrea es troben els terrenys que la família Montcada rep, al segle XII, per la seva participació a la conquesta de Tortosa així com l'anomenada rodalia de Corbera, uns sors atorgats a aquesta família compresos entre els Puig de les Falzies (Llotja) i el Rec Comtal.

El citat carrer dels Montcada es va urbanitzar a partir de l'any 1418 i el 1509 es va procedir a la seva pavimentació. Mig segle abans s'havia eixamplat als dos extrems (placetes de Montcada i d'en Marcús) per permetre el gir dels passos de les processons del Diumenge de Rams i del Corpus. La seva obertura va significar la unió del barri comercial de la Bòria amb l'antiga Vilanova del Mar.

Entre la rodalia de Corbera i el carrer dels Montcada va néixer l'actual barri de la Ribera.

Pel que fa a l'àrea concreta de la present intervenció cal esmentar el carrer Argenteria. Aquesta via, l'antic camí de mar, fou nomenat anteriorment carrer del Mar. Després s'hi establiren forjadors d'espases, de llances i dagues i també argenters. Els primers ocupaven la part més pròxima al mar, i per aquest motiu fou anomenat, i ho és encara, carrer de l'Espaseria. Els argenters s'establiren entre la plaça del Blat i l'església de Santa Maria i foren fidels a aquest carrer fins a les acaballes del segle XIX, quan traslladaren les botigues i obradors al carrer Ferran.

Fins al segle XIV aquesta zona va creixent des del punt de vista urbanístic, econòmic i social fins a configurar-se com una unitat administrativa, anomenada el Quarter del Mar, i d'altra banda la més poblada de la ciutat. Es constitueix doncs, un barri pescador i mariner que acabarà assimilant les principals funcions portuàries i es convertirà en l'autèntic motor de la ciutat. La importància i alhora la diversitat d'oficis que es concentren en aquest barri de la ciutat, són un reflex d'aquesta activitat quasi febril. Segons un fogatge de l'any 1389, el 79% de l'activitat marinera es concentra en el barri, així com també el 57% de les activitats tèxtils i de confecció de la pell i un 44% dels mercaders de la ciutat.

Més endavant, segons un fogatge de l'any 1516 es pot observar una lleugera disminució demogràfica del Quarter de Mar, tot i que encara conserva el protagonisme de la ciutat. Aquesta disminució ve donada en part per la crisi generalitzada del segle XV i també per la inutilització del primer port del segle XIV i la construcció del nou dic i les drassanes per part de Pere el Gran.

Cal destacar el gran canvi que va patir el barri a començaments del segle XVIII. Després de la Guerra de Successió, l'any 1714 i sota el regnat de Felip V, es decideix construir una fortalesa militar (La Ciutadella) als afores de la ciutat de Barcelona, en els terrenys ocupats actualment pel parc de La Ciutadella. La seva construcció i la seva delimitació d'una zona de seguretat al seu voltant, va provocar la destrucció d'una part important del barri, concretament l'àrea situada a ponent de l'església de Santa Maria del Mar. Aquest enderroc es va realitzar entre el mes de juliol de l'any 1715 i finals de l'any 1718 i va comportar una densificació de la resta del barri, així com també un canvi definitiu del traçat del Rec Comtal pel carrer que actualment porta el seu nom.

La Ciutadella, responent al projecte de l'enginyer militar Jorge Próspero de Verboom, va ser concebuda segons el model iniciat per Vauban i imposat a tota Europa. L'estructura del complex es basa en una planta poligonal estrellada amb flancs corbats i 5 baluards. Segons Carreras Candi, el primer i segon baluards miraven cap a l'interior de la ciutat, amb la que s'hi comunicava per una porta principal. Tota la Ciutadella estava envoltada per un gran fossar i una

esplanada d'uns 120 metres d'amplària que la separava de les cases més pròximes.

Moltes de les víctimes del setge de Barcelona del 1714 van ser enterrades a l'antic cementiri de l'església de Santa Maria del Mar, ja anomenat Fossar de les Moreres al segle XVI. Prèviament, el 1700, el virrei de Carles III d'Àustria hi havia construït un passadís que comunicava l'església amb el seu palau. Aquest pont junt amb les botigues bastides l'any 1799 per la Junta d'Obres de la ciutat, van romandre dempeus fins a mitjans dels segle XX.

La següent reforma important la trobem a mitjans del segle XIX, moment en el que es planteja el traçat de nous carrers més amples i rectes, com és el cas del carrer Princesa. És en aquest moment que també s'enderroca la Ciutadella, deixant únicament dempeus la capella militar.

El 1871 l'Ajuntament de Barcelona convocà un concurs de projectes per tal de procedir a l'ordenació del parc, concurs declarat desert dues vegades , per bé que a la segona el jurat mencionà com els millors projectes presentats pel mestre d'obres Josep Fontserè i Mestres i per l'arquitecte italià Carlo Macchiachini. Finalment s'encarregà al primer la realització del parc.

L'última gran obra que podem situar en aquest barri és la construcció del mercat del Born entre els anys 1873 i 1876, que respon a un projecte de l'arquitecte Josep Fontserè i Mestres.

Durant el segle XIX i principis del segle XX, el barri va ser objecte d'importants canvis que modificaren la seva fesomia. Antics cementiris parroquials i d'altres espais esdevingueren places públiques, com a conseqüència dels processos de desamortització de la primera meitat del segle XIX, l'enderrocament de les muralles el 1854 i per la política d'obrir nous carrers més amples i rectes a la ciutat antiga (com s'ha esmentat abans, el carrer de la Princesa, entre 1851 i 1853; i la Via Laietana, entre 1908 i 1913).

Pel que fa a l'àrea concreta de la present intervenció, cal assenyalar que es troba dins una de les zones pertanyent als límits del *suburbium* de la ciutat

romana. A més, es troba en una zona on s'han documentat enterraments d'època romana, i una possible espai industrial associat a un forn d'àmfores d'un centre d'explotació agrícola. D'altra banda, és a l'interior del recinte medieval de Barcelona, en un indret que forma part de l'àrea d'ampliació de la ciutat medieval.

L'edifici és inclòs al Catàleg Arquitectònic del Patrimoni Històric-Artístic de la Ciutat de Barcelona de l'any 1979: Categoria C, cap. VI, tipus III, fitxa 622 (element- conjunt). Cal afegir que s'inclou dins del conjunt del carrer de la Princesa. L'obertura del carrer de la Princesa, a partir de 1853, constitueix l'última fase de realització del projecte concebut durant el període constitucionalista de 1820-1823 d'enllaçar la Rambla i el Raval amb l'Esplanada de la Ciutadella mitjançant un nou carrer que, en línia recta, travessés el laberíntic entramat dels barris medievals. Les obres foren aturades repetidament a causa dels esdeveniments polítics que trasbalsaren la primera meitat del segle XIX. L'eix transversal -format per la plaça de Sant Jaume i els carrer de Ferran, de Jaume I i de la Princesa- manté una remarcable unitat tipològica malgrat el gairebé mig segle que durà la seva obertura i constitueix un dels primers exemples de col·laboració de la nova classe emergent -la burgesia- amb les iniciatives municipals i, encara, militars, en la construcció de la Barcelona moderna.

També es troba inclòs al Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Districte 1 – Sector Oriental, núm. d'element: 130/12, Nivell C, planejament 12e(p)/12c(p) (identificador 891). Aquest edifici forma de l'element conjunt amb el número d'identificador 1231, que correspon a les finques del carrer de la Princesa núm. 3b a 45, i 6 a 44, entre d'altres.

Es tracta d'un edifici d'habitatges entre mitgeres, de planta baixa i quatre pisos i coberta terrat, amb façanes als carrers Princesa, Boquer i Candeles. L'edifici segueix els esquemes marcats a l'ordenança, amb planta baixa de pedra amb sis forats allindats marcant juntes horitzontals. Els balcons (el del principal, corregut), els emmarcats i les cartel·les són també de pedra. La resta del parament és estucat. És de destacar el fris esgrafiat per sota del balcó del

segon pis, així com el coronament de la cornisa de coronació. Les baranes existents no són les originals, es devien substituir cap al 1880

Intervencions arqueològiques

L'any 2003³ es dugué a terme una intervenció arqueològica a la fina veïna del carrer de la Princesa, 21. La intervenció arqueològica en extensió a l'edifici del carrer Princesa, 21 i carrer Boquer, 8-12, va devenir com a conseqüència dels resultats positius obtinguts amb els sondejos practicats a la intervenció 072/02 i que va permetre acotar l'àrea d'actuació. Aquesta es va centrar a la part nord-oest de la finca, concretament a l'espai que donava al carrer Boquer i que era ocupat per l'església de Sant Cugat del Rec, i no es va estendre cap la finca situada al carrer Princesa 21, perquè les cales realitzades havien constatat que els soterranis existents havien destruït tota l'estratigrafia, i sota el paviment aflorava el terreny natural. Per motius de seguretat, es van delimitar zones que quedaven fora de la zona d'intervenció arqueològica prèvia a l'enderroc. Les restes documentades van permetre establir una seqüència cronològica de la utilització de l'espai des d'època romana.

La primera fase establerta es situa al segle I dC., concretament durant la primera meitat, i estava representada per diversos murs que configuraven un centre de producció ceràmica. Aquests murs dividien l'espai en diversos àmbits que estructuraven l'edifici o el conjunt industrial descobert, encara que va resultar difícil discernir el tipus d'activitat que es duia terme en cadascun dels àmbits, a excepció de la zona de cuita ja que a l'àmbit 1, situat al sud-est de l'àrea d'estudi, es va posar al descobert un forn de ceràmica de planta circular amb pilar central, orientat d'oest a est. D'aquest es conservava la cambra de combustió i el *praefurnium*. Es tractava d'un forn de dimensions petites (2 m. de diàmetre) que corresponia al tipus I/a de la tipologia de Cuomo di Caprio (1972, 1985). La graella havia desaparegut i tan sols es conservava 1 m. d'alçada de la paret circular exterior, des del terra de la cambra de combustió fins a un petit arrencament que servia per a subjectar la graella i des d'on començaria la cúpula de la cambra de cocció. Les parets del forn estaven fetes de tovots

³ Carta Arqueològica de Barcelona (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/262>)

d'uns 15 cm. d'amplada i per la part interior presentava un revestiment d'argila. D'aquesta manera, per les dimensions que presentava el forn circular es va considerar que estaria destinat a coure pondera i/o ceràmica comuna. Pel que fa l'obtenció de l'aigua, l'abastiment es feia a través d'un pou localitzat prop del forn, excavat en un nivell del segle I dC. i que hauria estat en ús al llarg d'aquest segle i possiblement fins al segle II dC. El segon àmbit documentat corresponia a un gran espai central, d'uns 12 m. d'amplada, del que es van excavar més de 60 m². Aquest espai es trobava delimitat per diversos murs amb diverses fases de construcció. Mentre que a l'extrem oest l'aparell era pedra seca o bé unida amb argila, a la zona més oriental els blocs es trobaven units amb morter de calç. El deteriorament del primer mur provocaria la construcció d'un segon mur, paral·lel, durant la segona meitat segle I i la primera del segle II dC. A l'alçada de la primera crugia es localitzà el mur de tancament, orientat est- oest, que s'allargava fins al límit nord-oest de l'església. Aquest espai de grans dimensions tenia un paviment o nivell d'ús format per argila i restes de calç piconada. Sobre el nivell d'ús es va localitzar un conjunt d'abocaments de tegulae, pondera i gran quantitat de fragments d'escòria de ceràmica. Un altre àmbit es situava al nord-oest de l'àmbit 2 i al nord de l'àmbit 1. A priori, podria tenir les mateixes dimensions que l'espai central, doncs la seva llargada és de 9,76 m. No es va poder localitzar cap mur de tancament al nord ni a l'oest, ja que la superfície excavada va ser menor, uns 20 m². Al nord-est, l'àmbit estava delimitat per un conjunt d'àmfores Pascual 1 alineades i col·locades de forma invertida, és a dir, amb la vora reposant a terra. Les àmfores estaven disposades dins un retall d'uns 50 cm. d'amplada i perpendicular al mur que separava els dos àmbits. Aquest fet es va interpretar, coincidint amb altres autors, com una alineació d'àmfores que funcionaria com a límit d'un espai o límit de contenció dels abocadors per al material de rebuig. Aquest sector funcionava amb un paviment d'argila piconada i arribaria des de la segona crugia fins a la quarta. Sobre aquest nivell, s'hi va documentar un abocament d'àmfores Pascual 1 i Dressel 2-4, algunes d'elles passades de cocció. No es va documentar cap inscripció epigràfica en els fragments d'àmfores. Per últim es va localitzar un quart àmbit

situat a l'extrem nord-est de l'àrea excavada, on es va documentar un nivell d'ús format per argila piconada en una superfície excavada de 7 m².

La segona fase es situava a partir de la segona meitat del segle I i durant la primera meitat del segle II dC. En aquest moment es van documentar un conjunt de reformes en el centre de producció ceràmica, encara que es mantenien els àmbits que estaven en ús en el primer moment amb lleugeres transformacions. Així a l'àmbit 1 es construeixen dos petits murs, un al sud i l'altre a l'oest, quedant dividit en tres espais. En el primer, es destrueix el forn i sobre els estrats de rebliment d'aquesta estructura es construeix una cubeta de decantació d'argiles, feta amb *tegulae*. Un cop amortitzada la cubeta, aquest sector va perdre la seva funcionalitat industrial i passà a tenir un ús domèstic. Sobre la cubeta es construí un paviment d'*opus signinum* delimitat al sud i a l'oest per dos murs de nova construcció que s'adossaven als ja existents. Al nord-oest s'hi localitzaren diversos nivells d'ús formats per argila i calç piconada, sota un dels quals es trobà un enterrament infantil (fase III). En el segon espai no s'hi va documentar cap estructura, ja que la construcció de dipòsits i pous medievals i moderns havien modificat completament l'estratigrafia d'època romana. En el tercer espai, situat al sud-oest de la cubeta, es documentà un pou de planta circular excavat en nivells de la primera fase i en el terreny natural, des del qual es deuria recollir l'aigua necessària per a la producció ceràmica. L'àmbit 2 va patir lleugeres modificacions dels murs. L'àmbit 3 conservava les mateixes dimensions que a la primera fase, tan sols l'abocament d'àmfores resta amortitzat per la construcció d'un paviment de terra i calç piconada. En canvi, en aquest nivell d'ús, es va observar un conjunt de retalls semicirculars per a l'encaix de dolies. A l'àmbit 4 no es va documentar cap reforma destacable. La tercera fase es situa al segle III dC. En aquest moment sembla que, encara estan en ús gran part dels murs construïts entre la primera i la segona fase. A l'àmbit 1, es va detectar un canvi en l'ús de l'espai per passar a tenir un ús domèstic. S'abandona definitivament la cubeta de decantació d'argiles i al nord-oest es disposen diversos nivells d'ús formats per argila i calç piconada, que s'adossaven als murs, sota un dels quals es trobà un enterrament infantil. A la resta d'àmbits les modificacions sofertes van ser inapreciables i poc destacables. La quarta fase es situa als segles IV-V dC.

En aquest període s'observa una gran transformació que afecta a la major part d'elements situats al nord-oest. Alguns dels murs es mantenien en ús, però en canvi sobre l'espai que ocupava la cubeta de decantació d'argiles s'hi construeix un dipòsit o lacus amb un paviment d'opus signinum. La utilitat que desenvoluparà aquest edifici a partir d'aquest moment va resultar difícil de precisar, però es va assenyalar una possible funció agrícola, ja que a l'extrem nord-occidental, es va localitzar una peça, un *torculum* o premsa troncocònica amb un encaix circular a la part superior per introduir-se en la motllura on aniria ubicada. Aquesta peça però no va aparèixer in situ, sinó dins d'un rebliment d'un retall. Tant l'aparició d'aquesta peça, tot i que descontextualitzada i la del lacus amb fons d'opus signinum, es van relacionar amb la possible proximitat d'un centre de producció vinícola. La cinquena fase es situa als segles VI – VIII, en un període de continuïtat respecte a la fase anterior, tanmateix a la banda sud-est no es van localitzar nivells arqueològics d'aquest moment. Probablement, l'estratigrafia alt medieval els hauria fet desaparèixer. Durant aquest moment, a l'extrem occidental de l'àrea d'estudi, s'hi construí un mur del qual tan sols se'n conservava la fonamentació. Tenia una direcció de nord a sud i era de pedra seca.

La sisena fase es situava ja en ple segle XII i mitjan segle XIII. En aquest moment es produeix un canvi significatiu en l'estructuració de l'espai d'aquesta part de la ciutat. Definitivament es van abandonar totes les estructures d'origen romà que encara podien estar en ús. Es documenten tot un conjunt de murs que formarien part de la mateixa estructura, i presentaven un parament fet de tàpia i revestit o enlluït amb calç. No es va poder identificar cap nivell d'ús que pogués estar relacionat directament amb aquestes construccions perquè l'estratigrafia no permetia observar la relació dels nivells d'ús identificats amb aquesta estructura. A l'exterior de l'edifici s'hi va localitzar un paviment de graves i morter de calç que podria estar en ús amb aquest recinte tot i que la construcció de les estructures baix medievals havien malmès part de la seqüència estratigràfica que permetria establir-ne la relació. A l'interior del recinte s'hi excavà un retall que segurament fou utilitzat com a sitja. Mentre que a l'exterior s'hi excavà un pou i una nova estructura d'emmagatzematge que es localitzava a la part occidental del solar. D'aquesta manera l'espai quedava

organitzat en dos àmbits clarament diferenciats. Es molt probable doncs que entre els segles XI i fins el XIII quan la trama urbana d'aquest sector de la ciutat s'està acabant de configurar, aquest espai tingués un ús agrícola.

La setena fase s'ubicava cap a finals del segle XIII- XVI. En primer lloc, entre la segona meitat del segle XIII i inicis del XIV, a la part sud-est de l'illa es destruirà el recinte delimitat pels murs de tapial alt medievals, es terraplenarà el terreny i es construirà un edifici de grans dimensions amb quasi 7 m. d'amplada i 12 m. de llargada. A banda i banda, adossats a les parets, s'hi recolzaren diversos basaments de pilars dels quals arrencarien els arcs que subjectarien la coberta que segurament fou de volta. Es desconeix per on s'accedia a l'interior de l'edifici, en cap dels tres murs descoberts es podia observar la presència d'una porta, per aquest motiu segurament es situaria a la façana que donava al carrer Boquer. El primer paviment seria de calç, el qual s'anirà reformant al llarg de tot el segle XIV, i farà que la cota de circulació vagi pujant. En aquest mateix moment, s'adossarà un pou de planta quadrada a l'extrem occidental de la cara externa del mur de façana. No és fins a partir de mitjan segle XIV que l'espai que se situava al nord-est d'aquest gran edifici es va edificar completament amb la construcció de tres finques més. En aquest moment doncs, acabarà de quedar perfectament definida la part oriental de l'illa de cases que definien els carrer Boquer, Montcada, Barra de Ferro i Candeles. Amb l'espai dividit a partir de quatre finques, la primera corresponia a la nau gòtica construïda entre finals del segle XIII i principis del XIV i la resta se succeïen al nord-oest des de mitjan segles XIV i XV. A l'edifici gòtic es documenten un conjunt de nous paviments fets de terra rubefactada i amb gran quantitat de cendres i carbons que es poden situar en un horitzó cronològic d'entre el segle XV i XVI. Paral·lelament es bastirà un forn o llar a ponent de l'habitació i dos murs situats a la meitat sud-est. A l'extrem nord s'hi excavarà un pou d'aigua amortitzat al segle XIX. També es van identificar diversos retalls de formes irregulars i circulars on s'hi encaixarien estructures de fusta. En aquests moments la part baixa d'aquest edifici passarà a tenir un ús clarament domèstic i sobretot de cuina. Segurament la part que es va conservar d'aquest edifici era destinada a l'estable i als servents. La finca 2 presentava un anivellament del terreny a partir del qual es fonamentaven les parets que la delimitaven. També es bastí

un nou dipòsit que mostrava dues fases d'amortització, la primera del segle XVI i la segona del segle XVII. Presentava un paviment format per terra piconada que seria utilitzat fins entrada l'època moderna. Aquesta casa tenia unes dimensions menors que l'anterior. L'amplada era de 3,50 m. aproximadament, gairebé la meitat de la finca 1. La llargada era pràcticament igual, també uns 12 m. de llargada. Aquesta casa es va relacionar amb una família benestant a l'igual que la primera. Tanmateix les seves dimensions molt més reduïdes van portar a pensar que la família propietària no tenia els mateixos recursos econòmics que els de la finca 1, per la qual cosa es va apuntar que es podria tractar de la casa d'un menestral, un mercader o botiguer, etc... En aquesta ocasió, també es conservava únicament la part baixa de l'edifici, i no hi havia cap evidència dels seus usos. A la finca 3, a l'igual que la finca 2, es diposità un rebliment per tal d'anivellar el terreny, per després construir els murs corresponents a la paret nord-oest de la casa, el primer, i al sud-oest, el segon. Les seves dimensions eren pràcticament idèntiques a les de la finca 2. uns 3,50 m. d'ampla per uns 12 m. de llarg. Tot seguit es diposità un primer nivell d'ús de calç piconada. També es bastí un muret, que dividia l'espai interior en dues parts i un segon paviment de calç. De la finca 4, identificada com una casa durant aquest període cronològic, tan sols es va documentar el mur de tancament sud-oest. No s'havien conservat els nivells d'ús o paviments que haurien quedat destruïts per reformes posteriors. Així doncs, entre finals del segle XIII i XV queda definitivament estructurada l'illa de cases que s'obrien al carrer Boquer. A la resta de l'illa, la recerca documental va permetre confirmar que existia una estructuració semblant de petites finques, que al segle XVI s'agruparan per a construir un gran casal noble.

La vuitena fase s'ubicava cronològicament entre el segle XVII i la primera meitat del segle XVIII. Durant aquest període l'estructuració de l'espai continuarà fent-se a partir de les quatre finques edificades durant la Baixa Edat Mitjana. Es va construir un pou a l'angle sud de la finca 1. Al costat es va construir un dipòsit o fossa amortitzat durant el segle XVIII i encara més a ponent, una nova fossa sèptica amb el conducte corresponent per on recollia les aigües residuals. D'aquesta fase van perviure molt pocs elements més. Tan sols quedaria destacar la construcció de diverses clavegueres durant la primera

meitat del segle XVIII que desguassaven cap al nord-oest. La resta d'elements d'aquest període no es van conservar. A la finca 2 s'amortitzarà definitivament el dipòsit i a la casa adossada s'amortitzarà definitivament el muret i s'aixecarà una petita rampa de pedra que permetria l'accés a l'interior de carruatges o animals. Paral·lelament sota els nivells d'ús corresponents, es documentà la construcció d'una claveguera de maons. Finalment en el darrer dels habitatges tan sols es va poder observar la construcció d'un pou. La documentació històrica parla de l'agrupació de tres habitatges entre finals del segle XVII i principis del XVIII. Aquesta unió corresponia a la finca situada al núm.12. Arqueològicament es podia comprovar aquesta unió amb el bastiment d'un mur paral·lel a un anterior i amb la reforma del mur que tancava l'edifici pel sud-est, de manera que les tres cases de dimensions més petites quedaran definitivament unides. La novena fase es situava entre la segona meitat del segle XVIII i la primera meitat del segle XIX. Els documents assenyalaven modificacions i reformes que afectaven a les tres cases. Malgrat que no quedava cap pervivència en alçat d'aquesta reestructuració, arqueològicament la reorganització de la part interior de la finca 1 i algunes reformes de la finca 3 i 4 corresponen a aquest moment: A l'espai ocupat per la finca 1 es va amortitzar el pou, sobre el paviment de morter de calç se'n va construir un de nou de cairons, es van bastir unes escales per accedir al pis superior i dos envans faran que la sala quedi dividida en tres espais. A la finca 2 tan sols es va trobar la construcció d'un pou de planta circular al voltant d'una estructura de funcionalitat indeterminada i finalment la darrera de les finques es pavimentà també de nou amb un sòl de cairons i un envà que dividia l'espai interior en dues parts. El 1784 la finca 1, que en aquells moments era propietat del pastisser Maurici Prat, també havia estat reedificada. Tampoc es van constatar testimonis en alçat d'aquesta reforma, i gairebé ni arqueològics. Tan sols podem atribuir a aquest moment la construcció dels desguassos.

La desena fase, entre la segona meitat del segle XIX i principis del segle XX. Durant aquest moment el solar serà fruit de diverses remodelacions i ampliacions empreses pels seus propietaris i per la reforma urbanística que pateix la zona a mitjan segle XIX, sobretot amb l'obertura del carrer Princesa. L'edifici, propietat de la família Cros en aquell moment, estava destinat a

habitatge i seu de l'empresa química familiar. Arqueològicament, les reformes realitzades el 1863 es van fer paleses a través de la construcció de sis basaments de pilars, sobre els quals descansava una fonamentació a partir de la qual s'aixecaven les columnes, probablement de ferro i que subjectarien tota l'estructura de l'edifici. Paral·lelament es bastirà un nou sistema de canalització de maó que recollia les aigües residuals i les conduïa cap al carrer Boquer. A la part oest es construiran dos pous. El projecte d'enderroc i construcció de la casa del carrer Boquer 8 a partir del 1906 es concreta arqueològicament amb la presència d'una riosta que creuarà la casa de nord-est a sud-est, a migdia es construirà un soterrani pel qual s'accedirà mitjançant unes escales i al sud-oest un mur, que adossat a la fonamentació servirà també com a paret d'aquest soterrani. Per últim aquest edifici patirà un enderroc al voltant dels anys 40. L'edifici passarà a mans de l'església i s'iniciaran els treballs de construcció de l'església de Sant Cugat del Rec, de la qual, durant la intervenció es va localitzar la pedra fundacional.

L'any 2014⁴ (Calpena, 2016) es dugué a terme una intervenció arqueològica en aquesta mateixa finca del número 19 del carrer de la Princesa amb motiu de la instal·lació d'un nou ascensor. Aquesta obra va permetre documentar dues fosses sèptiques, una del segle XVIII i una de finals del segle XV o principis del segle XVI. Cal assenyalar la localització d'un estrat altmedieval amb materials residuals de cronologia tardoromana, amb la presència d'un fons d'olla amb acabat brunyit i un broc espatulat de sitra. Es tracta d'un potent paquet molt homogeni en quant a composició i sense cap element que permeti formular una hipòtesi entorn la seva formació. Per aquesta fase, els arqueòlegs que van intervenir a l'edifici del costat (Casas, 2006 i Piera, 2007) plantegen la possibilitat d'un ús agrícola del terreny.

⁴ Carta arqueològica de Barcelona (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3749>)

5. METODOLOGIA

El projecte de rehabilitació contempla la millora de la fonamentació i la instal·lació de la xarxa de sanejament, raó per la qual és necessari excavar 6 encepats, 5 riostes, i dues rases, de les quals resten actualment l'excavació de dues riostes. Les dimensions dels encepats, tots ells de planta rectangular, són majoritàriament d'1,20 x 1,40m, un d'ells de majors dimensions (3,30 x 2,50) amb una fondària mitjana d'1,20m, i màxima de 2m.

Les tasques d'excavació s'efectuaren amb mètodes mecànics i manuals.

La metodologia arqueològica aplicada ha estat la basada en el mètode de registre utilitzat per E. C. Harris (1979) i per A. Carandini (1981). Es tracta de registrar objectivament els elements construïts i estrats que s'identifiquen, realitzant una numeració correlativa d'aquests, sota el nom d'Unitat Estratigràfica (UE) que individualitza els uns dels altres. Cada UE es registra en una fitxa on s'indica la ubicació en el jaciment, les seves característiques físiques, i la posició física respecte a les altres unitats estratigràfiques amb les que es relaciona.

La identificació estratigràfica s'ha realitzat segons l'ordre d'aparició durant el procés d'excavació, utilitzant una clau, en aquest cas, d'un dígit (UE 1).

La documentació es completa amb un registre gràfic detallat, que inclou la fotografia convencional i la planimetria de tot el procés d'excavació. A la memòria s'incorpora una selecció fotogràfica d'aquelles evidències que són més representatives i que millor reflecteixen el desenvolupament de l'excavació.

El material extret en la present intervenció ha estat identificat amb el codi del Servei d'Arqueologia de Barcelona (068/18), la ubicació respecte als encepats i riostes i la UE a la qual pertany, **068-18-B84-01**. Els dos últims dígits identifiquen materials amb característiques peculiars o inèdits que requereixen ser dibuixats.

6. DESCRIPCIÓ DE LES TROBALLES

Els rebaixos realitzats al carrer de la Princesa,19, han permès documentar en espais molt reduïts diverses estructures i estrats arqueològics (veure planimetria adjunta).

L'actual pavimentació de la finca és constituïda per lloses de gres de 90 x 40 cm (UE 1) d'entre 15 i 20cm de potència. Depenent de la fondària assolida en els diferents punt d'actuació, s'evidencià el funcionament de la finca dels segles XIX-XX i una petita porció de la xarxa de clavegueram pertanyent al segle XVIII. Molt probablement l'ocupació contemporània i els successius processos edificatoris van comportar la quasi desaparició de la seqüència estratigràfica de cronologia moderna. En alguns casos, per sota de la pavimentació actual es documentà directament part de la seqüència medieval.

Rasa de sanejament sala interior

La rasa discorria a les dues sales més interiors de la finca, al sector N. Mesurava 70 cm d'amplada, 12 m de longitud i assolía una fondària màxima d'1 metre. Per sota de l'actual pavimentació s'evidencià un estrat d'anivellament (UE 2) amb abundant material constructiu procedent de l'eliminació de part de les estructures anteriors a fi i objecte de crear espais de majors dimensions o com a conseqüència de la remodelació de les conduccions d'aigües fecals i pluvials.

L'escassa profunditat assolida tan sols va permetre documentar una petita porció dels murs de fonamentació i de la xarxa de sanejament de la finca dels segles XIX-XX. Es tracta dels murs menors UE 4, UE 5, UE 6, UE 12, UE 21 i els murs mitgers UE 16 i UE 17, tots ells bastits amb encofrat perdut de pedres i morter de calç blanca de gran consistència. Cal assenyalar, no obstant, que la cota final d'afectació de la rasa, va revelar una fase anterior del mur UE 17, a base de pedres i maons lligats amb morter de calç taronja. També es detectà

part de l'antiga pavimentació pertanyent a aquest moment, UE 20, UE 22 i UE 23, de rajoles de 15 x 30 cm i de 20 x 20 cm, disposades a la mescla i lligades amb morter de calç blanca.

Un dels murs semblava de cronologia més antiga (probablement del segle XVIII), la UE 7, de 80 cm d'amplada i 1,80 m de longitud. Era bastit amb pedres i maons lligades amb morter de calç i sorra de color taronja, però es trobava molt malmès pel col·lector UE 3, i no fou possible obtenir més informació.

Pel que fa a la xarxa de sanejament, es documentà la claveguera UE 3 (retall UE 8), l'arqueta UE 9, la claveguera UE 10 (UE 11 la rasa), la claveguera UE 13 (retall UE 14 i farciment UE 15), el dipòsit rectangular de 2 x 2,30m UE 18 (amb farciment d'argiles i matèria orgànica en descomposició UE 10 i interfície UE 26).

Cal afegir que en casos puntuals es preservà de forma molt fragmentada l'estratigrafia anterior a la finca decimonònica. Els estrats UE 24 i UE 25, localitzats per sota dels paviments esmentats, foren excavats parcialment i sense exhaurir per criteris de l'obra, i proporcionaren escadusseres ceràmiques dels segles XVIII i XIX.

Encepat A

Es tracta d'un espai destinat a allotjar el reforç de la cimentació de l'edifici, en el moment de la intervenció tan sols recolzat en un pilar del segle XIX d'escàs desenvolupament vertical. Té 1,30 x 1,10m, amb una fondària d'1,70m.

Per sota de l'actual xarxa de clavegueram (UE 30 i UE 31) es documentà un mur menor (UE 28) pertanyent al parcel·lari decimonònic que es recolzava a

estructures anteriors. Era bastit amb pedres i maó lligades amb morter de calç, d'1 m de longitud i una amplada observada de 10cm.

Afectada per la xarxa de clavegueram i el parcel·lari contemporani s'evidencià la fase baixmedieval (segles XV-XVI) del mur UE 27, amb orientació N- S, de 20 cm d'amplada màxima observada i una longitud d'1,30m, construït a base de pedres de mesura mitjana i petita lligades amb morter de calç i sorra de color groguenc. Presenta un alçat de 30 cm amb restes d'enlluït de calç blanca. Funciona de forma sincrònica amb el mur UE 29, orientat en l'eix

E- O, que també presenta enlluït en aquesta fase de funcionament, d'uns 30cm d'alçat. A ambdós murs se'ls lliura l'estrat UE 32 (que ha evidenciat un fragment de ceràmica amb decoració de reflex metàl·lic molt deteriorat). Del mur UE 29 s'ha observat 1m de longitud i es troba construït amb carreus rectangulars lligats amb morter de calç i sorra de color ataronjat. Per sota, i ja tallat per la cimentació del mur UE 27, es documentà la fase dels segles XIII-XIV del mur UE 29, relacionat amb l'estrat d'anivellament UE 33, amb ceràmiques de producció catalana decorades en verd i morat. Es correspon amb aquest moment una capa d'anivellament de 12cm de potència, d'argiles amb matriu sorrenca de color gris fosc (UE 34, que ha evidenciat ceràmica bescuitada, alguna de les quals amb acabat brunyit). Presenta un total de 70 cm d'alçat. La fonamentació és de 22cm d'amplada i apareix a 1m de fondària, de la qual s'han documentat 60cm d'alçat.

Anterior a aquest conjunt es documentaren les restes de la cimentació d'un mur altmedieval molt malmès per un micropilotatge, UE 36, amb orientació E- O, constituït per pedres de mesura mitjana i gran lligades amb argila de color gris. Conserva 5 filades, amb un alçat màxim de 50cm, i una longitud de 75 cm. Es troba relacionat amb un estrat d'argiles vermelles compactes de 4-5cm de gruix (UE 38),

segurament corresponent a un nivell d'ús. Per sota d'aquest nivell s'evidencia una capa d'argiles amb matriu sorrenca flonges de color gris i marró amb presència de material residual romà i ceràmiques espatulades (UE 35).

A continuació s'excavaren 10 cm d'una capa (UE 37) d'argiles compactes de tonalitat vermella, amb presència de ceràmica africana de cuina, àmfora africana i ceràmica africana Clara D (segles V-VII). En destaca una vora d'olla Vila-roma 5.40 C.Aguarod, p.348, forma 2, datada a la segona meitat del segle IV - inicis del segle V dC.

Encepat B

Es tracta de l'espai excavat de majors dimensions i a més fondària (3,30 x 2,50 x 1,60m), i que plantejava més problemes de seguretat i rapidesa en la seva execució. Tot semblava indicar que la fonamentació de l'edifici descansava sobre un pilar que presentava un escàs desenvolupament vertical. Per aquest motiu s'instal·là un sistema de reforç mitjançant bigues que afegia més dificultats en l'accés a l'àrea excavada i en la visió de conjunt de les restes arqueològiques documentades.

Per sota de l'actual pavimentació de la xarxa de clavegueram dels segles XIX-XX (UE 76) s'evidencià a la meitat N una fossa sèptica (UE 78) amortitzada durant el segle XIX. L'estrat del farciment (UE 79) va proporcionar un plat de porcellana anglesa amb un segell a la base, on s'hi representa un lleó rampant portant bandera amb les lletres DON (Swinton, Yorkshire), als peus del lleó POTTERY, sobre un triangle invertit. La cota de la seva solera coincidia amb la fondària requerida per a la construcció de la nova fonamentació. Es construí reaprofitant una riosta del parcel·lari del segle XVIII, el mur UE 89, situat a l'E de l'espai excavat. Mesura 60cm d'amplada, 2,50m de longitud i un alçat mínim d'1,40m. Es construí amb pedres de mesura gran i mitjana i maons lligats amb morter de calç blanca molt dura.

Aquest mur es recolzava a dos murs de cronologia tardoantiga. El mur UE 83, amb orientació N-S, de 60cm d'amplada, 1,15m de longitud, i un alçat de 75cm de cara vista pel costat O, i una fonamentació de 30cm com a mínim, malgrat que baixava més. Fou construït amb pedres de mesura mitjana i petita, de majors dimensions a l'exterior, lligades amb morter de calç blanca de considerable duresa. La fonamentació fou elaborada amb encofrat perdut emprant els mateixos materials. Va evidenciar un fragment d'àmfora indeterminat.

El mur UE 83 es trobava cobert per l'estrat UE 80, amb presència d'abundants teules i ceràmica de difícil atribució cronològica, probablement altmedieval. Se li lliura un *rudus* (UE 82) amb un estat de conservació desigual, construït amb petites pedres, algun fragment ceràmic i morter de calç blanca. Té una potència d'entre 8 i 10cm. Per sota s'evidencià l'estrat UE 84, de color marró ataronjat, argilosorrenc, flonjo i amb presència d'àmfora africana i comuna africana de cuina. La cota final de l'obra no exhauria la capa. No obstant, atès que el mur quedava afectat, es va proposar des del Servei d'Arqueologia del Museu d'Història la realització d'un sondeig amb l'objectiu d'observar la totalitat el mur.

La UE 84 cobria la banquetta de fonamentació. Per sota, en un espai molt reduït, s'excavà l'estrat UE 90, de color gris, compacte, argilós, amb presència de material constructiu i algun carbó. Va evidenciar ceràmica comuna africana de cuina, amb una vora del tipus Ostia I 26, que té una forquilla cronològica dels segles II-V dC. Tallant aquest estrat es va evidenciar una inhumació infantil. La perillositat que implicava aquest espai obert, ideat per a una curta durada, el fet d'haver ultrapassat la cota màxima requerida per l'obra, el precari estat de conservació de l'enterrament, i la impossibilitat d'excavar per sota dels perfils, van obligar a la documentació de tan sols la part posada al descobert, que fou la meitat superior de l'individu.

L'individu (UE 91) fou inhumat en fossa simple (UE 105) i es localitzà en decúbit supí, en un espai màxim observat de 50 cm de longitud i 25 cm d'amplada. Presenta una orientació N-S, amb el cap situat al N. Es va evidenciar el crani, part de la cintura escapular, les vèrtebres, algunes costelles i una porció del braç dret. La construcció del mur 83 va afectar una part del costat esquerre de l'esquelet.

L'altre mur de cronologia tardoantiga s'evidencià en el costat E de l'encepat. Es tracta de la UE 88. Es trobava seriosament afectat per la xarxa de clavegueram contemporània. Tot i que no ha estat possible observar la seva connexió física, per quedar sota dels pilars sobre els quals cimentava tot

l'edifici en els segles XIX-XX, segurament es trobava relacionat amb el mur 83. És orientat en l'eix E-O, mesura 50cm d'amplada, s'han documentat 65cm de longitud i conserva un alçat total observat de 55cm. Presenta una tècnica constructiva totalment diferent, a base d'abundants pedres de petites dimensions fortament imbricades i lligades amb argila. La seqüència estratigràfica relacionada es localitzava en un espai molt reduït i afectat per la presència de micropilotatges. Pel costat S, la seqüència estratigràfica és equivalent a la documentada per al mur 83. En aquest cas es tracta de l'estrat UE 81, que amortitza l'estructura i és de probable cronologia altmedieval. Malauradament no ha proporcionat material que permeti concretar el moment de la seva formació. Per sota s'evidencià el paviment o preparació de paviment UE 92, de similars característiques a la UE 82. A continuació hi havia l'estrat UE 93, amb similituds a l'estrat UE 84.

El costat N del mur apareixia un estrat d'abandonament del mur, la UE 85. Per sota es detectà un *rudus* de similars característiques al relacionat amb el mur

83 (UE 86) i finalment s'excavà l'estrat UE 93, la capa sobre la qual es construí el mur. En aquest cas no presenta banquetta de fonamentació.

El mur O de la fossa sèptica 78 reaprofitava un mur anterior (UE 87) d'entre 30 i 40cm d'amplada, amb una longitud mínima de 2,50m i un alçat màxim observat de 30cm. Fou bastit amb pedres de mesura petita i mitjana lligades amb morter de calç i sorra de color groguenc.

Riosta A-B

En la riosta entre aquest encepats i l'A fou possible observar que el mur UE 87 fonamentava sobre el mur UE 36 i l'estrat UE 35. Val a dir que aquest mur presenta una tècnica constructiva similar al mur UE 29 i probablement respon a

una reforma esdevinguda durant el segle XIV, atès que és cobert per l'estrat UE 34, amb ceràmiques atribuïbles a aquest moment.

En una sala adjacent situada al sud dels encepats A i B s'excavaren els encepats C, D, E i F, amb les corresponents riostes. Es tracta de la fonamentació d'una piscina que es construirà a l'àtic. Són de planta amb tendència rectangular, de 1,20 x 1,30 m, amb una fondària màxima d'1,20m. Les riostes mesuraven entre 60 i 70cm, amb una fondària màxima d'1m.

Encepat C

La sala és delimitada al NE per la fase medieval del mur UE 44 (fase contemporània UE 40, de maons lligats amb morter de calç blanca), construïda a base de carreus lligats amb morter de calç i sorra de color groguenc. Se li lliura pel costat E la fonamentació del mur UE 41, a base de pedres de mesura mitjana i morter taronja, corresponent a la fase dels segles XV i XVI de l'edifici. Un metre per sota de l'actual nivell de circulació s'evidencià la banquetta de fonamentació

d'aquest mur, de 20 cm d'amplada, a base de pedres petites lligades amb morter groguenc. Al mur 40 se li lliura l'estrat UE 43, de color marró fosc, molt argilós i humit, amb carbons de petites dimensions i material constructiu, i presència de ceràmiques catalanes decorades en verd i morat.

L'estrat UE 43 és tallat per una part de la xarxa de clavegueram dels segles XIX-XX, formada per la claveguera UE 39, constituïda per dos murs menors d'entre 15 i 30cm d'amplada, a base de maons lligats amb morter de calç blanca, i una solera de rajols. El conjunt mesura 1m d'amplada i un

alçat de 80cm. Aquest element talla de la seqüència baixmedieval d'aquest espai.

Riosta C-D

L'estrat 43 es lliura pel costat N al mur UE 73, de 55cm d'amplada, amb un alçat superior a 1m, orientat en l'eix E-O, i bastit amb pedres petites lligades amb morter de calç i sorra de color ataronjat. Pel costat S se li lliura l'estrat UE 47, de color marró fosc i argilosorrenc. També se li lliuren els estrats

documentats per sota, un nivell d'ús d'argiles compactades de color taronja (UE 48) i la UE 49, de color gris, tou, argilós i amb presència de ceràmiques decorades amb verd i morat, un dels quals presenta un motiu central zoomorf.

També es va documentar un pou (UE 96) molt malmès per la xarxa de clavegueram contemporània (UE 72), bastit amb carreus lligats amb morter de calç i sorra taronja. Tan sols es va poder observar un diàmetre

de 40 cm. Per la tècnica constructiva podria estar vinculat al parcel·lari baixmedieval.

Encepat D

La seqüència abans descrita es troba seccionada per la fonamentació de dos murs corresponents a la fase dels segles XV- XVI, el mur UE 45, amb una banqueteta d'amplada màxima de 20cm, 1,30 de longitud, 1m com a mínim d'alçat, amb orientació N- S, i construït amb pedres petites lligades amb morter taronja. És imbricat amb la fonamentació del mur UE 46, bastit amb la mateixa tècnica constructiva, dels quals s'han evidenciat 1,20m de longitud.

Riosta D-F

La relació física entre els estrats 47, 48 i 49 es veu interrompuda per un tub de PVC (UE 74), que també afectà el mur UE 75. Presenta 90cm d'amplada, 80cm de longitud, 75cm d'alçat, tot i que continua més avall, amb una orientació N- S. Per la cara O, se li lliura l'estrat UE 60, resultat de la disgregació de l'estratigrafia existent a causa de la xarxa de clavegueram contemporània (UE 59) i l'estrat UE 61, amb presència d'abundant material constructiu, ceràmica vidrada en verd gòtic i un diner de Ferran II. Aquest estrat farceix un dipòsit amortitzat en el segle XV (format pels murs 55, 57 i 58).

Encepat F

L'esmentat dipòsit és format pels murs UE 55 i UE 57, de 30 cm d'amplada cadascun. Mesura 2m de longitud i una amplada d'1m. Fou construït amb maons i pedra mitjana lligats amb morter de calç i sorra de color taronja. Conserva un alçat mínim de 70cm. Al costat N s'observa l'estructura UE 58, un

mur de 35cm d'alçat, 70cm de longitud, 80 cm d'amplada, que va ser bastit amb maons lligats amb morter taronja. Aquesta estructura es recolza en un petit arc de descàrrega bastit amb maons disposats en sardinell que cobreixen parcialment el dipòsit. Malgrat quedar fora de l'actuació, per sota de la cota màxima d'afectació, molt probablement aquest mur constitueix el tancament del dipòsit pel costat N.

Riosta F-E

El dipòsit UE 55 i UE 57 i el mur menor UE 58 es recolzen al mur UE 50, que delimita l'habitació pel costat de ponent. És orientat N-S. S'han evidenciat 4,60m de longitud. Presenta diverses fases, una pertanyent a l'edifici actual, amb reparacions i incusions de materials

constructius recents, i una corresponent als segles XIV-XV, que suposa un eixamplament respecte a la fase posterior d'uns 15 cm, amb 40cm d'alçat. Per sota d'aquest mur hi ha una fase del segle XIII (UE 65), amb un estretament del mur d'uns 8cm, amb 30cm d'alçat, i una fase més antiga, la UE 66, de la qual s'han evidenciat 10 cm d'alçat. Pel que fa a l'estratigrafia, la fase dels segles XIV-XV és representada per l'estrat UE 62 (amb ceràmica decorada en verd i manganès, blanca i blava de Paterna i vidriats verds i melats), que es lliura al mur UE 50. L'estrat UE 63, amb ceràmica islàmica oriental i de possible cronologia del segle XIII, es lliura al mur UE 65.

La seqüència estratigràfica formada per l'estrat UE 63 és tallada per un mur menor UE 64⁵ (interfície UE 67), pertanyent a un altre dipòsit. El mur té 26cm d'amplada i un

⁵ Ha proporcionat un fragment ceràmic amb un motiu central geomètric dins dos cercles concèntrics, similar a un estel en manganès, amb espais omplerts en verd. El vidriat i la decoració apareixen malmeses.

alçat mínim de 80cm. És orientat E- O i fou construït amb pedra mitjana lligada amb morter de calç i sorra ataronjada.

Encepat E

En aquest espai es va evidenciar un estrat resultat de la destrucció de l'estratigrafia existent i de la instal·lació de l'actual xarxa de clavegueram (UE 52). La capa cobreix un estrat (UE 54) d'amortització d'un dipòsit format pel mur menor UE 64 abans descrit i el mur mitger de l'habitació, UE 51. El mur 51 presenta un eixamplament respecte a la fase posterior de 20cm, i és coetani al mur UE 50. Conserva un alçat mínim de 50cm i fou bastit amb carreus lligats amb morter taronja. L'estrat 54 ha proporcionat igualment ceràmiques decorades en verd i manganès i un morter sencer vidriat verd, fet que permet situar el seu abandonament al segle XIV.

Riosta C-E

Es tracta d'un espai afectat a les cotes superiors per la xarxa de clavegueram contemporània (UE 94). En relació amb el dipòsit evidenciat a l'encepat E format pels murs UE 50, UE 51 i el mur menor UE 64, es documentà el mur UE 95, de 60cm d'amplada, 60cm de longitud, amb un alçat mínim de 70cm, bastit amb pedres de mesura mitjana i petita lligades amb morter de calç i sorra ataronjada. Presenta restes d'enlluït a la cara O. Se li lliura l'estrat UE 54 i fou construït retallant l'estrat UE 43. Ambdós estrats presenten materials dels segles XIII-XIV.

Rasa de sanejament sala exterior

La rasa de sanejament ubicada a la sala O que afronta al carrer de la Princesa va proporcionar resultats positius pel que fa a troballes arqueològiques. S'excavà en pendent descendent des del N en direcció S.

En l'extrem S de la rasa, la zona amb més fondària, es localitzaren els dos murs menors i la volta de maons disposats en sardinell UE 97, pertanyents a la fossa sèptica on s'embocarà el nou servei. La seva presència suposa l'afectació d'un pou, UE 98, de mínim 70cm de diàmetre interior, bastit amb un mur de 40cm d'ample, de carreus i petites pedres irregulars lligades amb morter de calç ataronjada. S'han observat dues filades. Es troba amortitzat per un estrat (UE 99) heterogeni, sorrenc, de color marró fosc, amb material constructiu (maons i teula), tou, matèria orgànica en descomposició i presència de ceràmiques blaves catalanes situades en el primer quart del segle XVII (orles diverses, la ditada i d'influència del Renaixement).

Es localitza en contacte amb l'estratigrafia de cronologia medieval, tot i que les relacions físiques no van poder ser contrastades per quedar fora de l'àmbit d'actuació de l'obra. Es tracta de l'estrat UE 102, ubicat a la banda N del pou. És de color gris, argilós i compacte, i del qual no s'ha recuperat material que proporcioni una adscripció cronològica concloent.

Aquesta capa sembla lliurar-se al mur UE 100, de 52cm d'amplada, 1,40m de longitud observada, aparentment alineat amb el mur localitzat a la riosta D-F, la UE 75. Fou construït amb carreus i petites pedres lligades amb morter de calç i sorra de color taronja.

Al costat O de l'esmentat mur tant sols s'ha efectuat un rebaix de 30cm per sota de l'actual nivell de circulació, i tan sols ha revelat la presència d'una capa heterogènia resultat de la destrucció de l'estratigrafia preexistent (UE 103).

7. CONCLUSIONS

L'excavació arqueològica del jaciment del carrer Princesa, 19 de Barcelona ha permès documentar una ocupació continuada de l'indret des d'època romana fins a l'actualitat. Les expectatives arqueològiques d'aquest indret es relacionen amb la seva ubicació dins els límits del *suburbium* de la ciutat romana. També es troba en una zona on s'han documentat enterraments d'època romana, i una possible espai industrial associat a un forn d'àmfores d'un centre d'explotació agrícola. En èpoques posteriors la zona quedava inclosa en el recinte medieval de Barcelona. A més, l'any 2003 es dugué a terme una intervenció arqueològica a la fina veïna del carrer de la Princesa, 21⁶ que va permetre evidenciar una seqüència cronològica de la utilització de l'espai des d'època romana fins a l'actualitat.

Malgrat confirmar aquesta ocupació continuada, l'estudi ha estat sotmès a importants limitacions quant a les dimensions de l'espai excavat i a la considerable afectació de l'estratigrafia a causa de la xarxa de clavegueram decimonònica i actual. D'altra banda, l'adscripció cronològica també ha estat sotmesa a problemes de mostreig de la superfície excavada i això ha provocat que el material arqueològic recuperat sigui escadusser i sovint poc concloent.

S'han pogut evidenciar 4 fases cronològiques, amb una destacable disminució d'elements pertanyents a la fase moderna com a conseqüència de la instal·lació de la xarxa de clavegueram d'època contemporània, que va comportar la seva eliminació i/o substitució.

Fase romana baiximperial

Les intervencions arqueològiques properes havien documentat vestigis de cronologia anterior i fins i tot la perduració d'alguns murs des d'època romana altimperial. Els límits en la cota final d'excavació de la present intervenció han impedit confirmar aquesta mateixa circumstància.

⁶ Carta Arqueològica de Barcelona, <http://cartaarqueologica.bcn.cat/262>

D'època romana baiximperial s'han evidenciat dos murs amb una petita seqüència estratigràfica que podem adscriure als segles III-VII dC. No s'ha observat la relació física entre ambdós i presenten tècniques constructives, nivells d'ús i materials constructius diferents. No obstant això, apareixen a una cota similar i probablement les diferències es deuen a un context general de reaprofitament de materials constructius i a la seva funcionalitat que, malauradament, no hem pogut concretar.

La intervenció arqueològica de la finca 21 del mateix carrer va revelar que durant el segle III dC l'espai esdevé d'ús domèstic sota el qual es documentà un enterrament infantil. Tot salvant les diferències espacials i possiblement funcionals, cal esmentar que aquesta mateixa circumstància s'ha donat a la present intervenció, amb l'existència d'un enterrament infantil per sota d'un nivell d'ús. Davant la impossibilitat d'incloure la inhumació dins un conjunt funerari més extens, cal assenyalar que no són estranyes les inhumacions infantils en els patis o habitacions de les llars que són poc utilitzades (Castanyer, Tremoleda, 1999: 132; Casas, 2006: 70). Per altra banda, moments més tard als voltants de la ciutat s'inicia la instal·lació d'àrees funeràries⁷ que es consolidaran a partir del segle IV dC, quan la progressiva cristianització de la societat fa néixer els primers edificis de culte cristià i les necròpolis situades extramurs, normalment al redós de les principals vies de comunicació, com és l'àrea que ens ocupa, al costat de la desviació litoral de la Via Augusta.

Fase altmedieval

Les escasses restes pertanyents al període altmedieval (segles VIII-XII), lluny de reflectir la puixança econòmica que caracteritza la ciutat d'aquest moment, no aporten més que la seva constatació a través d'una estructura murària de tàpia, un nivell d'ús associat a ella i dos estrats d'anivellament que amortitzen l'espai tardoantic. Aquests elements podrien vincular-se a una fase de funcionament eminentment agrícola de l'espai, un fenomen també evidenciat en intervencions properes.

⁷ Molt a prop de la intervenció se situa una gran àrea d'enterraments al nord de l'eix viari format pels actuals carrers de Bòria-Corders-Carders.

Fase baixmedieval

A finals del segle XIII apareixen els elements que conformaran la trama urbana medieval. Els punts d'actuació arqueològica han revelat una configuració similar a la de l'edifici actual. En aquest sentit, alguns dels murs manifesten diferents fases constructives malgrat que sense gaires modificacions en les alineacions presents.

Entre els segles XIV i XV Barcelona es dividí en quarters que seguien les antigues vies romanes *cardo* i *decumano*. L'habitatge objecte d'aquest estudi quedà inclòs en el quarter del Mar, que presentarà una major densitat de població i de riquesa. En alguns casos s'han pogut observar modificacions en l'aparell constructiu, de menor qualitat, amb carreus de majors dimensions, menys escairats i més irregulars, probablement com a reflex de la subdivisió d'un casal. Això caldria posar-ho en relació amb l'existència de noves finques que passarien a ser propietat de menestrals o artesans amb un estatus econòmic menys favorable.

Fase moderna i contemporània

L'època moderna es troba infrarrepresentada com a conseqüència de la instal·lació de la xarxa de sanejament i clavegueram dels segles XVIII i XIX, fet que ha comportat la destrucció de la seqüència pertanyent a aquest període. Tan sols es documenten les restes malmeses de la fonamentació d'un mur i l'estrat d'amortització d'un pou amb escasses ceràmiques del segle XVII.

La xarxa de sanejament decimonònica cal vincular-la a l'obertura del carrer de la Princesa, que devia comportar l'afectació de la finca original i la reorganització dels espais.

8. BIBLIOGRAFIA

AD (1992), *Història de Barcelona. La formació de la Barcelona medieval*, BANKS, P., "L'estructura urbana de Barcelona, 714-1300", pp.25-71, Enciclopèdia Catalana, Ajuntament de Barcelona, Barcelona.

AD (1993), *Congrés d'història de Barcelona. La ciutat i el seu territori, dos mil anys d'història*. Barcelona, 20, 21, 22 d'octubre de 1993. Volum I. Ponències i Comunicacions.

AD, (1995), *Historia de Barcelona desde su fundación al siglo XXI*, Edicions el Periódico de Catalunya, Barcelona.

AD (1997), *Els barris de Barcelona. Vol.1: Ciutat Vella i Eixample*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

AD (2003), *L'art gòtic a Catalunya. Arquitectura. Dels palaus a les masies*. Vol. III. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

BALAGUER, V. (1865), *Las calles de Barcelona*, 2 volums. Barcelona.

BATLLORI, A., LLUBIÀ, LL. (1974), *Ceràmica catalana decorada*, Vicens Vives, Barcelona.

CARANDINI, A. (1997), *Historias en la Tierra. Manual de excavación arqueológica*, Crítica, Barcelona.

CASAS, J. (2006). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada al solar del carrer de la Princesa, 21, i carrer de Boquer, 8-12, Barcelona (Barcelonès)*. Servei d'Arqueologia de Barcelona. Inèdita.

CASTANYER, P., TREMOLEDA, J. (1999). *La Vil·la romana de Vilauba: un exemple de l'ocupació i explotació romana del territori a la comarca del Pla de l'Estany*. Girona.

CERDÀ MELLADO, J. A. (2001), *La ceràmica catalana del segle XVII trobada a la Plaça Gran (Mataró)*. Associació Catalana de Ceràmica Decorada i Terrissa, Barcelona.

FABRE, J.; HUERTAS CLAVERIA, J. M. (1977), *Tots els barris de Barcelona*, Vol. VII: Els polígons (2) i el Districte Cinquè, Edicions 62, Barcelona.

GALERA, M., ROCA, F., TARRAGÓ, S. (1982), *Atles de Barcelona*, Segles XVI-XX, Publicacions del COAC, Barcelona.

GONZÁLEZ, R. (2003), *Les Cases de Barcelona*. Dins *L'art Gòtic a Catalunya*, vol. III, Barcelona.

GRANADOS, O. (1982), "El pla de Barcelona i la seva Història", *Actes del 1er Congrés d'Història del Pla de Barcelona*, Institut Municipal d'Història, Barcelona.

GRANADOS, O. (1991), "Estructura urbana de la ciutat romana", *Història de Barcelona*, Volum 1, dirigida per SOBREQUÉS, J., Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

GUÀRDIA, M., ESPUCHE, A. (2002), "Consolidació d'una estructura urbana", a AADD, *La ciutat consolidada (segles XIV-XV)*, pp. 35-72, Enciclopèdia Catalana, Ajuntament de Barcelona, Barcelona.

GUÀRDIA, M., ESPUCHE, A. (2002), "Estructura urbana", a AADD, *Barcelona dins la Catalunya Moderna (segles XVI i XVIII)*, pp. 42-101, Enciclopèdia Catalana, Ajuntament de Barcelona, Barcelona.

HARRIS, E. C. (1990), *Principios de estratigrafía arqueológica*, Ed. Crítica, Barcelona.

LADERO QUESADA, M. F. (2001), *La vivienda: espacio público y espacio privado en el paisaje urbano y medieval*, "Introducción: la diversidad de modelos de ciudad en la España medieval". Biblioteca Gonzalo de Berceo.

LLORENS, J. (1977), *Plats i pots de ceràmica catalana. Segles XV al XVIII*. Ed. Altès S.L. Barcelona.

PALET, J. M. (1994), *Estudi territorial del Pla de Barcelona: Estructuració i evolució del territori entre l'època íbero-romana i l'altmedieval segles II-I a.C.-S.X-XI d.C.* A *Estudis i Memòries d'Arqueologia de Barcelona* núm.1. Centre d'Arqueologia de la Ciutat, Institut de Cultura, Barcelona.

PLADEVALL, A. (1982), "Barcelona i el Barcelonès", *Gran geografia comarcal de Catalunya*, Volum 8, El Barcelonès i el Baix Llobregat, dirigida per CARRERAS, J., Enciclopèdia Catalana, Barcelona, pp.11-14.

SOLE SABARIS, L. (1963), "Ensayo de interpretación del Cuaternario Barcelonés", *Miscel. Barcilonensia*, vol. II, pp. 7-54. Barcelona.

TELESE COMPTE, A. (1991), *La vaixel·la blava catalana de 1570 a 1670. Repertori, catalogació i proposta per a la seva nomenclatura*, Investigació bibliogràfica sobre la pisa hispànica, Barcelona.

VENTAYOL, A., PALAU, J., ROCA, A. (2002), "El contexto geotécnico de la ciudad de Barcelona", *Ingeniería del Terreno. IngeoTer 1*. U.D. Proyectos. E.T.S.I. Minas. U.P.M. Madrid.

Netgrafia

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/261> (Data consulta: 15-03-2020)

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/262> (Data consulta: 15-03-2020)

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/353> (Data consulta: 15-03-2020)

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3749> (Data consulta: 15-03-2020)

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/1165> (Data consulta: 15-03-2020)

<http://www.icc.cat/vissir3/> (Data consulta: 15-03-2020)

9. MATERIALS MOBLES

9.1. Inventari

TAULA CODIS PER A INVENTARI DE MATERIALS ARQUEOLÒGICS

CERÀMICA

1. CLASSIFICACIÓ

11000	Prehistòria	13050	campaniana/vernís negre indeterminada
11001	Neolítica	13051	precampaniana
11050	del Coure	13052	campaniana A
11101	del Bronze	13053	campaniana A tardana
11101	del Bronze antic	13054	campaniana B
11102	del Bronze mig	13055	campaniana B-oide
11103	del Bronze final	13056	campaniana C
12000	Protohistòrica sense determinar	13057	campaniana empurritana
12001	feno-púnica indeterminada	13058	etrusca vernís negre
12002	feno-púnica engalba vermella	13059	imitacions campanianes
12003	feno-púnica engalba negra	13060	vernís negre púnic
12004	no-púnica engalba comuna		
12005	grega d'occident	13100	terra sigillata indeterminada
12050	roja a torn	13101	presigillata
12051	engalba roja	13102	T S precoç
12052	pintada	13103	T S aretina
12053	comuna ibèrica	13104	T S itàlica
12054	grisa de la costa catalana	13105	T S tardo-itàlica
12055	grollera	13106	T S sudgàl·lica
12056	grans recipients d'emmagatzematge	13107	T S marmorata
13000	Món Clàssic sense determinar	13108	T S clara B
13001	grega indeterminada	13109	T S hispànica tardana
13002	<i>buchero nero</i>	13110	T S hispànica indeterminada
13003	àtica figures negres	13111	T S africana A
13004	àtica figures vermelles	13112	T S africana A/D
13005	àtica vernís negre	13113	T S africana A/C
13006	taller de les petites estampetes	13114	T S africana C
13007	taller de Rhode	13115	T S africana D
13008	taller de Nikia-Ion	13116	T S africana indeterminada
13009	taller de pàteres 3 palmetes radials	13117	imitacions T S hispànica
		13118	T S clara
		13119	T S lucente

13120	paleocristina grisa	13300	àmfora indeterminada
13121	paleocristina ataronjada	13301	àmfora massaliota
13122	<i>late Roman C</i>	13302	àmfora feno-púnica
13123	produccions orientals (corintia)	13303	àmfora ebussitana
13124	vidriada romana	13304	àmfora romana
13125	imitacions clara D	13305	àmfora greco-itàlica
13126	paleocristina pintada	13306	àmfora itàlica
13150	parets fines indeterminades	13307	àmfora gàl·lica
13151	parets fines itàliques	13308	àmfora hispànica
13152	parets fines d'Acco	13309	àmfora bètica
13153	parets fines sudgàl·liques	13310	àmfora de la Tarraconense
13154	parets fines "clofolla d'ou"	13311	àmfora lusitana
13155	parets fines hispàniques	13312	àmfora africana
13156	imitacions parets fines	13313	àmfora oriental
13200	llàntia indeterminada	13314	suports d'àmfores
13201	llàntia grega	13315	amforiscs
13202	llàntia republicana	13316	disc terra cuita
13203	llàntia republicana vernís negre	13317	taps
13204	llàntia imperial	13318	fragments vasos retallats
13205	llàntia imperial de volutes	13319	altres accessoris
13206	llàntia imperial de disc	13320	<i>dollia</i>
13207	llàntia africana de canal	13321	àmfora rodia
13208	llàntia africana	13322	àmfora corintia
13209	llàntia africana paleocristiana	13323	àmfora Samos
13210	llàntia africana ARS	13400	comuna a torn oxidada d'època indeterminada
13250	comuna oxidada	13401	comuna a mà oxidada d'època indeterminada
13251	comuna reduïda	13402	comuna a torn reduïda d'època indeterminada
13252	comuna baix-imperial	13403	comuna a mà reduïda d'època indeterminada
13253	comuna engalba blanca	13404	comuna oxidada d'època indeterminada
13254	comuna engalba negra	13405	comuna reduïda d'època indeterminada
13255	comuna engalba vermella	13406	comuna a torn bescuitada indeterminada
13256	comuna roig pompeïà	13500	comuna oxidada medieval
13257	comuna itàlica	13501	comuna reduïda medieval
13258	comuna africana de cuina	13502	comuna bescuitada medieval
13259	comuna emporitana oxidada		
13260	comuna de cuina acurada		
13261	imitacions comuna africana		
13262	comuna bescuitada		
13263	ceràmica comuna de Lípari		
13264	ceràmica daurada		
13265	ceràmica eivissenca tardo antiga		
13266	ceràmica de Pantelleria		
13267	ceràmica itàlica tardo antiga		

14000	Món medieval i modern indeterminat	14126	blanca i blava de la cirera
14001	comuna oxidada a mà	14128	blanca i blava Paterna-Manises
14002	comuna oxidada a torn	14129	blanca i groga “orla d’influència del Renaixement”
14003	comuna oxidada vidriada		
14004	comuna reduïda a mà	14200	reflex metàl·lic
14005	comuna reduïda a torn	14201	reflex metàl·lic producció catalana
14006	comuna reduïda vidriada	14202	reflex metàl·lic de l’ungla
		14203	reflex metàl·lic de sanefa amb gallons
14050	islàmica indeterminada	14204	reflex metàl·lic de sanefa amb fulles
14051	islàmica verd-manganès	14205	reflex metàl·lic de sanefa en negatiu
14052	islàmica melada	14206	reflex metàl·lic decoració floral
14053	islàmica corda seca total	14207	reflex metàl·lic de fons picat
14054	islàmica corda seca parcial	14208	reflex metàl·lic de pinzell-pinta
14055	islàmica esgrafiada	14209	reflex metàl·lic decoració geomètrica
14056	islàmica pintada	14210	reflex metàl·lic amb lletres o anagrames
14057	islàmica daurada reflex metàl·lic	14211	reflex metàl·lic i blava
14058	islàmica a motlle	14212	reflex metàl·lic de Paterna
14059	islàmica comuna oxidada	14213	reflex metàl·lic de Manises
14060	islàmica comuna reduïda	14214	reflex metàl·lic de Paterna-Manises
14061	islàmica manganès sota coberta melada	14215	reflex metàl·lic sanefa reticulada
14062	islàmica vidrada		
		14250	blanca i manganès
14100	vidrada blanca	14251	blanca-manganès blau i manganès
14101	blanca i blava	14252	blanca-manganès verd i manganès
14102	blanca i blava de Barcelona	14253	blanca-manganès verd i manganès de Paterna
14103	blanca i blava catalana	14254	blanca-manganès verd i manganès de Manises
14104	blanca i blava d’orles diverses	14255	blanca-manganès verd i manganès catalana
14105	blanca i blava de la botifarrada	14256	blanca-manganès i verd
14106	blanca i blava de l’arracada	14257	blanca-manganès i polícroma
14107	blanca i blava d’influència francesa		
14108	blanca i blava de la cirereta	14300	pisa blanca
14109	blanca i blava de faixes o cintes	14301	pisa decorada
14110	blanca i blava de la Segarra	14302	porcellana
14111	blanca i blava d’Escornalbou	14303	Pickman/Cartuja
14112	blanca i blava de la panotxa	14304	d’importació
14113	blanca i blava regalats	14305	maiolica ligur
14114	blanca i blava de Poblet	14306	polícroma
14115	blanca i blava de sanefa negativa		
14116	blanca i blava de transició	14400	vaixella segle XX
14117	blanca i blava amb la Tau		
14118	blanca i blava d’influència de Savona	15000	material ceràmic no recipient
14119	blanca i blava corbata o palmera		
14120	blanca i blava ditada		
14121	blanca i blava de blondes		
14122	blanca i blava de Paterna		
14123	blanca i blava de Manises		
14124	blanca i blava de Manises i groga		
14125	blanca i blava de la figueta		

2. DEFINICIÓ DEL FRAGMENT

sense forma	SN
sense definir	SD
perfil sencer	PS
vora	VO
nansa	NA
arrencament de nansa	AN
coll	CO
carena	CR
llavi	LL
fons	FO
abocador	AB
escòria	ER
pom agafor	AG
broc	BR
orelleta	OR
peu	PE
pivot	PI
bec	BE

Per a llànties:

<i>Infundibulum</i>	IN
Pico (<i>rostrum</i>)	RO
Orla (<i>margo</i>)	MA
Disc	DI
Volutes	VL

3. TIPOLOGIA: Per materials del Món Clàssic amb una tipologia ja establerta.

ABAS.	Abascal
AFRIC.	Africana
AGUARD.	Aguarod
ALM.	Almagro
ATL.	Atlante
BAIL.	Bailey
BEL.	Beltran
BRUCK.	Bruckner
DECHEL.	Dechelette
DRAG	Dragendorf
DRES.	Dressel
EBUS.	Ebusitana
GOUD.	Goudineau
H.	Hayes
HALT.	Haltern
HERM.	Hermet
KEAY	Keay

LAMB.	Lamboglia
LAIET.	Laietana
LOPEZ	López Mullor
LUDOW.	Ludowici
M.	Morel
MEZQ.	Mezquiriz
OBER.	Oberaden
OELM.	Oelman
OST.	Ostia
OSW.	Oswald
PALL.	Pallarès
PASC.	Pascual
RIG.	Rigoir
RITT.	Ritterling
SAL.	Salomonson
SPT.	Spitzer

4. FORMA: Per a materials no classificats tipològicament. Bàsicament, ceràmiques prehistòriques, medievals i modernes)

Ceràmica a mà:

bol/vas carenat	BCA
bol/vas cilíndric	BCI
bol/vas bitroncocònic	BBT
bol/vas troncocònic	BTR
bol/vas elíptic	BEL
bol/vas globular	BGL
bol/vas globular amb coll	BGC
bol/vas germinat	BGE
bol/vas múltiple	BMU
bol/vas ovoide	BOV
bol/vas perfil en S	BPS
bol/vas semiesfèric	BSE
bol/vas subesfèric o subesfèric de vora exvasada	BSU
copa	COP
cullera	CUL
formatgera	FOR
forma indeterminada	FIN
fragment retallat no perforat	FRN
fragment retallat perforat	FRP
gresol	GES
paleta	PAL
plat carenat	PCA
plat/tapadora	PLT

plata	PLA
suport	SOP
tassa	TAS

Ceràmica a torn:

Ceràmica grega

Alabastró	ALA
Àmfora	AMF
Aryballos	ARY
Hydria	HYD
Kalathos	KAL
kratera calze	KCA
kratera campana	KCP
krateracolumnes	KCO
kratera volutes	KVO
kylix	KYL
lebes	LEB
lekythos	LEK
oinochoe	OIN
pelike	PEL
skiphos	SKI
stamnos	STA
ungüentari bulb	UBU
ungüentari fusiforme	UFU
ungüentari	UGU

Ceràmica clàssica, medieval i moderna

abeurador	ABE
ampolla	AMP
bací	BAC
barral	BLN
bol	BOL
canalobre	CAN
cassola	CSS
cassola patina cendrosa	CSC
càntir	CAT
catúfol	CAF
colador	COL
copa	COP
cossi	COS
cremaperfums	CRP
cubell	CUB
escalfeta	ESF
escudella	ESC
escudella d'orelletes	EOR
fogó	FOG
formes amb abocador	FAB
formes obertes	FOB
formes tancades	FTA

forma indeterminada	FIN
fruiter	FRU
gerra	GER
gerreta	GET
gerro	GRR
gibrell	GIB
got	GOT
greixonera	GRE
guardiola	GUA
llàntia cassola i bec pessigat	LCB
llàntia peu alt	LPA
llàntia piquera	LPI
llumanera	LLU
menjadora	MEN
mesura	MES
morter	MOR
motlle	MOT
motlle sigillata	MSG
olla	OLL
olla patina cendrosa	OPC
orsa	ORS
pàtera	PTT
plat	PAT
plat d'ala	PDA
plat/tapadora	PTA
plat/tapadora vora fumada	PTF
plata	PLA
plat tallador	PTL
poal	POA
pot	POT
pot de farmàcia	PFA
rentamans	REN
safata	SAF
saler	SLR
salsera	SAL
servidora	SEV
setrill	SET
sitra	SIT
suport	SOP
suport d'anell	SAN
suport rodet	SRD
tallador	TAL
tapadora	TAP
tassa	TAS
tenalla	TEN
test	TES
tinter	TIN
tupí	TUP
urna	URN
xocolatera	XOC

Material ceràmic no recipient (codi classificació 15000):

artefacte no definit	AND
bola	BLA
cilindres de forn	CFO
dena	DEN
figura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fragment d'argila indet.	FAI
fussaiola	FUS
joguina	JOG
màscara	MAS
pes de teler circular	PTC
pes de teler oval	PTO
pes de teler rectangular	PTR
pes de teler indeterminat	PTI
pes de teler troncocònic	PTT
pipes	PIP
placa	PLC
rodet	ROD
tres peus terrisser	TPT
disc circular terrisser	DCT
suport llar de foc	SLF
peça circular foradada	PCF

4. TÈCNICA

a mà	MA
a torn	TO
a torn lent	TL
a motlle	MO
motlle cistelleria	MC
ensamblada	EN
indeterminada	IN

5. DECORACIÓ

acanalada	AC
aiguada	AG
aplicació	AL
aplicació metàl·lica	AM
aplicació pasta blanca	AL
aplicació pasta roja	AR
aplicació pedres	AP
baquetons	BA
barbotina	BB
bigoti	BI

botons	BO
calada	CA
cordons digitacions	CD
cordons incisió	CI
cordons impressió	CM
cordons llisos	CL
cordons pessigats	CP
ditada	DI
esgrafiada	ES
excisa	EX
impresa canya/os	IO
impresa cardial	IC
impresa cistelleria	IL
impresa digitada	ID
impresa espàtula	IE
impresa estampillada	NP
impresa pinta	LL
impresa punxó	MA
impresa puntillada	MG
impresa raspatllada	MO
impresa teixit	IT
impresa ungulada	IU
impressió fent incisió	IM
impressions diverses	IF
incisa	IN
incisa pintada	NP
llengüeta	LL
mamellons	MA
mangra	MG
motlle	MO
mugró	MU
ondulació en vora	OV
perforada	PF
pessigada	PE
pintada blanca	PB
pintada negra	PN
pintada roja	PR
pintada roig-marronós	PM
polícroma	PP
pseudoexcisa	PS
rodeta	RO
vernís roig	VR

6. PASTA

grollera	GO
grollera oxidada	GO
grollera reduïda	GR
grollera mixta	GM
acurada oxidada	AO

acurada reduïda	AR
acurada mixta	AM
acurada bescuitada	AB
grollera bescuitada	GB
bescuitada	BE
caolinítica	CA

7. ACABATS

allisat	AL
allisat amb fang	AF
arenós	AR
brunyit	BR
encastació de fang	EF
engalbat	EN
esmaltat	EM
espatulat	ES
estriat	ET
marques terrisser	MT
pàtina cendrosa	PC
pentinada	PE
pintat	PI
rugós	RU
<i>strice</i>	ST
vernissat	VE
vidrat	VI

METALL

1. CLASSIFICACIÓ

20000	indeterminat
20001	bronze
20002	ferro
20003	plata
20004	or
20005	plom
20006	aleacions diverses
20007	altres metalls
20008	coure

2. FORMA

agulla	AGU
agulla de cap	AGC
alabarda	ALB
àncora	ANC
anell	ANL
anella	ANE
arracada	ARR
arreus de cavall	ARC
artefacte indeterminat	ATI
ast	AST
bala	BAL
barra	BRR
bola/boleta	BLT
bomba	BOM
botó	BOT
braçalet	BRA
braser	BRS
cadena	CAD
clau	CLA
dena	DEN
destral	DRT
diadema	DMA
didal	DID
elements de carro	ECR
elements religiosos	ERE
enformador	ENF
escarpa	EPA
escòria	ESR
escultura	ESC
escut	EST
espasa	ESP
falcata	FAL
fíbula indeterminada	FBI

fíbula anular	FAN
fíbula d'apèndix caudal	FAC
fíbula de bucla	FBU
fíbula de naveta	FNA
fíbulade pivot	FPV
fíbula doble ressort	FDR
fíbula indígena de colze	FIC
figura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fil/frag. riscle/anell/braçalet	FFR
frontissa	FTS
ganivet	GNV
gerra	GER
globelet	GOB
llingot	LIN
mirall	MRL
moneda	MON
pectoral	PEC
penjant	PJA
pinces	PNC
placa	PLC
pondius	PON
punta fletxa	PFL
punta llança/javelina	PLJ
punxó	PNX
punyal	PNY
serra	SER
sivella	SIV
vas	VAS
xinxeta	XIN

3. TÈCNICA

forja	FJ
fosa	FS
cisellar	CS
repussar	RP
calat	CL

VIDRE

1. CLASSIFICACIÓ

30000	vidre
30001	pasta vítrea
30002	cristall
30003	escòria

2. DEFINICIÓ DEL FRAGMENT

sense forma	SF
sense definir	SD
perfil sencer	PS
vora	VO
nansa	NA
arrencament de nansa	AN
coll	CO
carena	CR
llavi	LL
fons	FO
peu	PE
pivot	PI
bec	BE
pom/agafador	AG
escòria	ER
boca	BO

3. FORMA

fragment no definit	VIN
ampolla	AMP
amforisc	VAR
barreta	BAR
bol	BOL
camafeu	VCS
copa	COP
dena	DEN
element construcció	VEC
element d'ús funerari	VEF
element d'ús personal	VEP
flascons	VFL
gerra	GER
plat	PAT
plata	PLA
setrill	SET
ungüentari	UGU
vas	VAS

4. TÈCNICA

realització no definida	VIN
vidre-mosaic	AMP
motlle decorat	VAF
motlle baix relleu	MB
motlle volum rodó	MR
poliment	VL
tallat	VT
gravat	VG
amb aplicacions	VA
fondi d'or	VO
pintat	VP
bufat	VG

MATERIAL LÍTIC

1. CLASSIFICACIÓ

40000 indeterminat

40001 sílex

40002 quars

40003 jaspi

40004 granit

40005 arenisca

40006 volcànic

40007 micaesquist

40008 calça

40009 marbre

40010 alabastre

40011 conglomerat

40012 travertí

40013 pissarra

40014 pedres precioses

40015 minerals

40016 fòssils

40017 rierencs

40018 calcària

anell

artefacte indeterminat

artefacte no definit

baix relleu

bala

bola

braçalet

braçalet d'arquer

cassoleta

dena

enformador

escultura

figura zoomorfa

figura antropomorfa

gresol

inscripció

mà de molí

molí barquiforme

molí (roda)

morter

motlle de fundició

peça circular foradada

peça circular no perforada

pedestal

penjant

placa

placa decorada

placa foradada

punyal

sarcòfag

ANE

ATI

ATD

BAR

BAL

BLA

BRA

BÇA

CTA

DEN

ENF

ESC

FZM

FAN

GES

INS

MMO

MBA

MOL

MOR

MFU

PCF

PCN

PED

PJA

PLC

PDC

PFD

PNY

SAR

2. FORMA

pedra tallada no retocada ascla

ASC

pedra tallada no retocada fulla

FLL

pedra tallada no retocada rebuig

REB

nucli fragmentat

FNU

nucli amb còrtex

NCO

nucli sense còrtex

NSC

pedra retocada perforador

PFD

pedra retocada gratador

GRA

pedra retocada rascadora

RAS

pedra retocada làmina de dors

LDO

pedra retocada làmina retocada

LRE

pedra retocada punta de dors

PDO

pedra retocada punta (retoc simple)

PUN

pedra retocada geomètric

GEO

pedra retocada denticulat

DNT

pedra retocada truncadura

TRU

pedra retocada punta de fletxa

PFL

pedra retocada osca

OSC

pedra polida cisell

CIS

pedra polida destrat

DTA

allisador

ALS

àncora

ANC

MATERIALS CONSTRUCCIÓ

1. CLASSIFICACIÓ

50000	alabastre
50001	arenisca
50002	elements ceràmics
50003	estuc/arrebossat
50004	fusta
50005	ímbrex
50006	indeterminat
50007	maó
50008	marbre
50009	morter
50010	mosaic
50011	tessel·les
50012	opus signinum
50013	pintura/estuc pintat
50014	rajoles
50015	tegula
50016	tegula “mammata”
50017	tegula de suports
50018	terracotes
50019	tovots/tapial
50020	cornisa
50021	columna
50022	capitell
50023	carreu
50024	antefix
50025	canonada
50026	gàrgola
50027	tubuli
50028	teula vidrada
50029	teula
50030	rajola blanca i blava (XVI)
50031	rajola blanca i blava moderna (XVII-XVIII)
50032	rajola polícroma (XVIII- XIX)
50033	rajola polícroma anterior (XVIII)
50034	rajola banca i blava anterior (XVIII)
50035	canaló
50036	motllura
50037	rajola vidrada
50038	totxana

MATÈRIA ORGÀNICA

1. CLASSIFICACIÓ

60000	matèria orgànica general
60001	os
60002	ivori
60003	closca
60004	fusta treballada
60005	teixit
60006	cuiro
60007	vegetals
60008	paper
60050	restes antropològiques
60051	macrofauna
60052	microfauna
60053	fauna aquàtica
60054	malacofauna
60055	fusta no treballada
60056	carbó
60057	granes
60058	fauna terrestre no definida

2. FORMA

agulla	AGU
agulla de cap agulla o punxó	AGC
ampolla	AMP
anell	ANE
aplic	APL
artefacte d'os/petxina/ibori	OPI
artefacte no definit	AND
beiana	BEI
bossa	BSA
botó	BOT
braçalet	BRA
caixa	CXA
calçat	CÇA
cistell	CTL
cistelleria	CIS
corda	CDA
corn tallat	COT
cullera	CUL
cullereta tocador	CUT
dau	DAU
dena	DEN
dent decorada	DTD
dent perforada	DTP

diari	DIA
enformador	ENF
espàtula	ESP
falange decorada	FLD
figura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fitxa de joc	FIJ
frontissa	FTS
fus	FUS
fusta frag. indet.	FFI
fusta construcció naval	FCO
fusta construcció	FCN
ganxet	GAN
mànec	MEC
marcador	MCD
penjant	PJA
petxina frag. polida	POP
pinta	PNT
polidor	PUL
punta fletxa	PFL
punxó	PNX
punyal	PNY
raspall	RAS
resquill apuntat	RQA
sabates	SAB
tapadora	TAP
teixit	TXI
ullal porc sengnar tallat	UPS

3. TÈCNICA

matèria prima sense modificar	MPS
matèria prima en procés de fabricació	MPF
matèria prima modificada	MPM

MOSTRES PER A ANÀLISIS

70000	terra
70001	morter
70002	pedra
70003	metall
70004	carbó (anàlisi antracològica)
70005	pol·len
70006	granes
70007	llavors
70008	carbó (C14)

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Fragm.	Def.		Decoració				Acabats		Int.	Ext.	Cronologia	Observacions
							Tipo	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Int.	Ext.			
32		1	14200	FO	FIN	TO	AO	PI			VI					Decoració quasi perduda
34		1	13500	NA	FIN	TO	AO						ES			Pasta bescuitada
34		1	13500	SF	FIN	TO	AO						BR			Pasta bescuitada
34		1	13300	SF	FIN	TO	AO									
34		1	14005	SF	FIN	TO	AR									
35		1	60051													
35		1	60054													
35		1	13300	SF	FIN	TO	AO									
35		1	13250	NA	FIN	TO	AO									
35		3	14002	SF	FIN	TO	AO						ES			

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068'18

[illegible][illegible]

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm. Frag.		Class. Fragm.	Def.		Decoració		Acabats		Observacions	
				Núm.	Frag.	Typo	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Cronologia
37	1	30000	SF	FIN							Verd
37	1	13300	SF	FIN	TO	AO					
37	1	13251	SF	FIN	TL	GR					
37	1	13250	SF	FIN	TO	AO					
37	1	13258	VO	OLL	TO	AO				2a 1/2 s. IV - inicis s.V	Vila-roma 5.40 C.Aguarod, p.348, forma 2.
37	1	13258	SF	FIN	TO	AO					
37	1	13258	SF	FIN	TO	AO			VE	VE	
37	1	13115	SF	FIN	TO	AO			VE		
43	1	14003	SF	FIN	TO	AO			VI		Verd
43	1	14003	SF	FIN	TO	AO			VI		Verd fosc

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Fragm.	Def.		Decoració				Acabats		Int.	Ext.		Cronologia	Observacions	
							Tipo	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Int.	Ext.					
43		1	14003	SF	FIN	TO	AO					VI					Metat	
43		1	14003	VO	FIN	TO	AO					VI					Verd fosc	
43		2	14002	SF	FIN	TO	AO											
43		1	14300	PE	ESC	TO	AO					VI		VI				
43		2	14300	SF	FIN	TO	AO					VI		VI				
43		1	14300	SF	FIN	TO	AO					VI						
43		1	14252	SF	FIN	TO	AO	PI				VI						
43		1	14252	SF	FIN	TO	AO			PI				VI				
43		1	14252	FO	ESC	TO	AO	PI				VI					Motiu central estel	
43		1	14252	VO	FIN	TO	AO	PI						VI				

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Fragm.	Def.		Decoració				Acabats		Int.	Ext.	Cronologia	Observacions
							Tipo	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Int.	Ext.			
43		1	14252	VO	PAT	TO	AO	PI				VI				
43		1	14002	NA	FIN	TO	AO									
43		4	14002	SF	FIN	TO	AO									
43		2	14002	SF	FIN	TO	GO									Exterior fumat
43		1	14003	NA	FIN	TO	AO					VI	VI			Verd
43		1	14003	VO	OLL	TO	GO					VI				Marró
43		1	14003	VO	FIN	TO	AO					VI				Marró-melat. Regalims exterior
43		1	14003	VO	FIN	TO	AO					VI				Verd. Regalims exterior.
43		1	14003	SF	FIN	TO	AO					VI	VI			Verd
43		1	14003	SF	FIN	TO	AO					VI	VI			Verd fosc

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E. Núm. Frag. Class. Def. Fragm. Tipo Técnica Pasta Int. Ext. Decoració Acabats Int. Ext. Cronologia Observacions

43		1	14003	SF	FIN	TO	AO						VI			Metat
43		1	14003	SF	FIN	TO	AO			IM		VI	VI			Verd. Impressions de rosetes.
43		1	14003	SF	FIN	TO	AO			IM		VI	VI			Verd.
43		1	14003	SF	FIN	TO	AO			AC			VI			Verd.
43		1	14003	SF	FIN	TO	AO					VI				Verd.
43		1	14003	VO	GIB	TO	AO					VI				Metat. Regalims a la vora
43		1	14003	VO	ESF	TO	AO					VI				Metat. Regalims a la vora
43		1	14003	VO	FIN	TO	AO					VI				Metat. Regalims a la vora
49		2	14252	VO	PAT	TO	AO	PI				VI				
49		1	14252	SF	PAT	TO	AO	PI				VI				

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Fragm.	Def.		Decoració				Acabats		Int.	Ext.	Cronologia	Observacions
							Tipo	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Int.	Ext.			
49		1	14003	VO	GIB	TO	AO					VI	VI			Melat
49		1	14003	SF	FIN	TO	AO					VI				Melat
49		1	14003	VO	FIN	TO	AO					VI	VI			Verd fosc
49		1	14003	VO	OLL	TO	AM									
49		1	14003	SF	FIN	TO	AO						VI			Regalims en verd
49		1	14003	SF	FIN	TO	AO					VI				Verd fosc
49		1	14002	SF	FIN	TO	GO									
49		1	14002	SF	FIN	TO	AO									
49		1	14002	NA	FIN	TO	AO									
49		1	14252	FO	FIN	TO	AO	PI				VI				Motiu central zoomorf

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm. Frag.		Class. Fragm.	Def.	Decoració				Acabats				Observacions	
					Tipo	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Cronologia	Int.	Ext.		
49		1	14252	VO	PAT	TO	AO	PI			VI			
49		1	14211	VO	ESC	TO	AO	PI			VI	VI		
49		1	14300	VO	FIN	TO	AO				VI			
49		1	14005	VO	FIN	TO	GR							
54	01	1	14003	PS	MOR	TO	AO	AL			VI	VI		Morter de petites dimensions. Presenta decoració aplicada de nervadures verticals a tota la vora.
54		1	14252	SF	PAT	TO	AO	PI			VI			Passat de cuit.
54		2	14003	SF	FIN	TO	AO				VI			Verd
61		1	14003	AR	FIN	TO	AO				VI	VI		Melat intern, verd extern
61		1	13312	SF	FIN	TO	AO							
61		1	14003	SF	FIN	TO	AO				VI			Marró

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Fragm.	Def.		Decoració				Acabats		Int.	Ext.	Cronologia	Observacions
							Tipo	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Int.				
61		1	14002	SF	GER	TO	AO	AC								
61		1	20001	PS	MON								XV			A l'anvers perfil que mira cap a l'esquerra. El desgast notori en dificulta la lectura. Pel revers una creu dins circumferència puntejada separa l'espai en quaters. En dos un anell i en els altres dos tres punts. En ambdós costats llegenda a l'exterior de la
62		2	14002	VO	GER	TO	AO									
62		1	14002	SF	GER	TO	AO									
62		1	14002	SF	FIN	TO	AO									
62		1	14002	FO	FIN	TO	AO									
62		1	14002	SF	FIN	TO	AO	AC								
62		1	14005	SF	FIN	TO	AR									
62		1	14003	SF	FIN	TO	AO	AC			VI					Verd
62		1	14003	SF	FIN	TO	AO				VI	VI				Verd

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Fragm.	Def.	Decoració				Acabats				Int.	Ext.	Cronologia	Observacions
						Tipo	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Int.	Ext.	Int.				
62		1	14003	SF	FIN	TO	AO				VI						Melat
62		1	14003	SF	FIN	TO	AO				VI						Marró
62		1	14003	VO	FIN	TO	AO				VI						Melat
62		2	14003	VO	GIB	TO	AO				VI						Verd
62		1	14003	VO	GIB	TO	AO				VI						Marró
62		2	14003	SF	FIN	TO	AO				VI						Melat gastat
62		1	14002	VO	FIN	TO	AO										Pasta bescuritada
62		1	14002	VO	SEV	TO	AO				VI						Verd
62		3	14252	VO	PAT	TO	AO	PI			VI						
62		1	14252	FO	PAT	TO	AO	PI			VI						

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm. Frag.		Class. Fragm.	Def.		Decoració		Acabats		Observacions	
				Tipo	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Cronologia	Int.	Ext.
62	1	14252	FO	ESC	TO	AO	PI		VI		
62	1	14252	SF	FIN	TO	AO	PI		VI		
62	1	14002	NA	FIN	TO	AO					
62	1	14122	FO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	
63	2	60051									
63	1	14003	SF	FIN	TO	AO		AC	VI	s.XIII	Melat
63	4	14002	SF	FIN	TO	AO					
63	3	14002	SF	FIN	TO	AO		AC			
63	2	14004	SF	FIN	TO	GR					
63	1	13258	SF	FIN	TO	AO			VE	VE	

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def.		Decoració				Acabats				Observacions	
				Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Int.	Ext.	Cronologia	Observacions		
63		1	14001	VO	FIN	TO	GO								
63		1	14003	VO	FIN	TO	AO			VE	VE		Verd, reflex metàl·lic. Possible islàmic oriental.		
63		1	14003	VO	PAT	TO	AO			VE			Blanc		
63		1	14003	SF	FIN	TO	AO			VI			Verd		
63		1	14003	SF	FIN	TO	AO			VI					
63		1	14003	SF	FIN	TO	AO			VI			Marró		
63		1	14003	VO	FIN	TO	AO			VI			Verd. Regalims exteriors a la vora.		
63		1	14002	SF	FIN	TO	AO		AC						
63		1	14002	SF	FIN	TO	AO								
63		1	14005	SF	FIN	TO	GR								

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm. Frag.		Class. Fragm.	Def.	Decoració				Acabats				Ext. Cronologia		Observacions
					Pasta	Int.	Ext.	Int.	Ext.	Int.	Ext.	Int.			
63		1	14002	SF	FIN	TO	GO								Bescuitada
63		1	14002	SF	FIN	TO	GO								Exterior fumat
63		1	14002	SF	FIN	TO	GO								
63		1	14252	VO	PAT	TO	AO	PI				VI			
63		1	14252	SF	FIN	TO	AO	PI				VI			
64		1	14252	PE	FIN	TO	AO	PI				VI			Motiu central geomètric dins dos cercles concèntrics, similar a un estel en manganès, amb espais omplerts en verd. Vidriat i decoració malmesos.
75		1	14003	FO	FIN	TO	AO					VI			Melat
79		2	14003	PS	GRE	TO	AO					VI			Mateixa peça. Vidrat marró
79	1	3	14302	PS	PAT	TO	AO					VI		s.XIX	Mateixa peça. Procedència anglesa de mitjans s.XIX. Segell a la base, amb un lleó rampant portant bandera amb les lletres DON (Swinton, Yorkshire), als peus del lleó POTTERY, sobre un triangle invertit.
79		1	14301	SF	FIN	TO	AO					PI			Decoració de línies ondulades en blau, amb puntejat.

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Fragm.	Def.		Decoració				Acabats				Observacions			
							Tipo	Tècnica	Pasta	Int.	Ext.	Int.	Ext.	Cronologia	Observacions			
80		2	13312	SF	FIN	TO	AO											
80		1	13300	SF	FIN	TO	AO		AC								Pasta bescuitada	
81		1	40000	SF	FIN												Sembla un balí	
81		1	14002	SF	FIN	TO	AO											
84		1	30000	SF	FIN												Verd	
84		3	60051															
84		7	60054															
84		2	50013															
84		7	13250	SF	FIN	TO	AO											
84		1	13200	FO	LLU	MO	AO										Decoració de nervadures verticals	

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068118

[illegible][illegible]

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068/18

U.E. Núm. Frag. Class. Def. Fragm. Tipo Def. Decoració Acabats Def. Ext. Cronologia Observacions

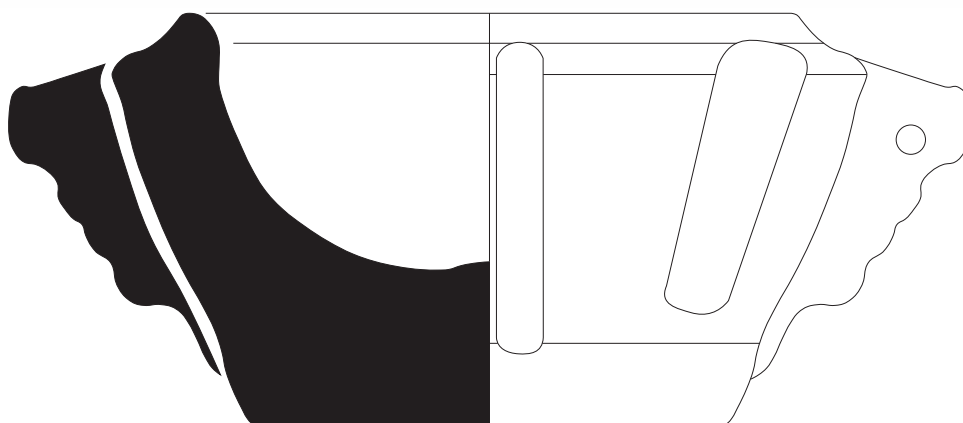
90		1	13258	VO	PLT	TO	AO								Ostia I, 261
90		2	13258	SF	FIN	TO	AO								
90		1	13258	PE	FIN	TO	AO			VE	VE				
90		1	13258	SF	FIN	TO	AO			VE	VE				
90		1	13258	SF	FIN	TO	AO			VE					
90		1	13258	SF	FIN	TO	AO			VE					
90		1	13258	SF	FIN	TO	AO								
98		1	14002	VO	GIB	TO	AO								
98		1	14002	FO	FIN	TO	AO								
98		1	14002	NA	GET	TO	AO								
98		1	14003	SF	FIN	TO	AO			VI					Marró

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068118

[illegible]

98		2	14103	VO	ESC	TO	AO	PI		VI	VI	
98		1	14103	FO	ESC	TO	AO	PI		VI	VI	
98		2	14120	VO	PAT	TO	AO	PI		VI	VI	
98		1	14129	SF	FIN	TO	AO	PI		VI	VI	

9.2. Làmines de material

Escala 1:1

0 5 cm

* Nota: a la secció no es representa la perforació perquè aquesta no travessa les nanses de secció graonada.

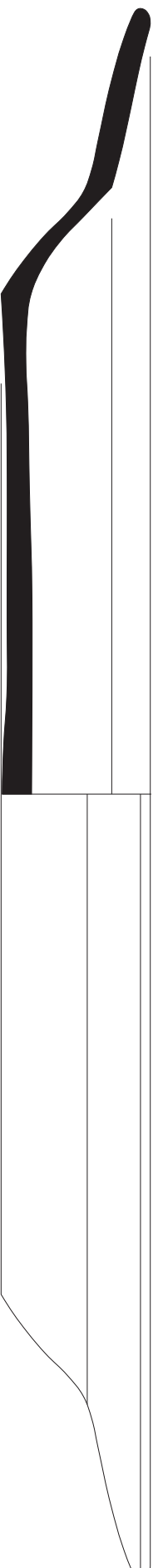
Intervenció: Carrer Princesa 19 CODI : 068/18 (Barcelona, Barcelonès).

Núm. inventari: UE E-54-1.

Dibuix: *Miriam Esqué*

LÀMINA 1

Escala 1:1

0

5 cm

Intervenció: Carrer Princesa 19 CODI : 068/18 (Barcelona, Barcelonès).

Núm. inventari: UE B-79-1.

Dibuix: *Miriam Esqué*

LÀMINA 2

IDENTIFICACIÓ DE LA PEÇA

Objecte	Material de substrat	Tècnica	Descripció	Mesures	Dades arqueològiques				
moneda	bronze	encuny	A l'anvers perfil que mira cap a l'esquerra. El desgast notori en dificulta la lectura. Pel revers una creu dins circumferència puntejada separa l'espai en quaters. En dos un anell i en els altres dos tres punts. En ambdós costats llegenda a l'exterior de la circumferència.	h.	<table><tr><th>Codi Interv.</th><th>Denominació intervenció</th></tr><tr><td>068/18</td><td>C/ de la princesa</td></tr></table>	Codi Interv.	Denominació intervenció	068/18	C/ de la princesa
Codi Interv.	Denominació intervenció								
068/18	C/ de la princesa								
Tipologia				amp.	<table><tr><th colspan="2">Identificació arqueològica</th></tr><tr><td>UE</td><td>F 61</td></tr></table>	Identificació arqueològica		UE	F 61
Identificació arqueològica									
UE	F 61								
	Estrat superficial		llarg.						
Cronologia			gruix						
			Ø						
				14 mm.					

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Anàlisi visual				Anàlisi físico-química	
alteracions físiques		productes de corrosió		Tipus d'anàlisi	
Estat peça	Tipus alteració	Prod. corrosió	Afectació		
peça completa	brutícia superficial	clorurs	extesa		
Núm fragments	terra concrec.	carbonats	extesa	Resultats	
	desgast				
	butllofes				
	deformacions				

INTERVENCIIONS ANTERIORS

Intervencions in situ					Laboratori		OBJECTIUS	
Acció	Producte	%	Dissolvent	Sistema aplicació		☒ Neteja	☐ Estabilització ☒ Consolidació ☐ Restauració ☒ Embalatge	
embalatge	bossa polietilè							
☐ Documentació gràfica ☐ Veure observacions								

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Més imatges

Produkte	%	Dissolvent
----------	---	------------

[illegible]

Produkte

Procediment	Producte	Aplicació
Unió fragments ☐		
Reintegració ☐		
Acabat superfície ☐		
Altres		

Aplica

Producte	%	Dissolvent	Aplicació	Temps	T°C	Assecatge
Timol	2	alcohol	bany	2h		ambient

ent	Aplicació
-----	-----------

Producte	%	Dissolvent	Aplicació	Temps	T°C	Assecatge
PVA	2	alcohol	bany	uns segons		ambient

Category	Sub-category	Value
Total	...	...
	...	...
...	...	...
	...	...

[illegible]☐ **Print**

- ☒ **Bossa polietilè amb tanca**
☐ **Caixa hermètica**
☐ **Regulador d'humitat**
☐ **Suport especial**
☐ **Altres**

Durant le reste de

Durant la neteja i eliminació de concrecions, apareix una petita pèrdua -en forma de petit forat- que travessa la moneda.

U.S.	average of 200%
------	-----------------

H.R.	<i>entorn el 30%</i>
T.C°	<i>18 - 20 °C</i>
Lux	<i>inferior a 50 lux</i>
Altres	

© 2004 The Authors
Journal compilation © 2004 Blackwell Publishing Ltd

Mourey, W.: <i>La conservation des antiquités métalliques</i> . L.C.R.R.A., 1987

Efectuat per	Mariona Parera (G&G)		
Revisat per	Montserrat Pugès / G&G		
Data inici	05/10/2018	Data final	10/03/2019

10. REPERTORI ESTRATIGRÀFIC

10. REPERTORI ESTRATIGRÀFIC

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 1
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Paviment	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior:	4,45 (en metres)	Cota Inferior: 4,25 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud:	0,00 (en metres)	
Relacions Físiques:			
Cobreix a: 2-3-4-9-10-12-13-15-16-18-19-22-27-29-32-39-41-42-43-45-46-47-50-51-52-53-55-58-60-73-76-94-96-100-103			
És lliura a: 17-70-40			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació: Rajoles de gres de 90 x 40 cm.			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 2
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argil·losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter, Runa			
Color: Marró clar	Cota Superior:	4,25 (en metres)	Cota Inferior: 3,85 (en metres)
Relacions Físiques:			
Cobreix a: 5-6-7-20-21-23			
És cobert per: 1			
És tallat per: 8-11-14			
És lliura a: 12-17			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 3
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Canalització	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció			
Color: Gris	Cota Superior:	3,90 (en metres)	Cota Inferior: 3,75 (en metres)
Amplada: 0,50 (en metres)	Longitud:	2,80 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1 Farceix a: 8			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 4
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior:	4,25 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,50 (en metres)	Longitud:	1,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1 És tallat per: 8 És solidària amb: 5-7			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18				U.E.: 5	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva			Definició: Mur		
Composició Geològica: Pedres					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Blanc		Cota Superior: 3,97 (en metres)		Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,25 (en metres)		Longitud: 0,80 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 2 És tallat per: 8 És solidària amb: 4					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18				U.E.: 6	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva			Definició: Mur		
Composició Geològica: Pedres					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Blanc		Cota Superior: 4,15 (en metres)		Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,35 (en metres)		Longitud: 0,65 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 2					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 7
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Taronja	Cota Superior:	3,90 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,80 (en metres)	Longitud:	1,80 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 2 És tallat per: 8 És solidària amb: 4			
Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 8
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Canalització	
Cota Superior:	3,90 (en metres)	Cota Inferior:	3,75 (en metres)
Relacions Físiques: Talla a: 2-4-5-7 És farcit per: 3			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 9
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Dipòsit	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior:	4,20 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,80 (en metres)	Longitud:	0,80 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1 És solidària amb: 10			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 10	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Claveguera	
Composició Geològica: Composició Orgànica: Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior: 4,15 (en metres)	Cota Inferior: 3,85 (en metres)	
Amplada: 0,30 (en metres)	Longitud: 1,50 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 1 Farceix a: 11 És solidària amb: 9			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 11	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Claveguera	
Cota Superior: 4,15 (en metres)	Cota Inferior: 3,85 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 2-12 És farcit per: 10			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 12	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres Composició Orgànica: Os humà Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior: 4,25 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,40 (en metres)	Longitud: 1,50 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 1 És tallat per: 11 Se li lliura: 2			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 13	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Claveguera	
Composició Geològica: Composició Orgànica: Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior: 4,05 (en metres)	Cota Inferior: 3,75 (en metres)	
Amplada: 0,50 (en metres)	Longitud: 0,50 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 1 Farceix a: 14 És farcit per: 15 És solidària amb: 16			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 14	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Claveguera	
Cota Superior: 4,05 (en metres)	Cota Inferior: 3,75 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 2 És farcit per: 13			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 15	
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Farciment	
Textura: Argil-losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres Composició Orgànica: Matèria en descomposició Composició Artificial:			
Color: Negre	Cota Superior: 4,00 (en metres)	Cota Inferior: 3,80 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1 Farceix a: 13 És lliura a: 16			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18				U.E.: 16	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva			Definició: Mur		
Composició Geològica: Pedres					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Blanc		Cota Superior: 4,43 (en metres)		Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,40 (en metres)		Longitud: 2,10 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 1 És lliura a: 17 Se li lliura: 15-18-20 És solidària amb: 13					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18				U.E.: 17	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva			Definició: Mur		
Composició Geològica: Pedres					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Blanc		Cota Superior: 0,00 (en metres)		Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 0,00 (en metres)			
Relacions Físiques: Se li lliura: 1-2-16-18-20-21-22-24-25					
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 18	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Dipòsit	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior: 4,42 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 1,80 (en metres)	Longitud: 2,10 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 1 És farcit per: 19 És lliura a: 16-17			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 19	
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Farciment	
Textura: Argil·losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres			
Composició Orgànica: Matèria en descomposició			
Composició Artificial: Material de construcció, Metall, Morter, Vidre			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 4,42 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1 Farceix a: 18			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 20	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Paviment	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Vermell	Cota Superior:	3,85 (en metres)	Cota Inferior: 3,77 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud:	0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 24 És cobert per: 2 És tallat per: 26 És lliura a: 16-17-21			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 21	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Envà	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior:	4,05 (en metres)	Cota Inferior: 3,70 (en metres)
Amplada: 0,10 (en metres)	Longitud:	0,70 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 2 És lliura a: 17 Se li lliura: 20-22-23			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 22	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Paviment	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior:	3,85 (en metres)	Cota Inferior: 3,77 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud:	0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 24 És cobert per: 1 És lliura a: 17-21 És solidària amb: 23			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 23	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició:	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial:			
Color:	Cota Superior:	4,05 (en metres)	Cota Inferior: 3,77 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud:	0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 24 És cobert per: 2 És lliura a: 21 És solidària amb: 22			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment /Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 24
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Sorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Marró clar		Cota Superior: 3,77 (en metres)	Cota Inferior: 3,47 (en metres)
Relacions Físiques: Cobreix a: 25 És cobert per: 20-22-23 És tallat per: 26 És lliura a: 17			
Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment /Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 25
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argilosa		Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles			
Composició Orgànica: Carbons			
Composició Artificial:			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 3,47 (en metres)	Cota Inferior: 3,37 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 24 És tallat per: 26 És lliura a: 17			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment / Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 26
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 4,42 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 20-24-25		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació:		

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18				U.E.: 27	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva			Definició: Mur		
Composició Geològica: Pedres					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada					
Color: Altres		Cota Superior: 3,97 (en metres)		Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,20 (en metres)		Longitud: 1,30 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 1-30-33 Se li lliura: 28-32 És solidària amb: 29					
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)			Datació: Segles XV-XVI		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18				U.E.: 28	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva			Definició: Mur		
Composició Geològica: Pedres					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Blanc		Cota Superior: 3,97 (en metres)		Cota Inferior: 3,45 (en metres)	
Amplada: 0,10 (en metres)		Longitud: 1,00 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 30 És tallat per: 31 És lliura a: 27					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 29	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter, Pedra treballada			
Color: Taronja	Cota Superior: 4,15 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,20 (en metres)	Longitud: 1,00 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 1 Farceix a: 104 Se li lliura: 32-33-34 És solidària amb: 27			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació: Segles XIII-XIV	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 30	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Claveguera	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior: 4,30 (en metres)	Cota Inferior: 3,94 (en metres)	
Amplada: 0,60 (en metres)	Longitud: 1,00 (en metres)		
Relacions Físiques: Cobreix a: 27-28-36 Farceix a: 31			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 31	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 4,30 (en metres)	Cota Inferior: 3,94 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 28-32-33-36 És farcit per: 30			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 32
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Nivell d'ús	
Textura: Argil-losorrenca		Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 4,30 (en metres)	Cota Inferior: 4,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 33 És cobert per: 1 És tallat per: 31 És lliura a: 27-29			
Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 33
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Sorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial:			
Color: Taronja	Cota Superior: 4,00 (en metres)	Cota Inferior: 3,80 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 27-34 És cobert per: 32 És tallat per: 31 És lliura a: 29-36			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 34
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Nivell d'ús	
Textura: Argil-losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica: Carbons, Matèria en descomposició			
Composició Artificial:			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 3,80 (en metres)	Cota Inferior: 3,62 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 35-38 És cobert per: 33 És lliura a: 29-36			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 35
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argil-losorrenca		Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 3,62 (en metres)	Cota Inferior: 2,85 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 37 És cobert per: 34-36-38 És tallat per: 104			
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 36
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Argiles, Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial:			
Color: Gris	Cota Superior:	3,95 (en metres)	Cota Inferior: 3,35 (en metres)
Amplada: 0,40 (en metres)	Longitud: 0,75 (en metres)		
Relacions Físiques: Cobreix a: 35 És cobert per: 30 És tallat per: 31 Se li lliura: 33-34-38			
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 37
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argilosa		Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Vermell	Cota Superior:	2,85 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Relacions Físiques: És cobert per: 35			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 38
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Nivell d'ús	
Textura: Argilosa		Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial:			
Color: Vermell	Cota Superior: 3,62 (en metres)	Cota Inferior: 3,57 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 35 És cobert per: 34 És lliura a: 36			
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 39
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Claveguera	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter, Pedra treballada			
Color: Blanc	Cota Superior: 4,05 (en metres)	Cota Inferior: 3,85 (en metres)	
Amplada: 0,25 (en metres)	Longitud: 1,00 (en metres)		
Relacions Físiques: Cobreix a: 43 És cobert per: 1 Farceix a: 71 És lliura a: 41 Se li lliura: 42			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 40	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior:	5,50 (en metres)	Cota Inferior: 3,47 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud:	1,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És lliura a: 41-44 Se li lliura: 1			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació: Segles XIII-XIV	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 41	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter			
Color: Taronja	Cota Superior:	4,25 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud:	1,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1 És tallat per: 71 És lliura a: 44 Se li lliura: 39-40			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 42
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Farciment	
Textura: Argil·losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica: Matèria en descomposició			
Composició Artificial:			
Color: Negre	Cota Superior: 4,30 (en metres)	Cota Inferior: 3,90 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1 Farceix a: 71 És lliura a: 39			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 43
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argilosa		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres			
Composició Orgànica: Carbons			
Composició Artificial: Material de construcció			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 4,30 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1-39-94-95 És tallat per: 71 És lliura a: 44-96			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18				U.E.: 44	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva			Definició: Mur		
Composició Geològica: Pedres					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Morter					
Color: Taronja		Cota Superior: 3,47 (en metres)		Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 1,00 (en metres)			
Relacions Físiques: Se li lliura: 41-43-40					
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18				U.E.: 45	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva			Definició: Mur		
Composició Geològica: Pedres					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada					
Color: Taronja		Cota Superior: 3,94 (en metres)		Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 0,00 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 1 Se li lliura: 47-48-49 És solidària amb: 46					
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 46
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color: Taronja	Cota Superior:	4,13 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud:	1,20 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1 És lliura a: 75 Se li lliura: 47-48-49 És solidària amb: 45			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 47
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argil-losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial:			
Color: Marró fosc	Cota Superior:	4,13 (en metres)	Cota Inferior: 3,95 (en metres)
Relacions Físiques: Cobreix a: 48-49 És cobert per: 1 És tallat per: 74 És lliura a: 45-46-73			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 48
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Nivell d'ús	
Textura: Argilosa		Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter			
Color: Taronja	Cota Superior:	3,95 (en metres)	Cota Inferior: 3,93 (en metres)
Relacions Físiques: Cobreix a: 49 És cobert per: 47 És lliura a: 45-46-73			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 49
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argilosa		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles			
Composició Orgànica: Carbons			
Composició Artificial:			
Color: Marró fosc	Cota Superior:	3,93 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Relacions Físiques: És cobert per: 47-48 És tallat per: 74 És lliura a: 45-46-73-75			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 50	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color:	Cota Superior:	4,00 (en metres)	Cota Inferior: 3,60 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 4,60 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 66 És cobert per: 1 Se li lliura: 52-54-55-57-58-62 És solidària amb: 51			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 51	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició:	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color: Taronja	Cota Superior:	4,01 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 1,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1 Se li lliura: 53-54 És solidària amb: 50			
Fase Cronològica:		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 52
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Farciment	
Textura: Argil-losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica: Matèria en descomposició			
Composició Artificial:			
Color: Negre	Cota Superior: 4,25 (en metres)	Cota Inferior: 4,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 54-62-64 És cobert per: 1 És lliura a: 50-53			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 53
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Claveguera	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior: 4,25 (en metres)	Cota Inferior: 3,80 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud: 0,00 (en metres)		
Relacions Físiques: Cobreix a: 54 És cobert per: 1 És lliura a: 51 Se li lliura: 52			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 54
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argilosa		Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 4,00 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 52-53-94 És lliura a: 50-51-64-95			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 55
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Taronja	Cota Superior: 4,05 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,30 (en metres)	Longitud: 1,20 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 1 És tallat per: 59 És lliura a: 50 Se li lliura: 60-61-70 És solidària amb: 57-75			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 57	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició:	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Taronja	Cota Superior: 4,00 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud: 1,00 (en metres)		
Relacions Físiques: És igual a: 65 És tallat per: 59 És lliura a: 50 Se li lliura: 60-61 És solidària amb: 55-58			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 58	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Altres	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial:			
Color:	Cota Superior: 4,25 (en metres)	Cota Inferior: 3,90 (en metres)	
Amplada: 0,80 (en metres)	Longitud: 7,00 (en metres)		
Relacions Físiques: Cobreix a: 62 És cobert per: 1 És tallat per: 59 És lliura a: 50-65-66 Se li lliura: 61 És solidària amb: 57			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 59	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Claveguera	
Cota Superior: 4,25 (en metres)	Cota Inferior: 3,90 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 55-57-58-60			
Fase Cronològica:		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 60
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Destrucció	
Textura:		Consistència:	
Composició Geològica: Argiles, Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 4,25 (en metres)	Cota Inferior: 3,90 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 61-75 És cobert per: 1 És tallat per: 59 És lliura a: 55-57-75			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 61
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Farciment	
Textura: Argil-losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres			
Composició Orgànica: Carbons			
Composició Artificial: Ceràmica, Material de construcció, Metall, Morter			
Color: Marró clar	Cota Superior: 3,90 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 60 És lliura a: 55-57-58-75			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment / Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 62
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argil-Iosorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres			
Composició Orgànica: Fauna			
Composició Artificial: Ceràmica, Material de construcció			
Color: Taronja		Cota Superior: 4,25 (en metres)	Cota Inferior: 3,85 (en metres)
Relacions Físiques: Cobreix a: 63 És cobert per: 52-58 És lliura a: 50-64			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació: Segles XIII-XIV	
Interpretació:			

Nom Jaciment /Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 63
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argilosa		Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 3,85 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 62 És tallat per: 67 És lliura a: 65-66			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 64
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter			
Color:	Cota Superior:	4,11 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,45 (en metres)	Longitud: 0,65 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 52 Farceix a: 67 És lliura a: 65 Se li lliura: 54-62			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 65
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter			
Color: Taronja	Cota Superior:	3,60 (en metres)	Cota Inferior: 3,30 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud: 4,60 (en metres)		
Relacions Físiques: És igual a: 57 Se li lliura: 58-63-64			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 66	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color: Taronja	Cota Superior:	3,30 (en metres)	Cota Inferior: 2,90 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 4,60 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 50 Se li lliura: 58-63			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 67	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior:	4,11 (en metres)	Cota Inferior:	0,00 (en metres)
Relacions Físiques: Talla a: 63 És farcit per: 64			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 70	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior:	6,00 (en metres)	Cota Inferior: 4,05 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 1,20 (en metres)	
Relacions Físiques: És lliura a: 55 Se li lliura: 1			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment /Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 71
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 4,05 (en metres)	Cota Inferior: 3,85 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 41-43 És farcit per: 39-42		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació:		

Nom Jaciment / Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 72
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Canalització	
Cota Superior: 4,25 (en metres)	Cota Inferior: 3,65 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 73-96		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació:		

Nom Jaciment / Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 73
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada		
Color: Taronja	Cota Superior: 4,19 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,55 (en metres)	Longitud: 0,70 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1 És tallat per: 72 Se li lliura: 47-48-49		
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		
Datació:		
Interpretació:		

Nom Jaciment /Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 74
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Canalització	
Cota Superior: 4,25 (en metres)	Cota Inferior: 3,75 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 47-49-75		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació:		

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 75
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color: Taronja	Cota Superior: 4,15 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,90 (en metres)		Longitud: 0,80 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 60 És tallat per: 74 Se li lliura: 46-49-60-61 És solidària amb: 55			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment / Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 76
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Claveguera	
Composició Geològica:		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial: Material de construcció, Morter		
Color: Blanc	Cota Superior: 4,25 (en metres)	Cota Inferior: 3,75 (en metres)
Amplada: 2,50 (en metres)	Longitud: 3,30 (en metres)	
Relacions Físiques:		
Cobreix a: 79-80-81-87-88-85		
És cobert per: 1		
Farceix a: 77		
És lliura a: 78		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació:		

Nom Jaciment /Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 77
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Claveguera	
Cota Superior: 4,25 (en metres)	Cota Inferior: 3,75 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 87-88-89 És farcit per: 76		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació:		

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 78
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Fossa sèptica	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter, Pedra treballada			
Color: Blanc		Cota Superior: 4,15 (en metres)	Cota Inferior: 2,85 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques:			
És farcit per: 79			
És lliura a: 83-87-88-89			
Se li lliura: 76			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment /Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 79
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Farciment	
Textura: Argil·losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres			
Composició Orgànica: Matèria en descomposició			
Composició Artificial: Ceràmica, Material de construcció, Morter			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 4,15 (en metres)	Cota Inferior: 2,97 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 76 Farceix a: 78			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació: Mitjans s.XIX porcellana anglesa	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 80
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argilosa		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica, Material de construcció			
Color: Gris	Cota Superior:	3,75 (en metres)	Cota Inferior: 3,32 (en metres)
Relacions Físiques: És igual a: 81 Cobreix a: 82-83 És cobert per: 76-87			
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 81
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argilosa		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica, Material de construcció			
Color: Gris	Cota Superior:	3,75 (en metres)	Cota Inferior: 3,30 (en metres)
Relacions Físiques: És igual a: 80 Cobreix a: 92 És cobert per: 76 És lliura a: 88			
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 82	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Paviment	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Beige	Cota Superior:	3,32 (en metres)	Cota Inferior: 3,26 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud:	0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 84 És cobert per: 80-87 És lliura a: 83			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 83	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Beige	Cota Superior:	3,40 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,60 (en metres)	Longitud:	1,15 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 90 És cobert per: 80 És lliura a: 91 Se li lliura: 78-82-84-89			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 84
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argil·losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica, Material de construcció			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 3,26 (en metres)	Cota Inferior: 2,65 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 90-91 És cobert per: 82 És lliura a: 83			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 85
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Abandonament	
Textura: Argilosa		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció			
Color: Gris	Cota Superior: 3,60 (en metres)	Cota Inferior: 3,28 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 86 És cobert per: 76 És lliura a: 88			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 86	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Paviment	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Beige	Cota Superior:	3,28 (en metres)	Cota Inferior: 3,21 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud:	0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 93 És cobert per: 85 És lliura a: 88			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 87	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Fonamentació	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter			
Color: Altres	Cota Superior:	3,85 (en metres)	Cota Inferior: 3,45 (en metres)
Amplada: 0,40 (en metres)	Longitud:	2,50 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 80-82 És cobert per: 76 És tallat per: 77 Se li lliura: 78			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 88
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Argiles, Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter			
Color: Gris	Cota Superior:	3,58 (en metres)	Cota Inferior: 2,85 (en metres)
Amplada: 0,50 (en metres)	Longitud:	0,65 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 90-93 És cobert per: 76 És tallat per: 77 Se li lliura: 78-81-89-92-85-86			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 89
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior:	4,20 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,60 (en metres)	Longitud:	2,50 (en metres)	
Relacions Físiques: És tallat per: 77 És lliura a: 83-88 Se li lliura: 78			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 90
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argilosa		Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles			
Composició Orgànica: Carbons			
Composició Artificial: Ceràmica, Material de construcció			
Color: Gris	Cota Superior: 2,65 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 83-84-88 És tallat per: 105			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació: II-V dC. Ostia I 261	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 91
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Inhumació	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica: Os humana			
Composició Artificial:			
Color:	Cota Superior: 2,50 (en metres)	Cota Inferior: 2,38 (en metres)	
Amplada: 0,25 (en metres)	Longitud: 0,50 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 84 Farceix a: 105 Se li lliura: 83			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 92	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Paviment	
Composició Geològica: Composició Orgànica: Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Beige	Cota Superior:	3,35 (en metres)	Cota Inferior: 3,25 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud:	0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 93 És cobert per: 81 És lliura a: 88			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 93	
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argil·losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres Composició Orgànica: Composició Artificial:			
Color: Marró fosc	Cota Superior:	3,43 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Relacions Físiques: És cobert per: 88-92-86			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 94	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Claveguera	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior:	4,25 (en metres)	Cota Inferior: 3,85 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud:	0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 43-54-95 És cobert per: 1			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 95	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color: Taronja	Cota Superior:	4,01 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,60 (en metres)	Longitud:	0,60 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 43 És cobert per: 94 Se li lliura: 54			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 96	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Pou	
Composició Geològica: Composició Orgànica: Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color: Taronja	Cota Superior: 0,00 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud: 0,00 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 1 És tallat per: 72 Se li lliura: 43			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 97	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Fossa sèptica	
Composició Geològica: Composició Orgànica: Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Blanc	Cota Superior: 4,20 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 1,40 (en metres)	Longitud: 0,65 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 103 Farceix a: 101			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 98	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Pou	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color: Taronja	Cota Superior:	4,00 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,40 (en metres)	Longitud:	0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 103 És tallat per: 101 Se li lliura: 99			
Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18		U.E.: 99	
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Farciment	
Textura: Sorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica, Material de construcció, Morter			
Color: Marró fosc	Cota Superior:	0,00 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Relacions Físiques: És cobert per: 103 És tallat per: 101 És lliura a: 98			
Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18				U.E.: 100	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva			Definició: Mur		
Composició Geològica: Pedres					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada					
Color: Taronja		Cota Superior: 4,21 (en metres)		Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Amplada: 0,52 (en metres)		Longitud: 1,40 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 1 Se li lliura: 102-103					
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18				U.E.: 101	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall			Definició: Rasa de fonamentació		
Cota Superior: 4,20 (en metres)			Cota Inferior: 0,00 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 98-99 És farcit per: 97					
Fase Cronològica: Època moderna (XVI-XVIII)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18				U.E.: 102	
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell			Definició: Anivellament		
Textura: Argilosa			Consistència: Compacta		
Composició Geològica: Argiles					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial:					
Color: Gris		Cota Superior: 4,00 (en metres)		Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És lliura a: 100					
Fase Cronològica: Indeterminada			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 103
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Anivellament	
Textura: Argil-losorrenca		Consistència: Solta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Marró clar	Cota Superior:	4,25 (en metres)	Cota Inferior: 4,00 (en metres)
Relacions Físiques: Cobreix a: 97-98-99 És cobert per: 1 És lliura a: 100			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 104
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 3,55 (en metres)		Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 35 És farcit per: 29			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: CARRER DE LA PRINCESA, 19 (BARCELONA) CODI 068-18			U.E.: 105
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Fossa	
Cota Superior: 2,50 (en metres)		Cota Inferior: 2,38 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 90 És farcit per: 91			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació:			

11. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

11.1. Documentació Fotogràfica

Rasa de sanejament sala interior

Foto 1: Inicial

Foto 2: Tasques de rebaix mecànic

Foto 3: Tasques de rebaix mecànic

Foto 4: Tasques de rebaix manual amb ajuda d'operaris

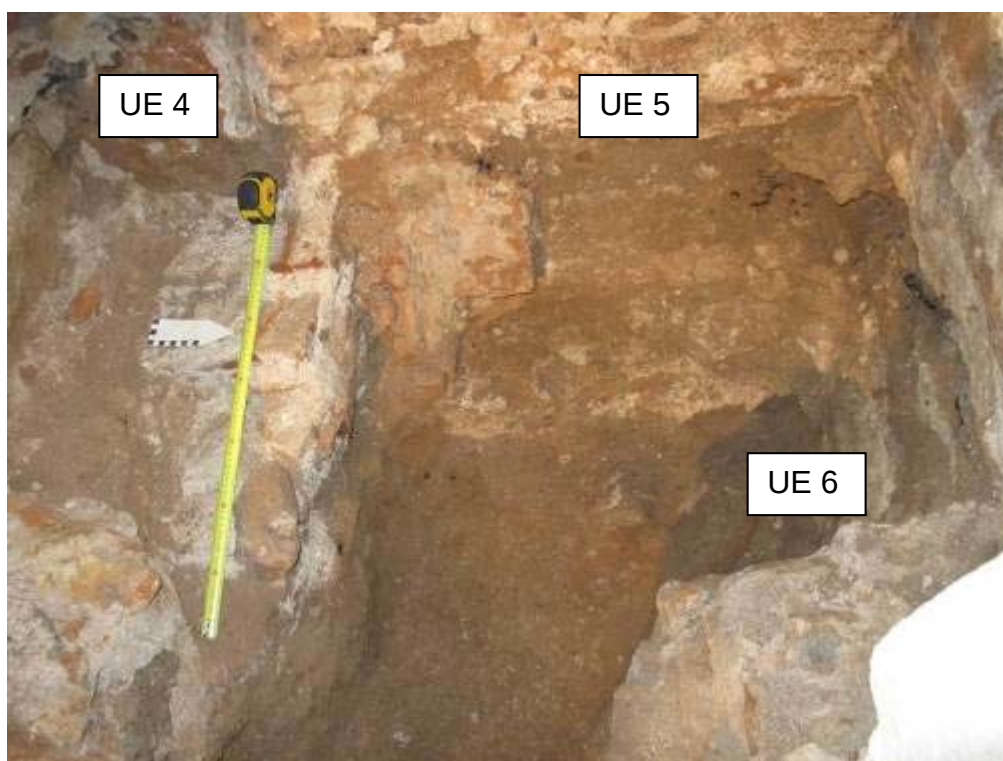

Foto 5: Part de la xarxa de clavegueram

Foto 6: Detall de la seqüència estratigràfica existent per sota dels murs actuals de la finca afectada per la canalització UE 8

Foto 7: Mur UE 7

Foto 8: Mur UE 7

Foto 9: Material constructiu reaprofitat de la UE 9

Foto 10: UE 9

Foto 11: UE 9

Foto 12: UE 9

Foto 13: Claveguera UE 11 i mur UE 12

Foto 14: Claveguera UE 11 i mur UE 12

Foto 15: Dipòsit UE 18

Foto 16: Evidències del paviment UE 20 adossat al mur UE 16

Foto 17: Dipòsit UE 18

Foto 18: Dipòsit UE 18

Foto 19: Dipòsit UE 18 i paviment UE 20

Foto 20: Dipòsit UE 18 amb paviments i mur menor

Foto 21: Dipòsit UE 18 amb paviment UE 20

Foto 22: Paviment UE 20 amb reforma

Foto 23: Claveguera UE 13

Foto 24: Claveguera UE 13

Foto 25: Fase anterior del mur UE 17

Foto 26: Fase anterior del mur UE 17

Encepat A

Foto 27: Tasques de demolició del ciment adherit als micropilotatges

Foto 28: Excavació manual

Foto 29: Perfil E, amb claveguera UE 30 i seqüència estratigràfica tallada

Foto 30: Perfil E, amb claveguera UE 30 i seqüència estratigràfica tallada

Foto 31: Mur UE 29

Foto 32: Perfil S amb murs i claveguera UE 30

Foto 33: Mur UE 27

Foto 34: General

Foto 35: Excavació de l'estrat UE 35

Foto 36: Final

Foto 37: Final

Foto 38: Final

Foto 39: Seqüència estratigràfica perfil E

Encepat B

Foto 40: Excavació mecànica

Foto 41: Demolició del paviment actual

Foto 42: Excavació manual

Foto 43: Xarxa de clavegueram dels segles XIX-XX UE 76 i mur 89

Foto 44: Xarxa de clavegueram dels segles XIX-XX (UE 76)

Foto 45: Xarxa de clavegueram dels segles XIX-XX (UE 76)

Foto 46: Xarxa de clavegueram dels segles XIX-XX (UE 76)

Foto 47: Xarxa de clavegueram dels segles XIX-XX (UE 76) i mur UE 89

Foto 48: Xarxa de clavegueram dels segles XIX-XX (UE 76) i dipòsit UE 78

Foto 49: Paviment del dipòsit UE 78

Foto 50: Paviment del dipòsit UE 78

Foto 51: Extracció del paviment del dipòsit UE 78

Foto 52: Mur UE 87

Foto 53: Mur UE 88

Foto 54: Mur UE 88

Foto 55: Mur UE 83

Foto 56: Mur UE 83

Foto 57: Murs UE 89 i UE 83

Foto 58: Murs UE 89 i UE 83

Foto 59: Mur UE 89

Foto 60: Mur UE 88

Foto 61: Mur UE 88

Foto 62: Mur UE 88 i mur UE 89

Foto 63: Mur UE 89

Foto 64: Riosta A - B. Murs UE 87 i UE 36

Foto 65: Inhumació UE 91

Foto 66: Inhumació UE 91

Foto 67: Inhumació UE 91

Foto 68: Final inhumació UE 91

Foto 69: Alçat mur UE 83

Foto 70: Demolició dels murs 83 i 89

Foto 71: Demolició del mur 88

Encepat C

Foto 72: Excavació mecànica

Foto 73: Claveguera UE 39

Foto 74: Ampliació de l'encepat

Foto 75: Claveguera UE 39 i estructures més antigues

Foto 76: Claveguera UE 39 i estructures més antigues

Foto 77: Estructures medievals

Foto 78: Banqueta del mur UE 44

Foto 79: Mur UE 41 i claveguera 39

Foto 80: Mur UE 44

Encepat D

Foto 81: Excavació de l'estrat UE 60

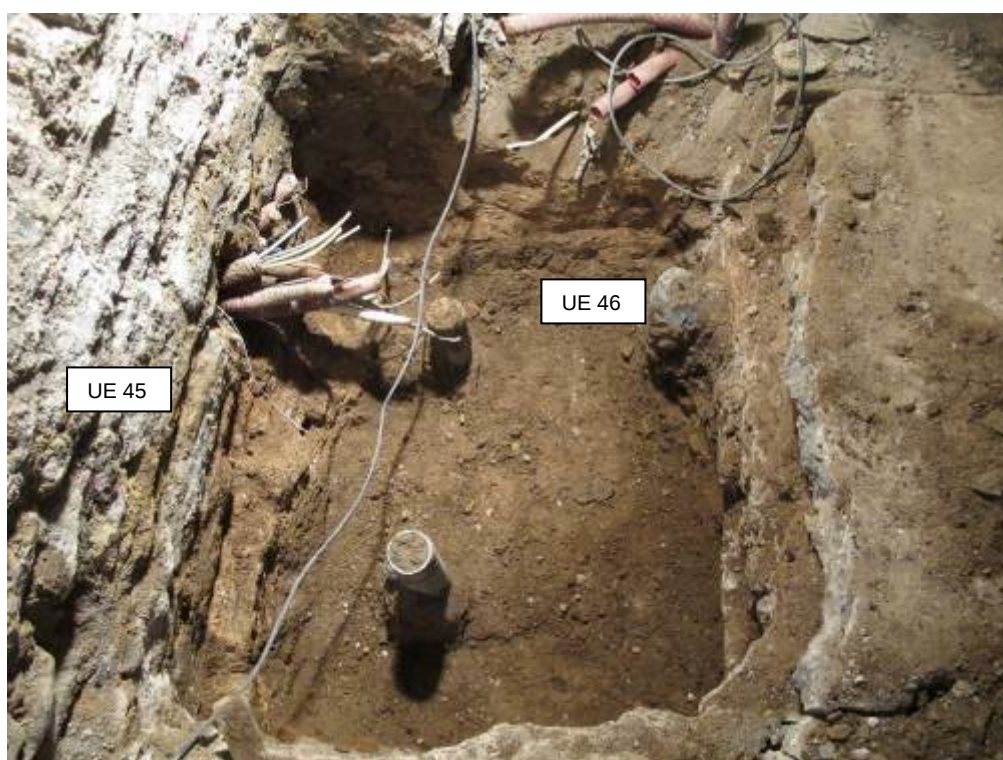

Foto 82: Procés d'excavació de l'estrat UE 49

Foto 83: Alçat del mur UE 45

Foto 84: Seqüència del perfil N

Foto 85: Final

Encepat E

Foto 86: Murs UE 50 i UE 51

Foto 87: Mur UE 51

Foto 88: Mur UE 50

Foto 89: Mur UE 50

Foto 90: Final

Encepat F

Foto 91: General

Foto 92:

Foto 93: Detall UE 58

Foto 94: Demolició del dipòsit

Riosta A - B

Foto 95: Detall de la xarxa de clavegueram UE 76 i mur UE 87

Foto 96: Detall de la xarxa de clavegueram UE 76

Foto 97: Detall de la xarxa de clavegueram UE 76 i mur UE 87

Riosta C- D

Foto 98: General

Foto 99: General

Foto 100: Mur UE 73

Foto 101: Mur UE 73

Foto 102: Mur UE 73

Foto 103: Mur UE 73

Foto 104: Claveguera UE 39

Foto 105: General després d'excavar l'estrat UE 43

Foto 106: Pou UE 96

Foto 107: Pou UE 96

Foto 108: Demolició 73

RIOSTA C- E

Foto 109: Mur UE 95

Foto 110: Mur UE 95

Foto 111: Mur UE 95

Foto 112: Mur UE 95

Riosta D - F

Foto 113: Mur UE 75

Foto 114: Mur UE 75

Foto 115: Mur UE 75 en relació amb mur de dipòsit UE 55

Foto 116: Mur UE 75 en relació amb mur de dipòsit UE 55

Foto 117: Demolició UE 75

RIOSTA F - E

Foto 118: Murs UE 65 i UE 64

Foto 119: UE 58

Foto 120: Murs UE 50 i UE 65

Foto 121: Murs UE 50 i UE 65

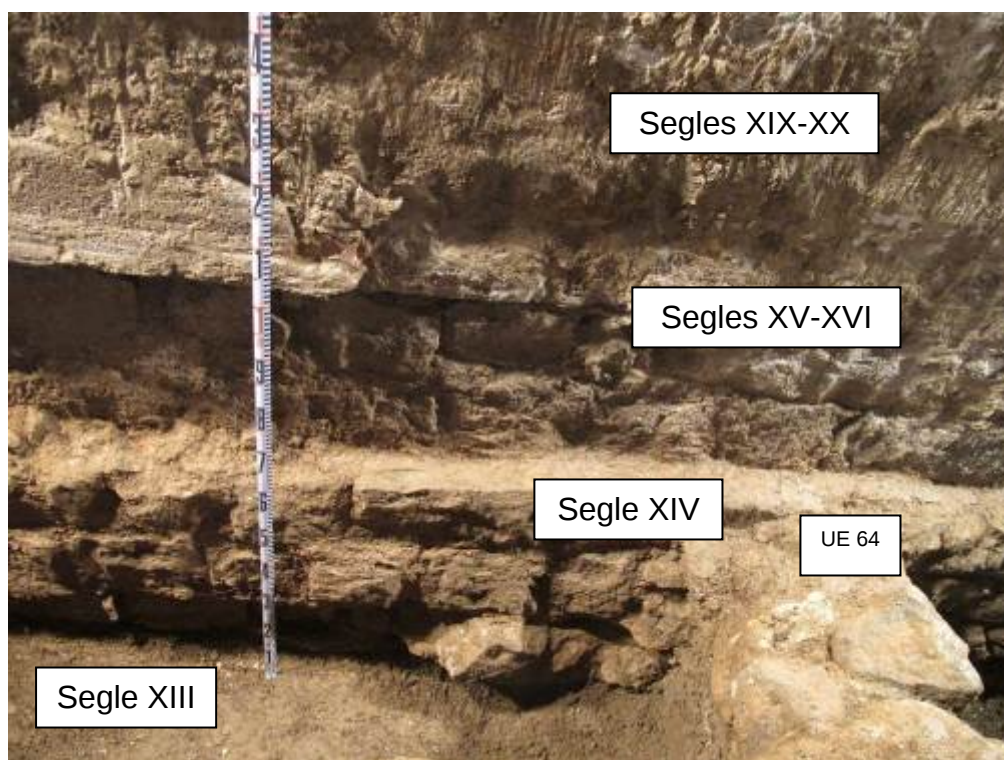

Foto 122: Murs UE 50, UE 65 i UE 64

Foto 123: UE 58

Foto 124: UE 58

Foto 125: Mur UE 64

Foto 126: Mur UE 64

Foto 127: Mur UE 65

Foto 128: Mur UE 64

Foto 129: Demolició del mur 64

RASA DE SANEJAMENT SALA EXTERIOR

Foto 130: Tasques d'excavació

Foto 131: UE 97

Foto 132: Pou UE 98 i fossa sèptica UE 97

Foto 133: Mur UE 100

Foto 134: Pou UE 98 i fossa sèptica UE 97

Foto 135: Demolició del mur UE 100

11.2. Documentació Planimètrica

431200 431300 431400 431500 431600

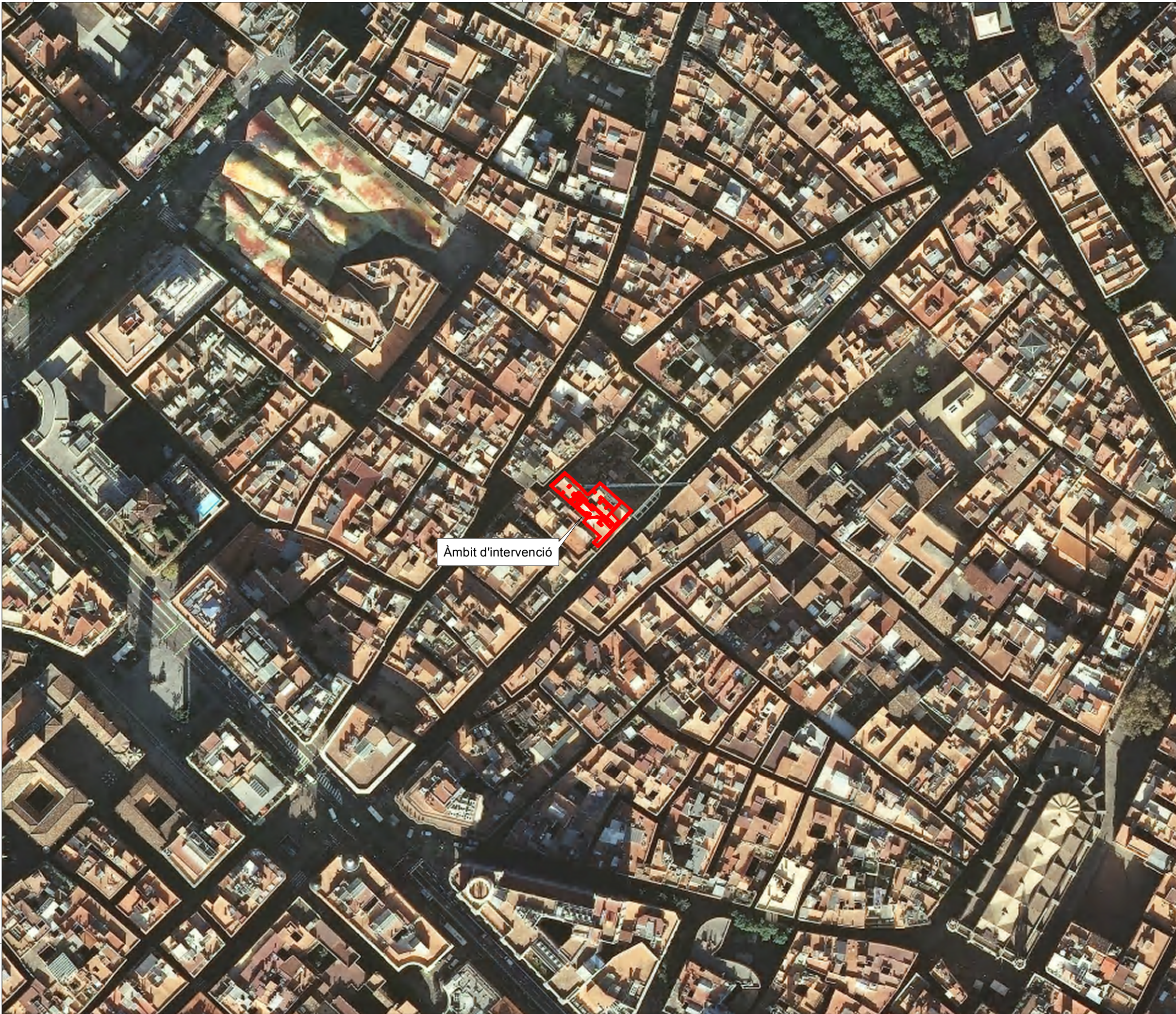
4581955

4581855

4581755

4581655

431200 431300 431400 431500 431600

NOM DEL PROJECTE

INTERVENCIÓ DEL CARRER DE LA PRINCESA, 19 CIUTAT VELLA - BARCELONA (CODI 068/18)

MUNICIPI

BARCELONA

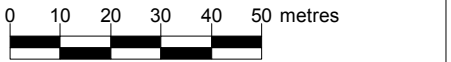
DISTRICTE

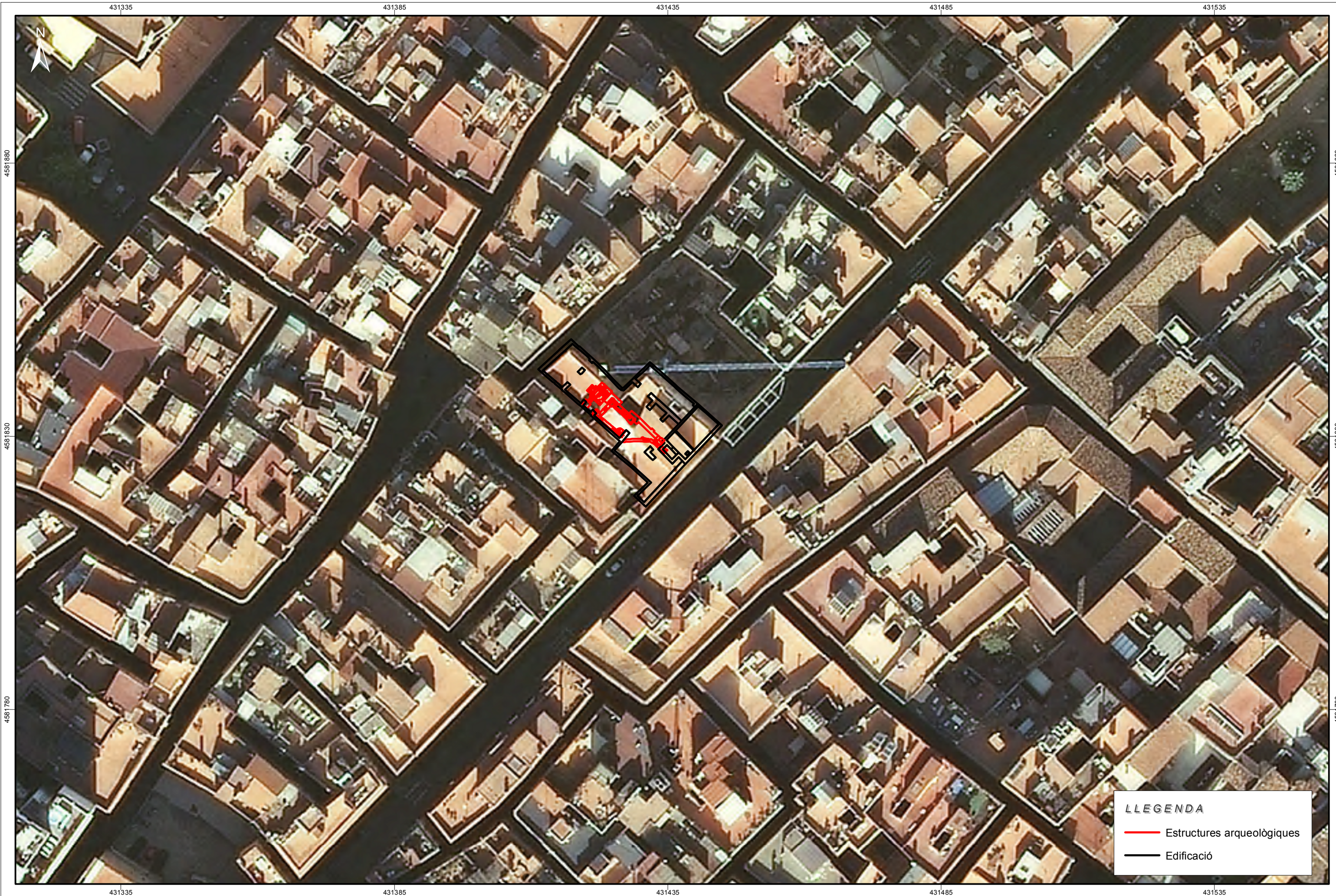
CIUTAT VELLA

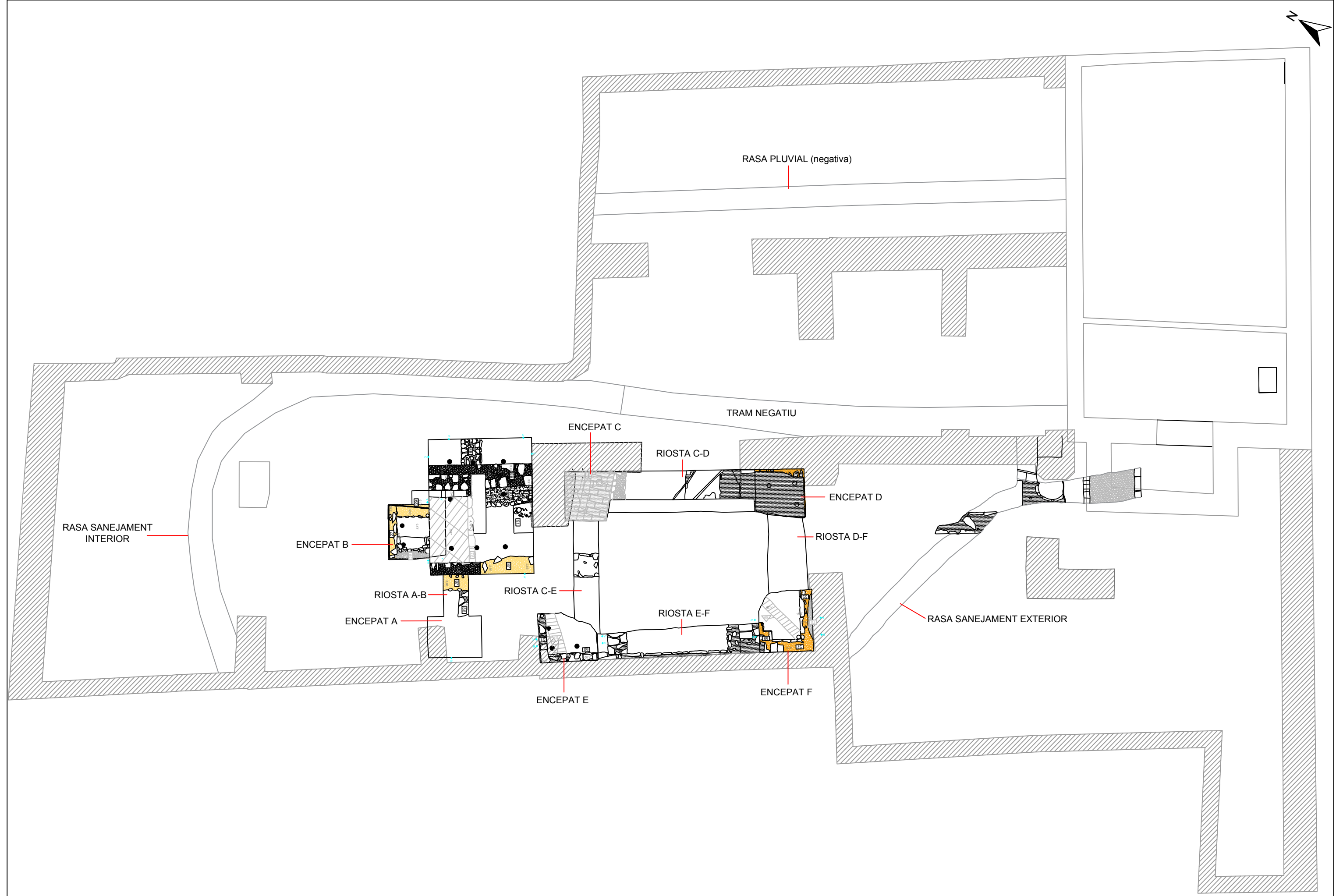
LLEGENDA

— Àmbit d'intervenció

Escala 1:1.500
originals DIN-A3

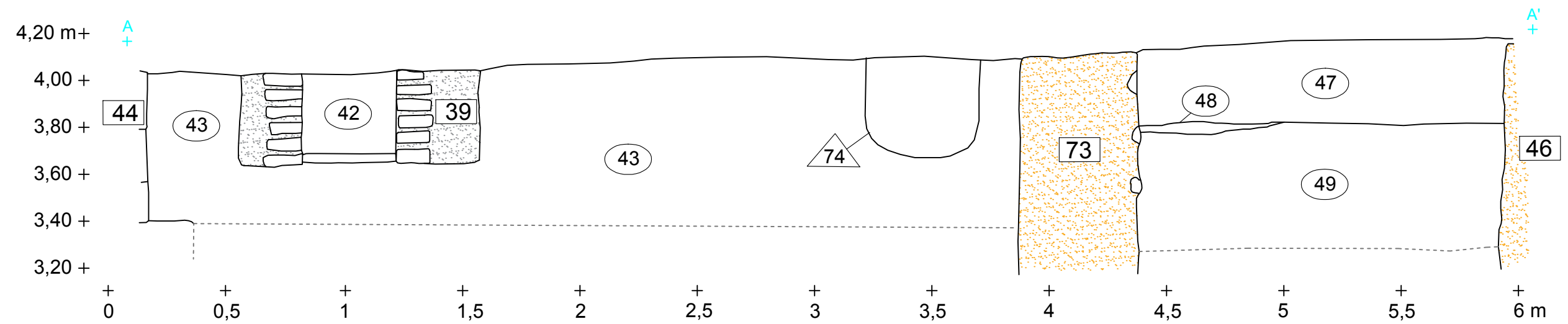
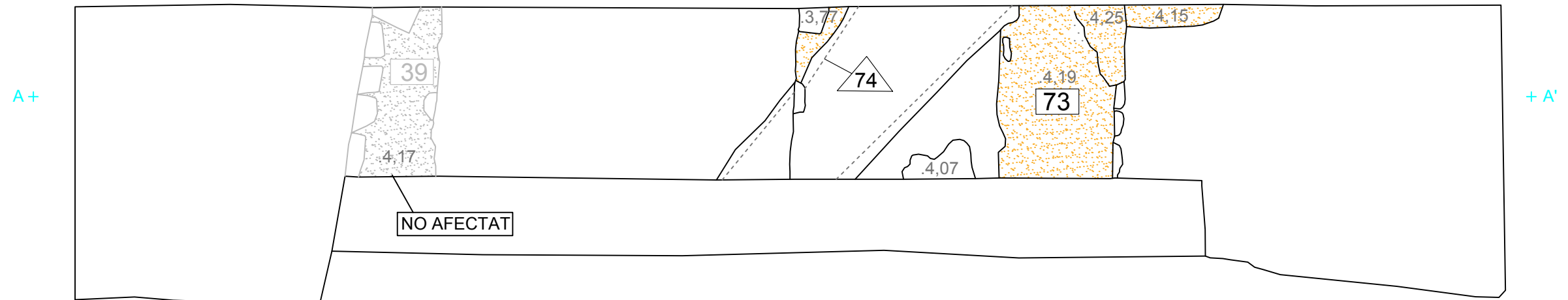

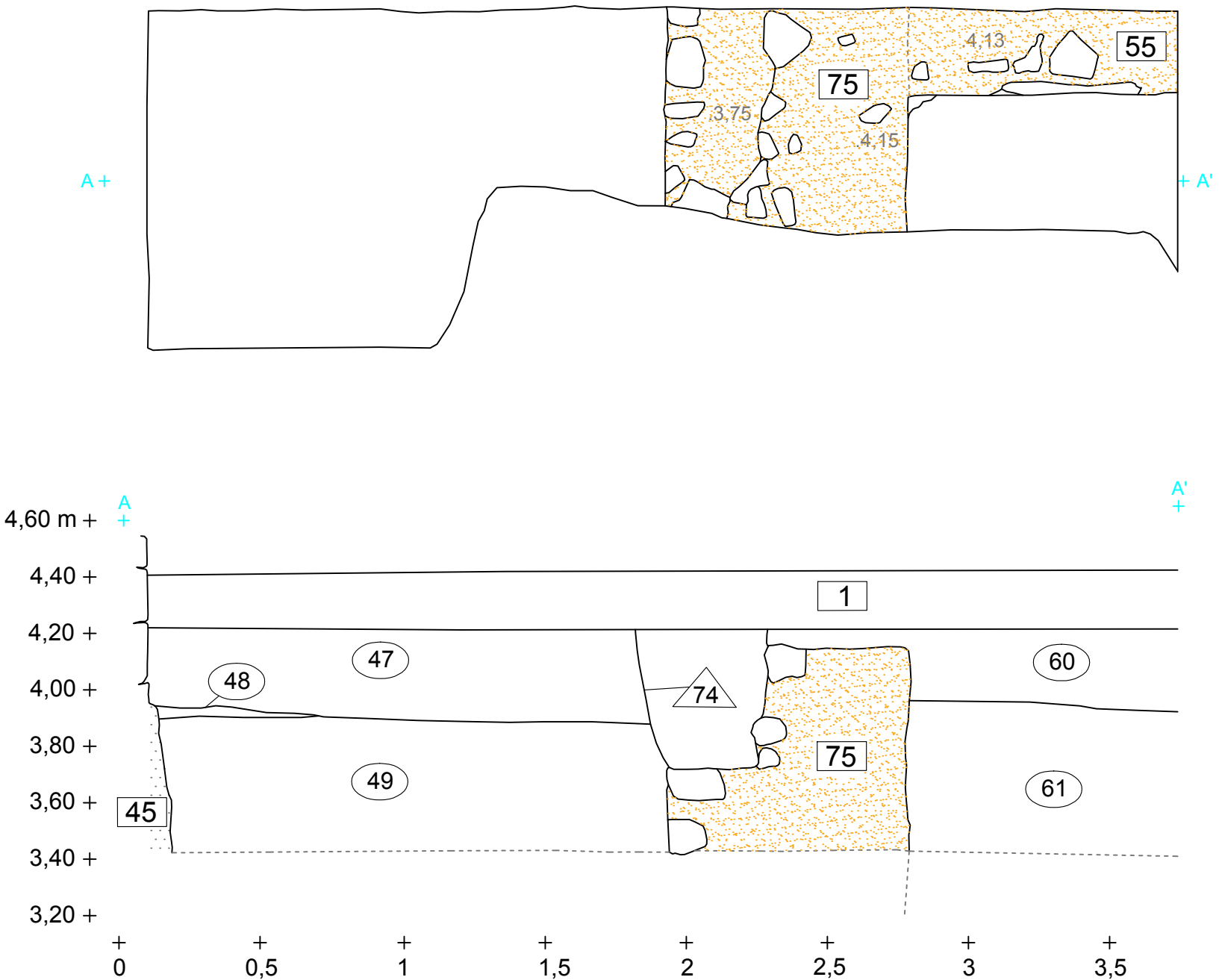
RIOSTA C-D

MORTER BLANC
MORTER TARONJA

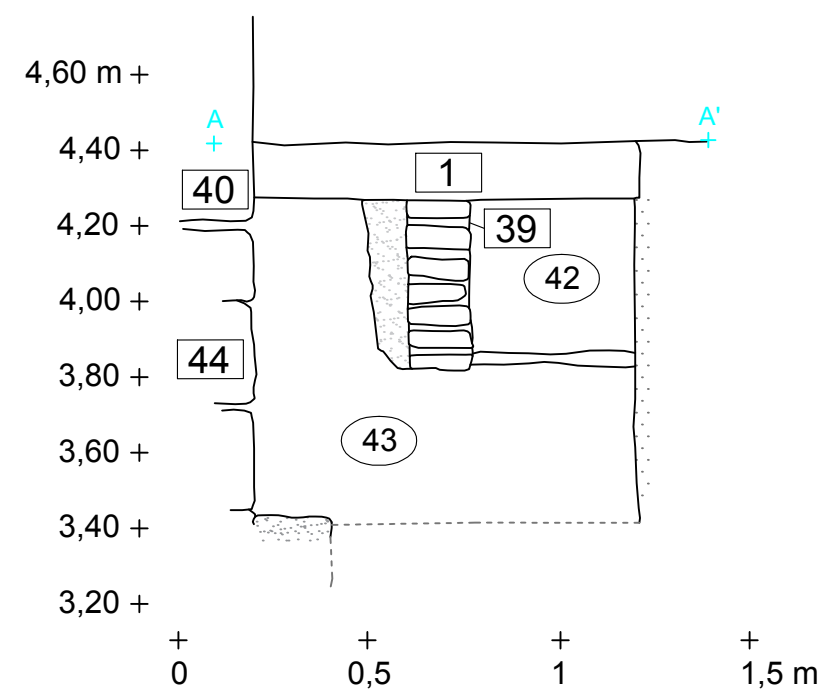
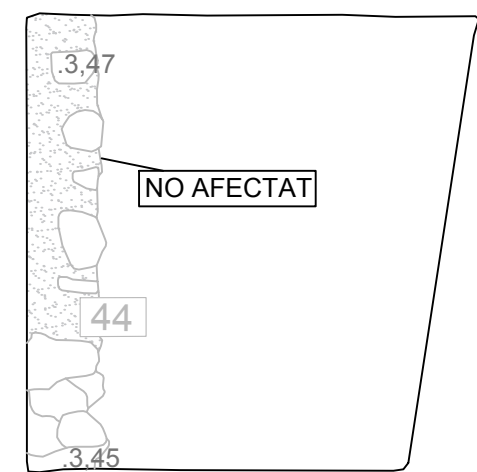
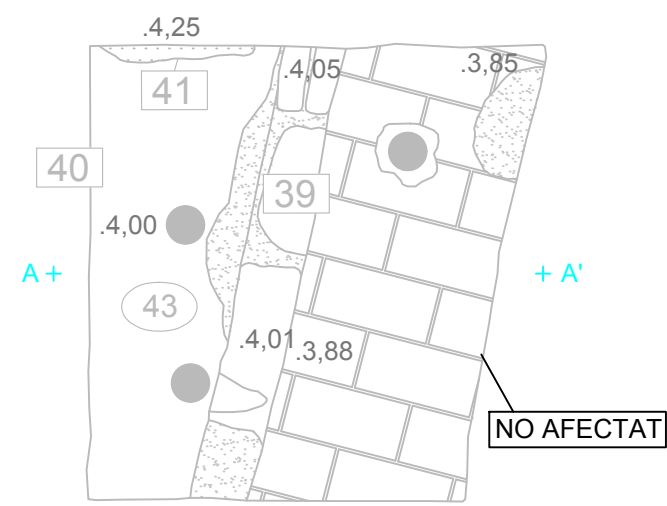

RIOSTA D-F

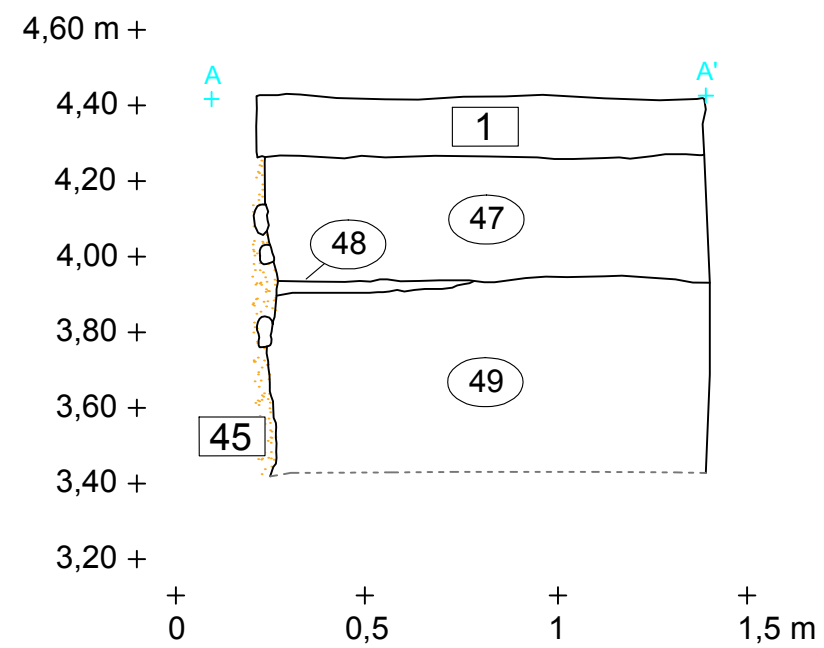
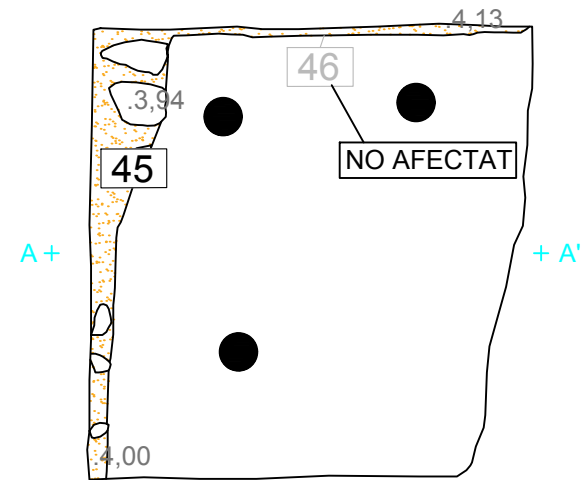
ENCEPAT C

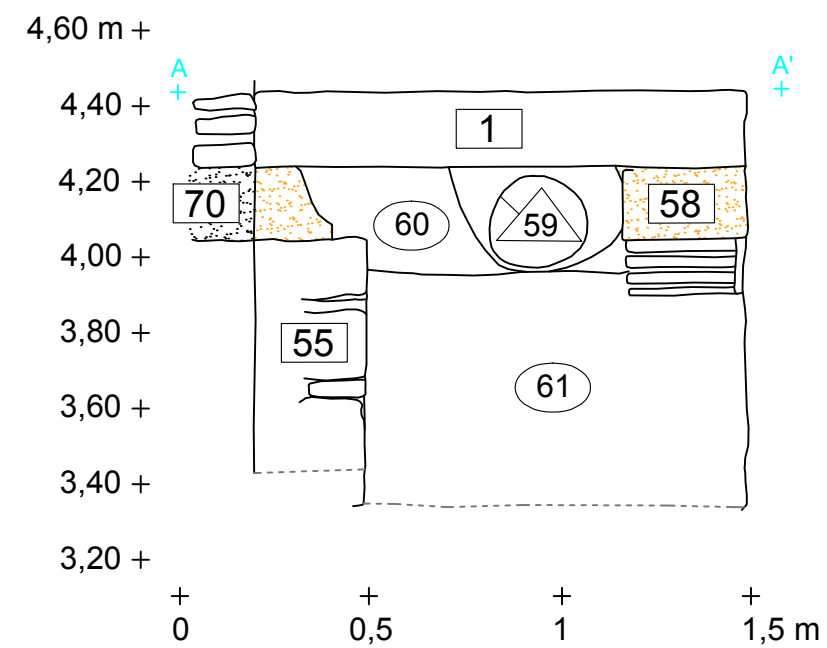
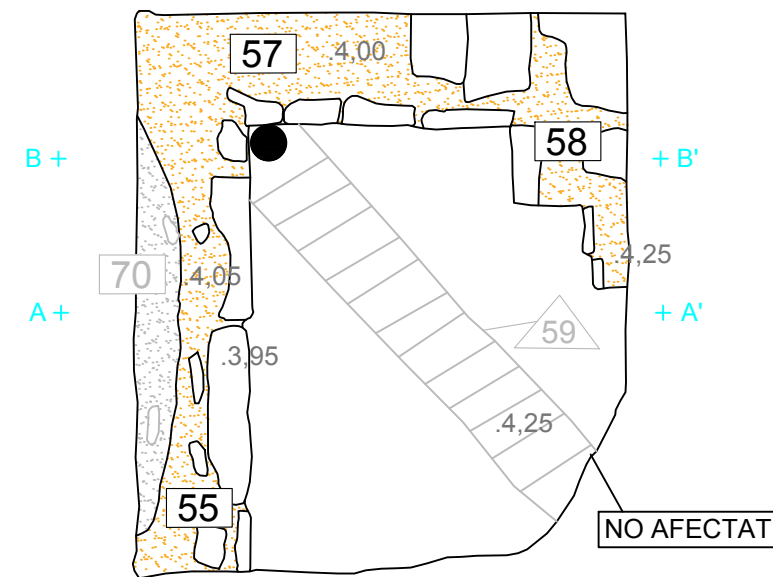
MORTER BLANC

ENCEPAT D

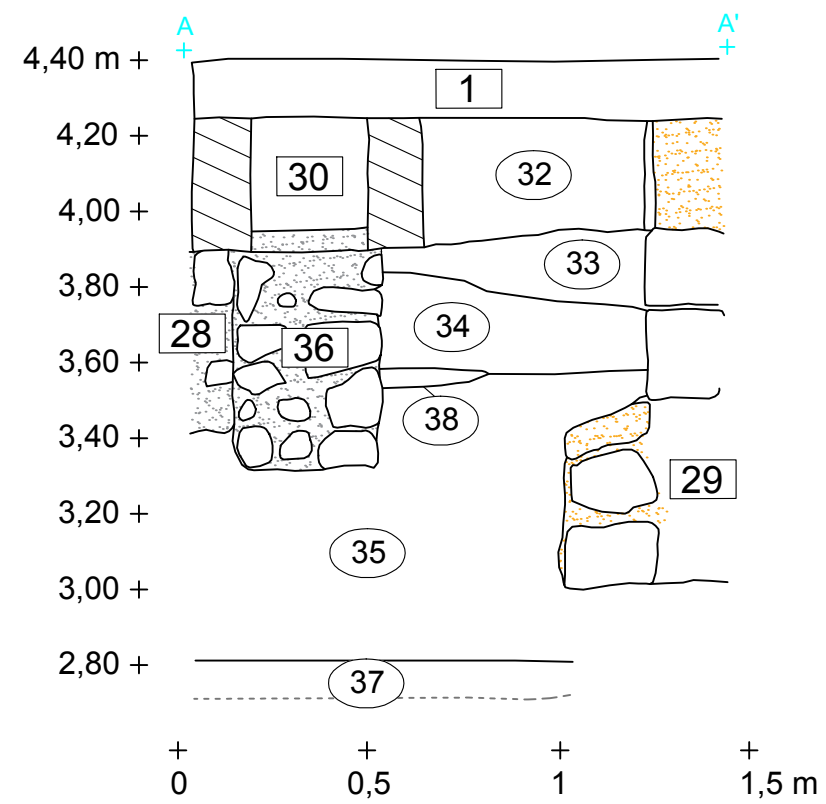
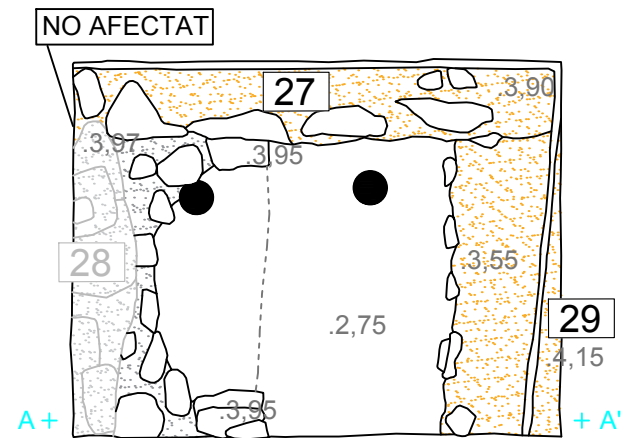
ENCEPAT F

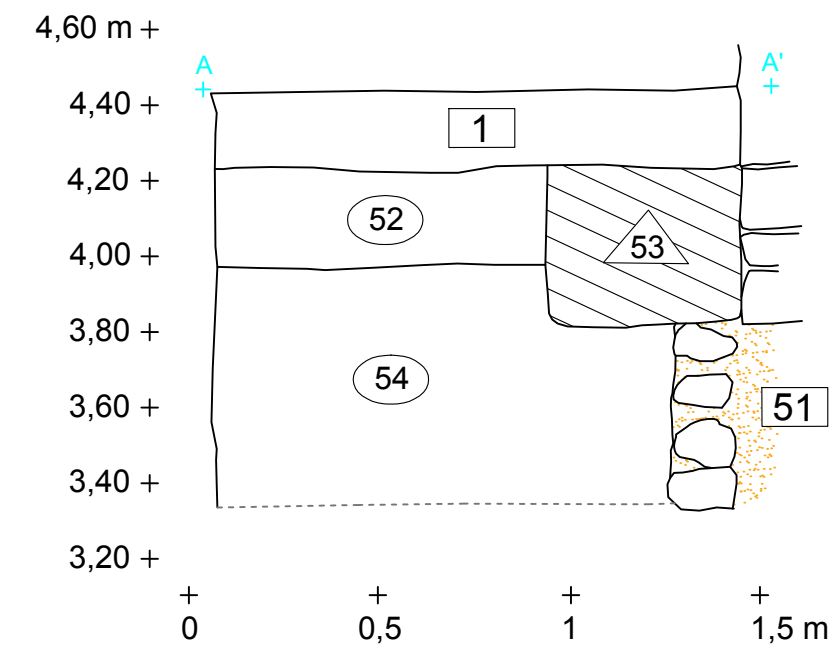
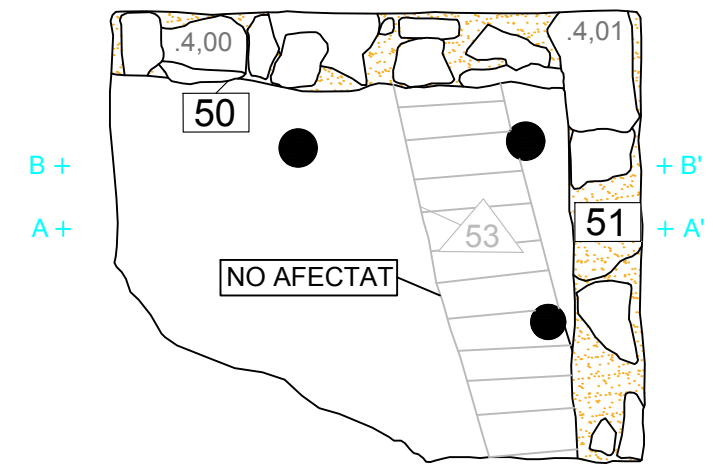
MORTER TARONJA
MORTER BLANC

ENCEPAT A

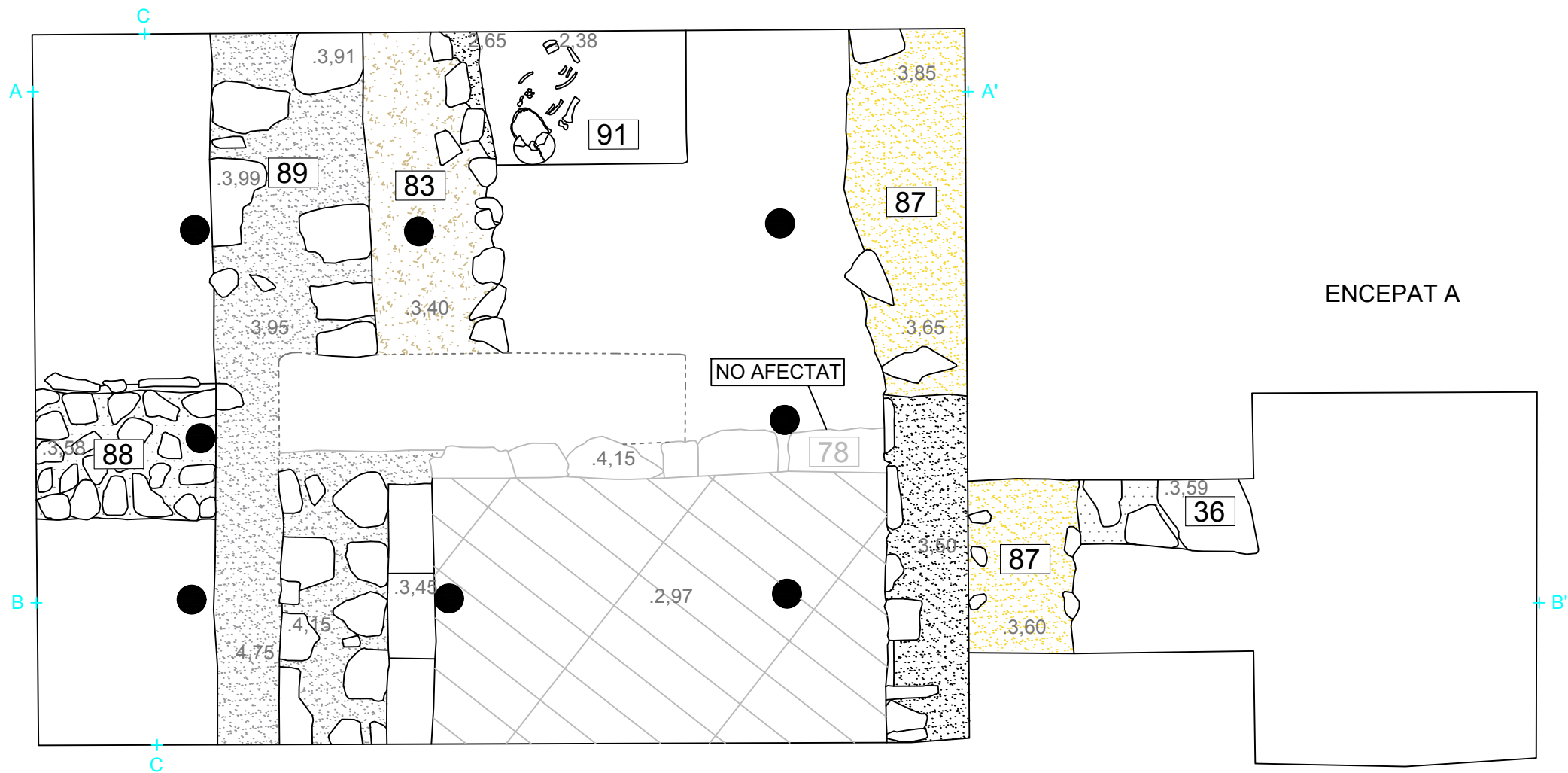
ENCEPAT E

MORTER TARONJA
MORTER BLANC

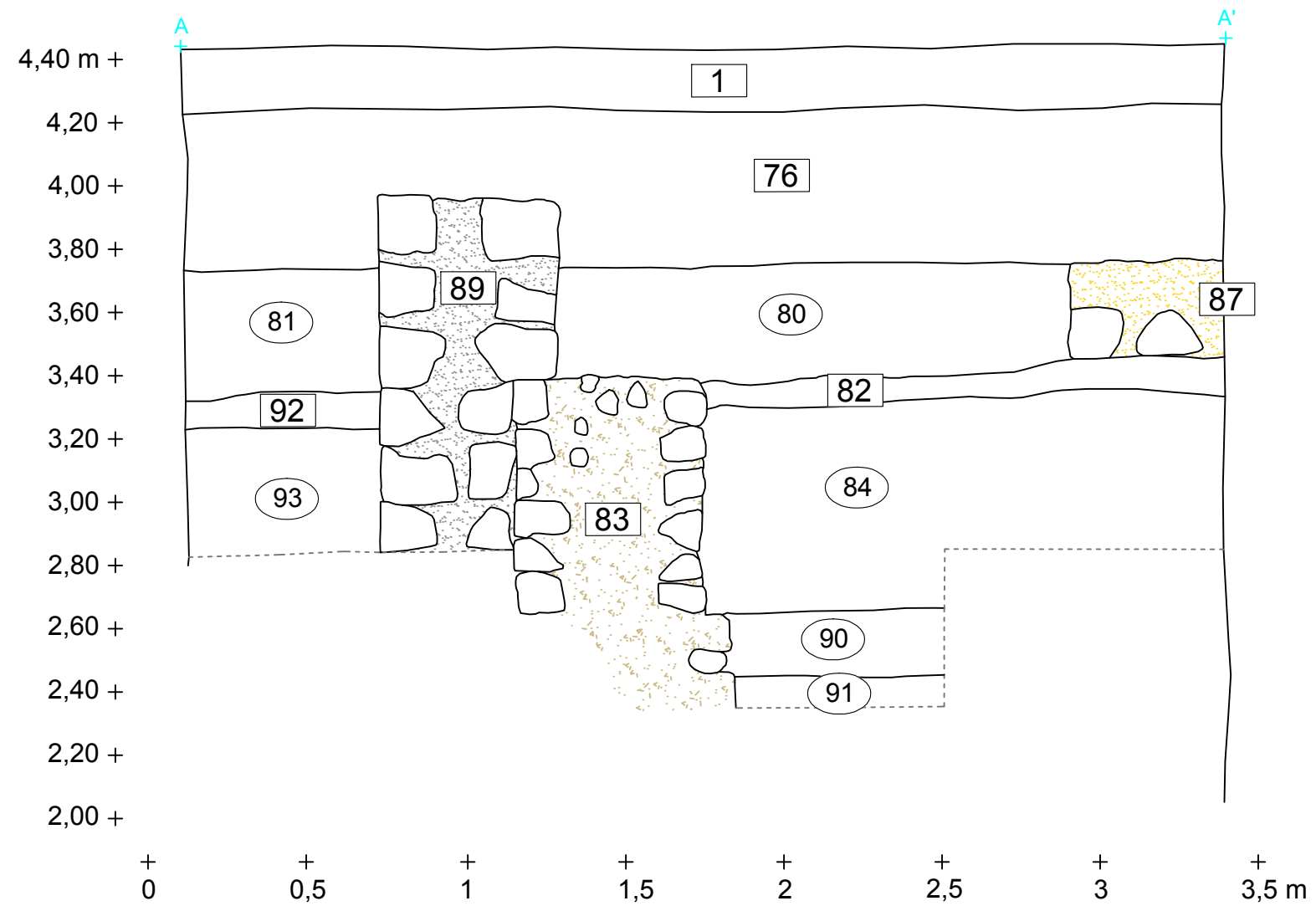

ENCEPAT B

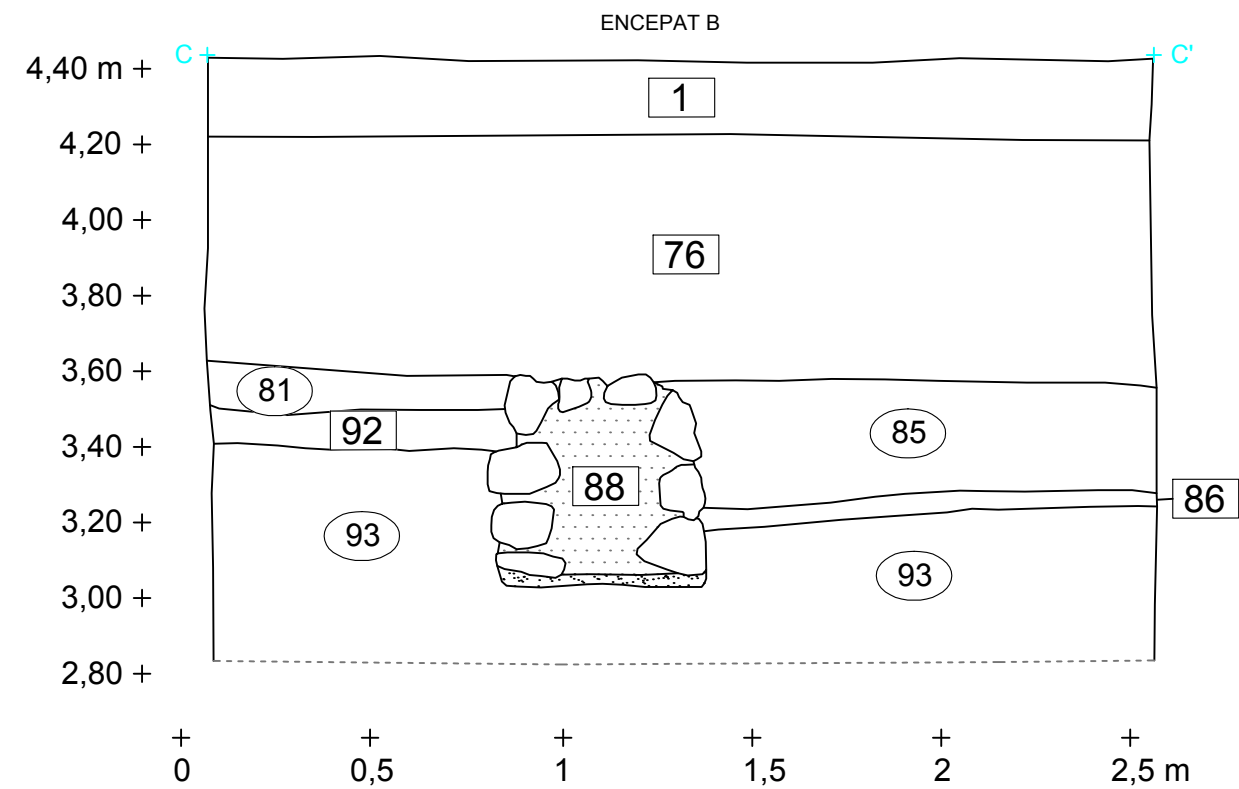
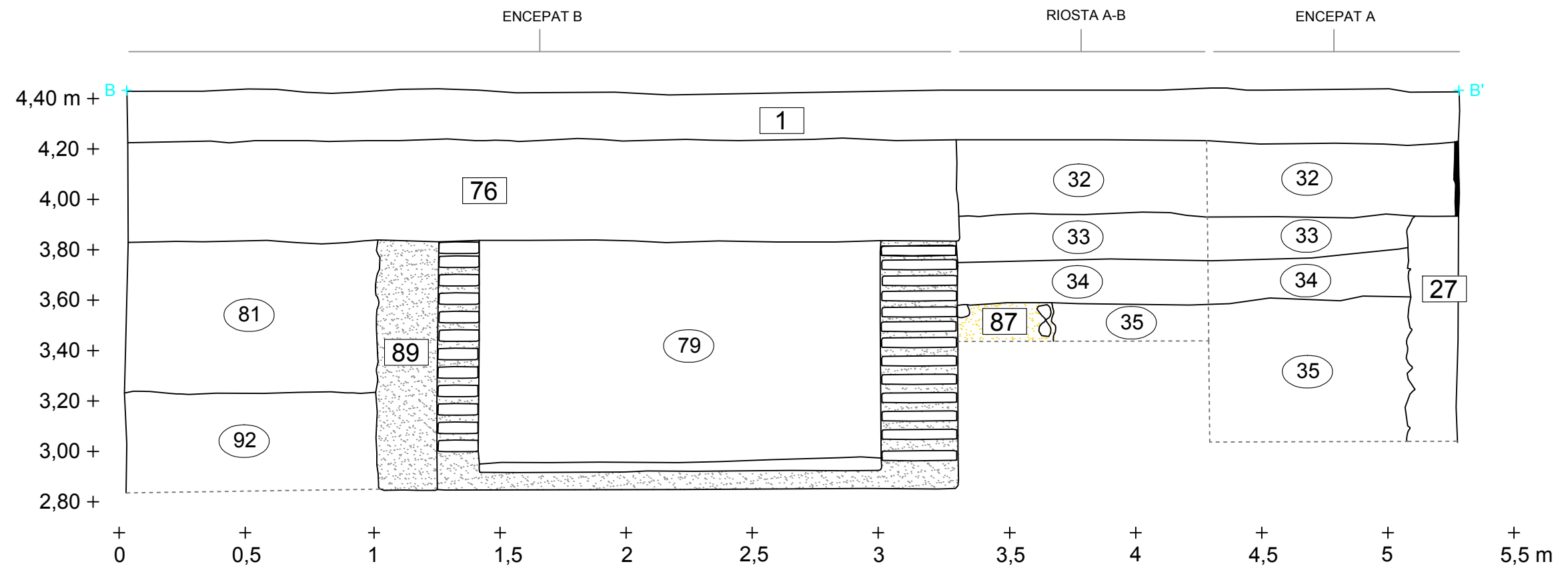

ENCEPAT A

- MORTER GROGUENC
- MORTER BLANC
- MORTER BEIGE
- ARGILA

- MORTER GROGUENC
- MORTER BLANC
- MORTER BEIGE

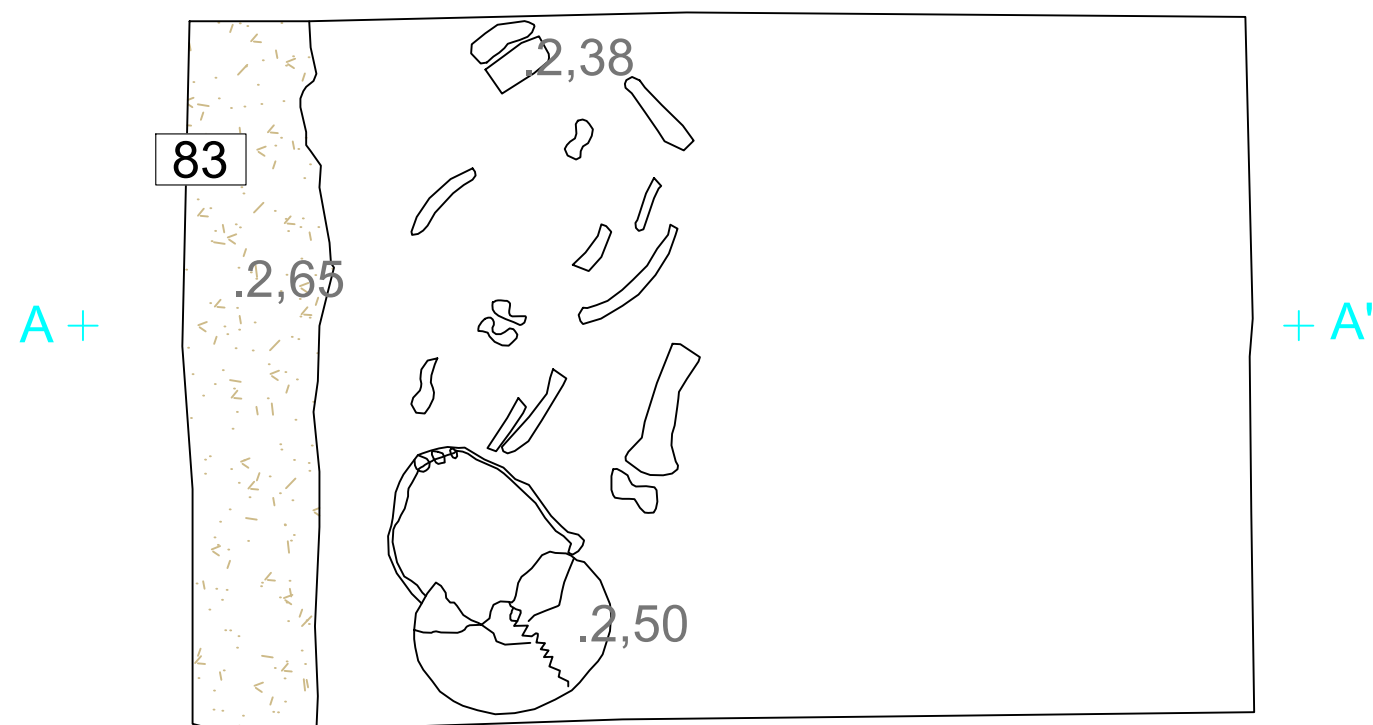
MORTER GROGUENC

MORTER BLANC

ARGILA

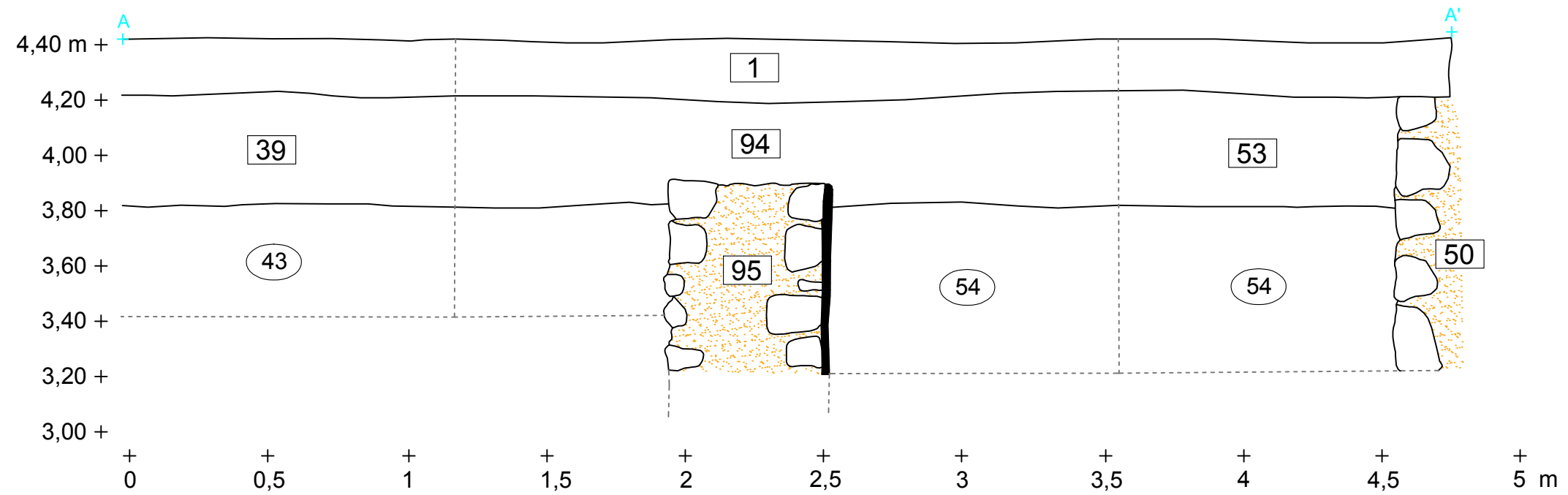
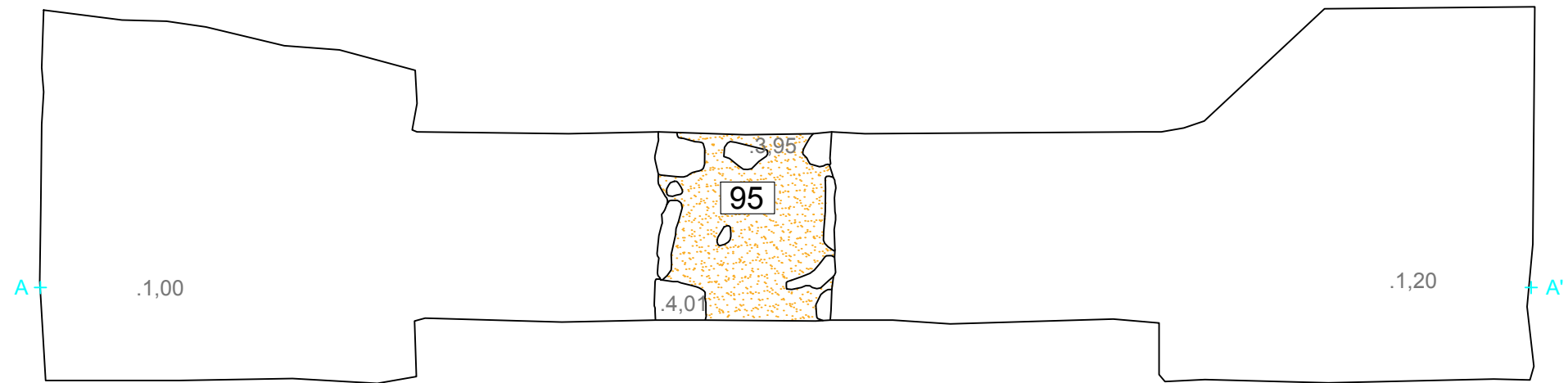
PLANTA INHUMACIÓ UE 91

 MORTER BEIGE

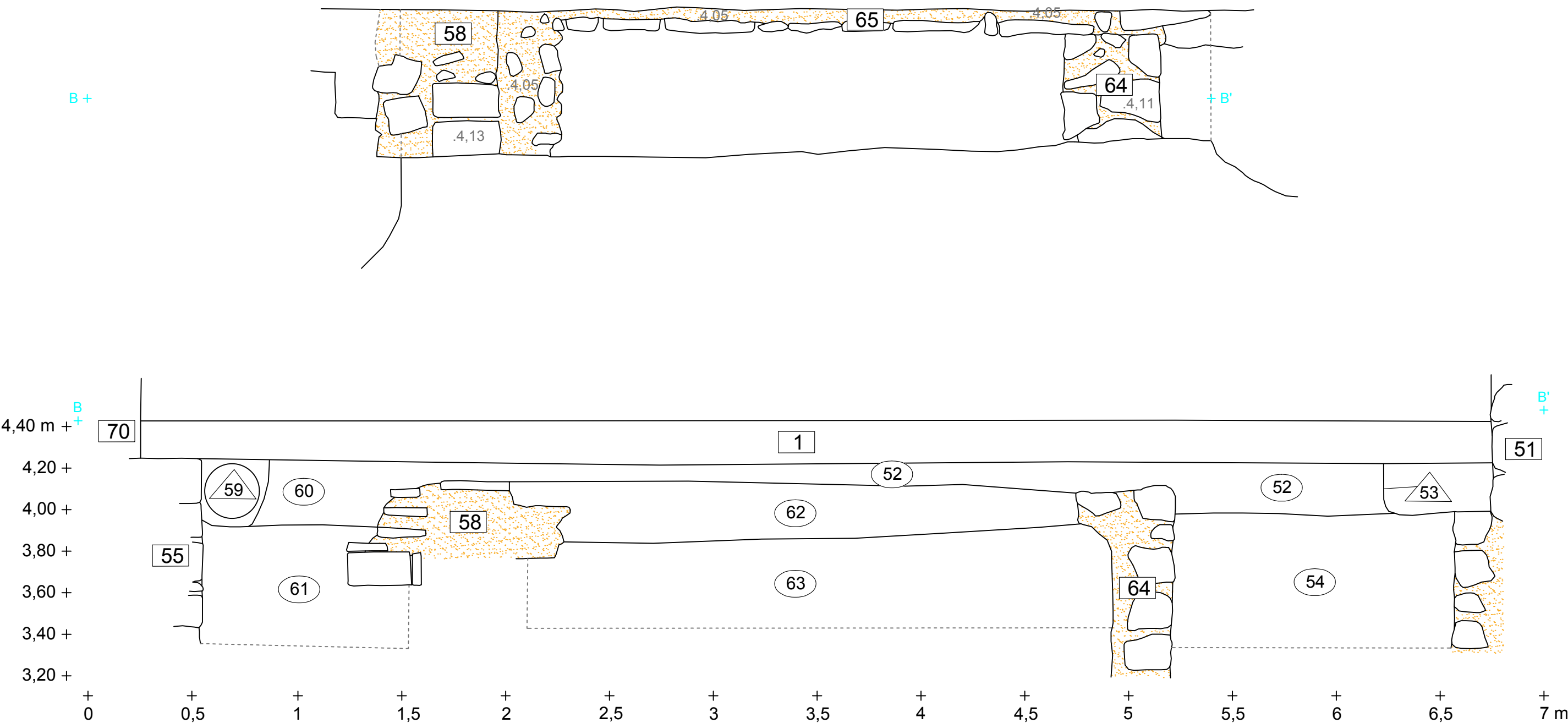
RIOSTA C-E

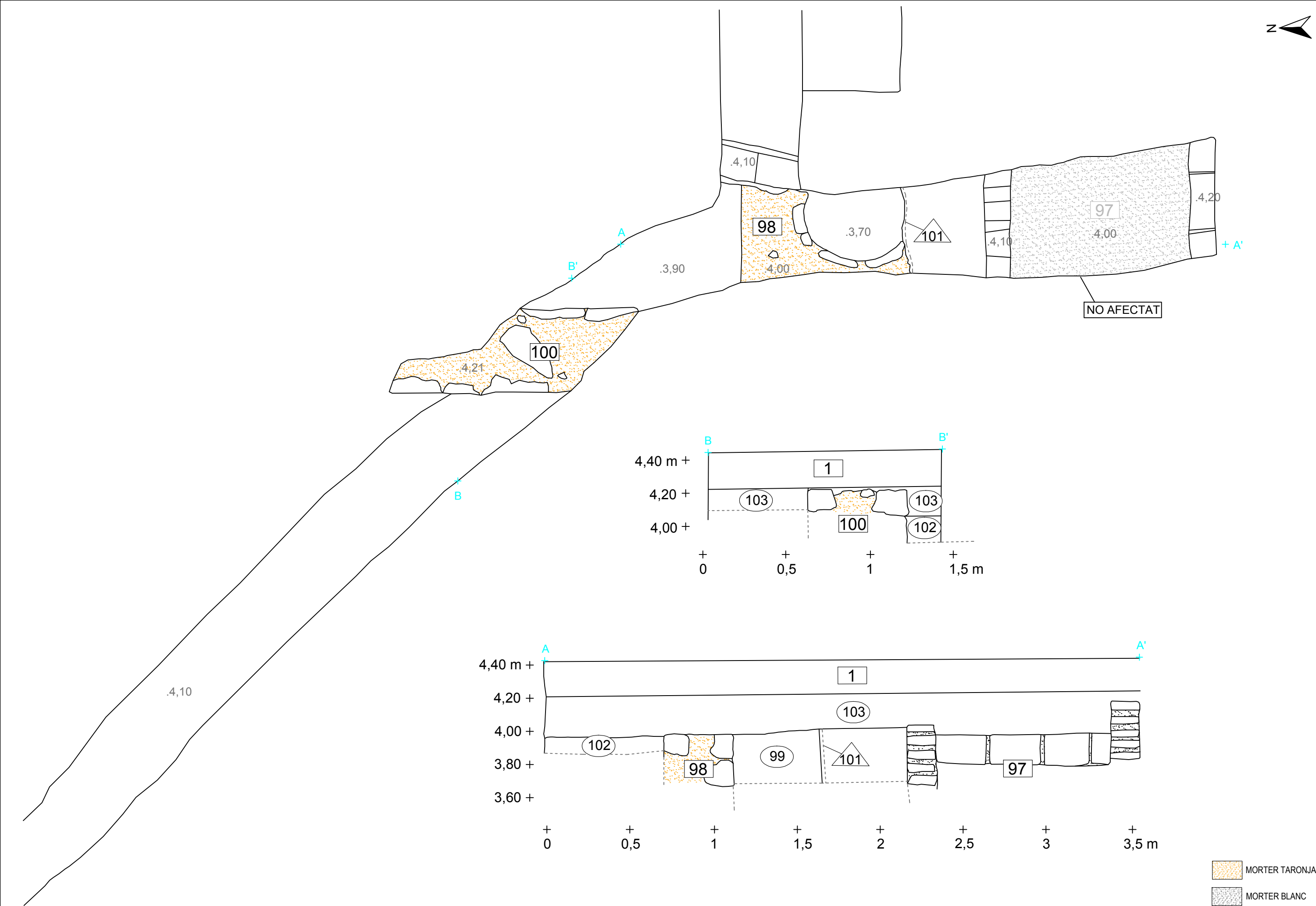

MORTER TARONJA
ENLLUÏT

RIOSTA F-E

12. INFORME ANTROPOLÒGIC

Barcelona, novembre del 2018

**ESTUDI ANTROPOLÒGIC DE LES RESTES
PROCEDENTS DEL CARRER PRINCESA,
BARCELONA (068/18)**

Dra. Nùria Armentano

ÍNDEX

Pàgina

Material i metodologia	3
Resultats	4
Consideracions finals	7
Bibliografia	8
Annexos	
Fitxa dental	10
Inventaris	11

Material i metodologia.

S'estudien les restes antropològiques procedents del carrer Princesa de la ciutat de Barcelona (Barcelonès), excavades el 2018. El material antropològic va ser exhumat sota la direcció de l'empresa d'arqueologia ATICS SL¹. El codi de la intervenció del Servei d'Arqueologia és 068/18.

L'estudi antropològic ha comportat la confirmació del diagnòstic d'espècie de les restes (Davis, 1989), la identificació anatòmica, i la determinació del nombre mínim d'individus. El material s'ha netejat seguint el procediment més adient segons l'estat dels fragments ossis² i preparat per al seu dipòsit final. La reconstrucció dels fragments s'ha efectuat emprant un tipus d'adhesiu³ que, en cas necessari, permet la seva fàcil extracció amb dissolvents.

Les tasques de laboratori no han comportat l'extracció de mostres per a datacions radiocarbòniques, analítiques genètiques, o altres estudis complementaris.

La metodologia utilitzada en la determinació de l'edat i el sexe de les restes ha estat l'habitual en els estudis antropològics i forenses, utilitzant tots els elements esquelètics possibles que permeten un diagnòstic (Buikstra i Ubelaker 1994). Per a la realització dels inventaris s'han seguit els criteris de Brickley i McKinley (2004). Per el diagnòstic de sexe, es consideren les característiques morfològiques de crani, mandíbula i especialment l'os coxal (Schutkowski 1993; Krogman i Iscan 1986; Ferembach *et al.* 1980; Scheuer *et al.* 1980). Per el diagnòstic d'edat habitualment es consideren els grups perinatal (proper al naixement), lactant (< 1 any), infantil I (1-6 anys), infantil II (7-12 anys), juvenil (13-20 anys) adult-jove (21-30 anys), adult (31-40), adult-madur (41-60) i senil (>60 anys). Es consideren subadults (lactant, infantil I, infantil II, juvenil) aquells individus que no han finalitzat el procés de creixement i maduració òssia, seguint les recomanacions de Ferembach *et al.* (1980) i els criteris descrits per Krogman i Iscan (1986) i Scheuer *et al.* (2000). En els infantils de fins a 12 anys es prioritza el criteri de desenvolupament dental, és a dir, l'erupció de les peces i grau de maduració de la dentició, seguint els esquemes de Crétot (1978) i d'Ubelaker (1989). Per a tots els infantils s'utilitzen, com a criteris secundaris, la longitud diafisària màxima dels ossos llargs prenent com a patró algunes

¹ Direcció tècnica assumida per l'arqueòleg Esther Medina.

² Ús de punxons i raspalls, aigua i acetona.

³ UHUextra® (Gel).

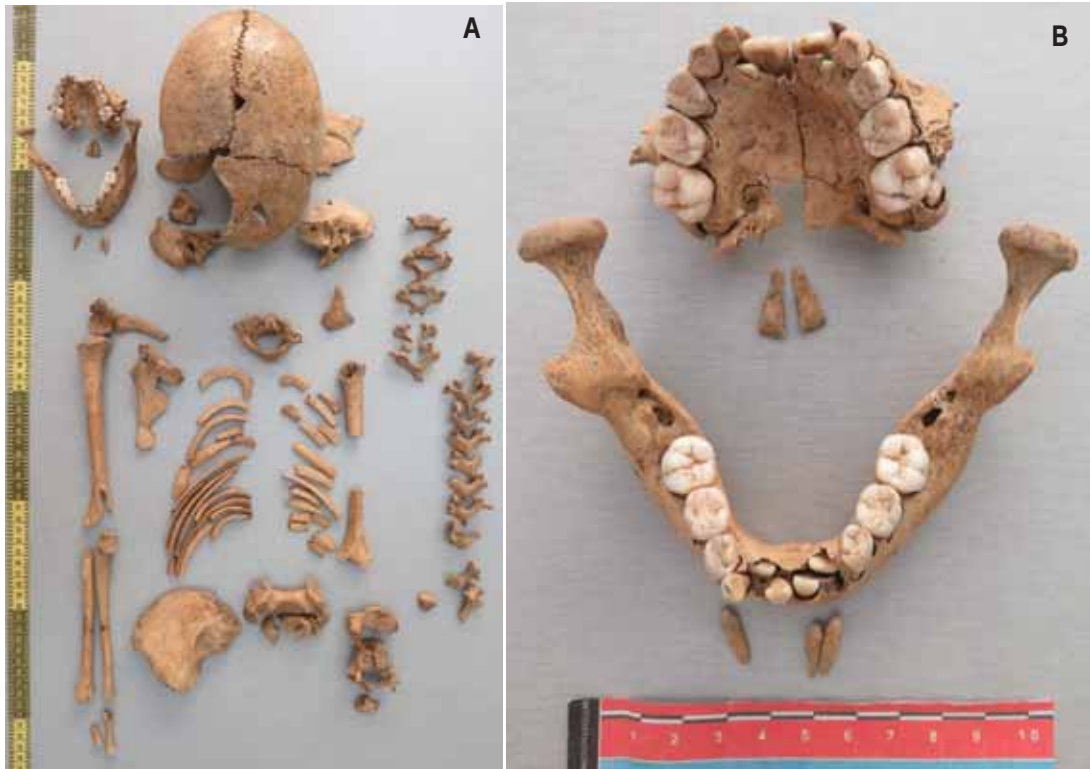
poblacions antigues (Alduc-Le Bagousse, 1988; Stloukal i Hanàkova, 1978; Scheuer *et al.*, 2000).

El càlcul del grau de preservació o índex de preservació (IP) de l'esquelet s'ha calculat a partir de la fórmula determinada per Walker *et al.* (1988) i modificada per Safont *et. al.* (1999). Aquest índex consisteix en el càlcul de tres índexs referits a una agrupació òssia determinada: ossos llargs (IP1), ossos llargs i cintures escapular i pelviana (IP2) i un índex global (IP3) que inclou tots els ossos anteriors més la mandíbula, l'esplancocrani i el neurocrani. Tenen utilitat per saber el nombre d'ossos preservats sense tenir en compte l'estat físic de l'os. S'expressen en tant per cent essent la proporció fruit de la divisió del nombre d'ossos preservats de cada índex sobre el total d'ossos que es tenen en compte per a cada índex. També s'ha deixat constància de l'estat de conservació de les restes, que a diferència de l'índex de preservació fa incidència en la qualitat de les restes òssies i en l'estat en què es troba l'os.

El diagnòstic de l'eventual presència de patologies òssies i dentals s'ha basat en l'observació macroscòpica de les restes, permetent així arribar al diagnòstic de les possibles malalties patides durant la vida de l'individu (Isidro i Malgosa, 2003).

Resultats.

Les restes esquelètiques de la intervenció arqueològica al carrer Princesa de la ciutat de Barcelona (068/18) estudiades corresponen a un nombre mínim d'un únic individu. Les restes recuperades presenten un bon estat de conservació, la superfície cortical és fina, no hi ha fissures ni esquerdes. Els ossos presenten poca fragmentació pòstuma. Els elements esquelètics recuperats corresponen a la meitat superior d'un esquelet d'individu no-adult (figura 1A). L'esquelet està format per bona part dels ossos del crani, maxil·lar i mandíbula, els ossos de l'extremitat superior dreta (escàpula, clavícula, húmer, cúbit i radi), elements fragmentats de l'esquerra (part proximal i distal de l'húmer), les vèrtebres cervicals i dorsals, fragments de costelles dretes i esquerres, i elements de la cintura pèlvica (coxal dret i part del sacre). Es recupera l'epífisi proximal de l'húmer dret, no fusionada (veure inventaris annex), i la dentició que presenta a maxil·lar i mandíbula és mixta (figura 1B). L'índex de preservació esquelètica general és del 50%.

Figures 1. Reconstrucció de les restes esquelètiques recuperades del carrer Princesa de la ciutat de Barcelona (A). Maxil·lar i mandíbula recuperats amb dentició mixta (B).

A nivell morfològic, el crani presenta les sutures lliures, i els ossos llargs de les extremitats superiors no presenten les epífisis proximals ni distals fusionades. Els elements de la mà observables tampoc no es presenten epifisats. No hi ha la fusió de l'ili amb l'isqui del coxal, i no s'ha iniciat la fusió de sacre. A nivell dental, presenta l'erupció del primer molar definitiu superior i inferior, i les incisives centrals. S'observa la presència de la canina, primer i segon molar decidua (figures 1 i 2).

L'estudi antropomètric indica una edat compatible entre els 6 i els 8 anys, coherent amb l'estat de formació i desenvolupament dels ossos (taula 1), i la dentició present (fitxa dental annex).

La morfologia del coxal dret i de la mandíbula, suggereix un sexe probable femení, tot i que la determinació macroscòpica de sexe en esquelets immadurs és discutible (figura 3).

No s'observen anomalies ni patologia als elements esquelètics recuperats d'aquest infant. El fet que no s'observi patologia esquelètica, i la curta edat diagnosticada, inevitablement

suggereix possibles morts relacionables amb una causa o circumstàncies de mort d'etiologia infecciosa.

Figures 2. Norma superior del crani reconstruït de l'individu infantil del carrer Princesa de Barcelona (A). Primera i segona vèrtebres cervicals, altes i axis (B).

Taula 1. Dades antropomètriques postcranials de les restes de l'individu infantil del carrer Princesa de Barcelona (068/18) (en mm).

VARIABLES ANTROPOMÈTRIQUES POSTCRANIALS	mm
HÚMER DRET	
Perímetre a la meitat	42
RADI DRET	
Perímetre a la meitat D	27
CÚBIT DRET	
Longitud diafisària D	153
Perímetre a la meitat D	29
COXAL DRET	
Longitud ili D	98
Amplada ili D	82

Figura 3. Coxal dret de l'individu del carrer Princesa de Barcelona. El marge superior no ha acabat la seva formació; l'escotadura ciàtica és més aviat oberta.

Consideracions finals.

S'han estudiat les restes esquelètiques de la intervenció arqueològica del 2018 al carrer Princesa, de la ciutat de Barcelona (codi 068/18). El material esquelètic, que presenta un molt bon estat de conservació òssia, correspon a la meitat superior d'un esquelet infantil, de sexe probable femení, i d'edat propera als 7 anys. No s'han observat anomalies ni patologia en les restes parcials recuperades d'aquest esquelet, que permetin un diagnòstic sobre les circumstàncies o causa de mort.

Bibliografia.

Alduc-Le Bagouse, A. 1988. Estimation de l'âge des non-adultes: maturation dentaire et croissance osseuse. Données comparatives pour deux nécropoles médiévales bas-normandes. *Actes des 3èmes Journées Anthropologiques. Notes et Monographies Techniques n. 24*, Éditions du CNRS, Paris, p. 81-103.

Brickley M, McKinley J. 2004. *Guidelines to the Standards for Recording Human Remains*. BABAO, Department of Archaeology, University of Southampton, Highfield and the Institute of Field Archaeologists SHES, University of Reading, Whiteknight.

Buikstra J, Ubelaker D.H. (Eds). 1994. *Standards for Data Collection from Human Skeletal Remains. Proceedings of a Seminar at the Field Museum of Natural History Organized by Jonathan Haas*. Arkansas Archaeological Survey Research Serie nº 44, Indianapolis.

Chimenos E, Safont S, Alesán A, Alfonso J, Malgosa A. 1999. Propuesta de protocolo de valoración de parámetros en Paleodontología. *Gaceta dental*.102, 44-52.

Crétot M. 1978. *L'arcade dentaire humaine (Morphologie)*. Julien Prélat Ed., París.

Davis S. 1989. *La arqueología de los animales*. Ed. Bellaterra s.a.

Ferembach D, Schwidetzky I, Stloukal M. 1980. Recommendations for Age and Sex Diagnoses of Skeletons. *Journal of Human Evolution* 9: 517-549. Akadémiai Kiadó. Budapest.

Isidro A, Malgosa A. 2003. *Paleopatología. La enfermedad no escrita*. Masson, SA. Barcelona.

Krogman WM, Iscan YM. 1986. *The Human Skeleton in Forensic Medicine*. Ch. C. Thomas Ed. Springfield, Illinois.

Safont S, Alesan A, Malgosa, A. Inèdit, 1999. Memòria de l'excavació realitzada a la tomba del carrer nou, 12 (Sant Bartolomeu del Grau, Osona). Antropologia física UAB. Arxiu del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya.

Scheuer L, Black S. 2000. *Developmental Juvenile Osteology*. Academic Press, London.

Scheuer L, Musgrave Jh, Evans Sp. 1980. The Estimation of Late Fetal and Perinatal Age from Limb Bone Length by Linear and Logarithmic regressions. *Annals of Human Biology*, 7:257-265.

Schutkowski H. 1993. Sex determination of infant and juvenile skeletons: 1. Morphognostic features. *American Journal of Physical Anthropology*, 90, 199-205.

Stloukal, M, Hanáková, H. 1978. The lenght of long bones in ancient slavonic populations –With particular consideration to the questions of growth. *Homo*, 29, p. 53-69.

Ubelaker DH. 1989. *Human Skeletal Remains. Excavation, Analysis, Interpretation.* Taraxacum, Washington. 2^a ed.

Walker PL., Dean P, Shapiro P. 1988. Age and sex biases in the preservation of human skeletal remains. *American Journal of Physical Anthropology* 76, 183-188.

Annexos.

Fitxa dental. Dades dentals de les restes de l'individu infantil del carrer Princesa de Barcelona (068/18) (en mm) (Chimenos *et al.* 1999).

CODI INDIVIDU: 068/18

	18	17	16	15	14	13	12	11	21	22	23	24	25	26	27	28
Estat dentari			1											1		
Estat alv.			2											2		
Caries + grau			1											1		
Retrocés alveolar			1											1		
Càlcul			1											1		
Fístules			1											1		
Desgast			1											1		
Hipoplàsia			1											1		
Diàm. M-D			10,81											10,72		
Diàm. V-L			11,60											11,90		

	48	47	46	45	44	43	42	41	31	32	33	34	35	36	37	38
Estat dentari			1											1		
Estat alv.			2											2		
Caries + grau			1											1		
Retrocés alveolar			1											1		
Càlcul			1											1		
Fístules			1											1		
Desgast			1											1		
Hipoplàsia			1											1		
Diàm. M-D			11,32											11,50		
Diàm. V-L			10,95											10,98		

	55	54	53	52	51	61	62	63	64	65
Estat dentari	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Estat alv.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Caries + grau	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Retrocés alveolar	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1
Càlcul	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
Fístules	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Desgast	3	3	4	3	3	3	0	3	3	3
Hipoplàsia	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Diàm. M-D	8,7	6,9	6,29	4,87	6,51	6,54	-	6,48	7	8,70
Diàm. V-L	9,45	7,84	5,99	4,74	5,31	5,17	-	5,78	8,24	9,96

	85	84	83	82	81	71	72	73	74	75
Estat dentari	1	1	1	1	3	1	1	0	1	1
Estat alv.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Caries + grau	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1
Retrocés alveolar	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1
Càlcul	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1
Fístules	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Desgast	3	3	3	3	3	3	0	0	3	3
Hipoplàsia	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1
Diàm. M-D	10,47	8,23	5,53	4,11	4,04	4,08	0	0	7,84	10,05
Diàm. V-L	9,18	6,94	5,21	4,35	4,39	4,10	0	0	6,83	9,14

Skeleton Number _____ Juvenile Skeletal Inventory

068/18

Bone	Right	Left	Bone
Parietal	X	X	Frontal
Temporal	X	X	Occipital
Maxilla	X	X	Pars Basilaris
Mandible	X	X	Ethmoid
Zygomatic			F
Lacrimal			F
Pterigoid			Sphenoid
Mandible	X	X	Fontanelle
Pars Lateralis	X	X	Hyoid
			Atlas
			Axis

Bone	No. Bodies	No. right arches	No. left arches
Cervical	3	4	5
Thoracic	3	9	12
Lumbar		Frag.	Frag.
Sacrum	2	2	1
Bone	Right	Left	
Rib			
Sternum	No. of Sternebrae =		

Right

Bone	Prox. Epiph.	P 1/3	M 1/3	D 1/3	Dist. Epiph.
Humerus	X	X	X	F	
Radius		F	X	X	
Ulna		X	X	X	
Femur					
Tibia					
Fibula					

Left

Bone	Prox. Epiph.	P 1/3	M 1/3	D 1/3	Dist. Epiph.
Humerus		F		X	
Radius					
Ulna					
Femur					
Tibia					
Fibula					

Right

Bone	> 75%	75-50	50-25	<25%
Ilium	X			
Ischium				
Pubis				
Scapula	X			
Clavicle		X		
Patella				

Left

Bone	> 75%	75-50	50-25	<25%
Ilium				
Ischium				
Pubis				
Scapula				
Clavicle				
Patella				

Bones

Bones	Number
Metacarpals	1
Metatarsals	
Hand phalanges	1

Bones

Bones	Number
Carpals	
Tarsals	
Foot phalanges	

Other unfused bone elements present

068/18

